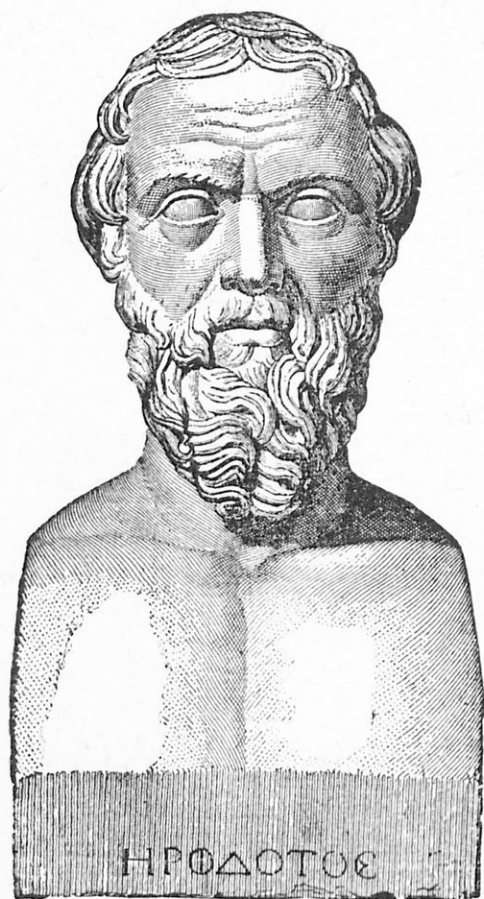

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1961

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος Ἡροδότου.

Ὁ Ἡρόδοτος, υἱὸς τοῦ Λύξου καὶ τῆς Δρυοῦς, ἐγεννήθη περὶ τὸ 484 π. Χ. ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τῆς Καρίας, ἡ ὁποία ἦτο δωρική ἀποικία. Κατήγετο ἐξ ἐπιφανοῦς καὶ εὐπόρου οἰκογενείας.

Ὁ Ἡρόδοτος ἔτυχε λαμπρᾶς ἐκπαιδεύσεως. Ἐχων ὡς διδάσκαλον τὸν θεῖόν του ποιητὴν Πανύασιν, ἐδιδάχθη τὸν Ὅμηρον καὶ ἐμελέτησε τὰ ἔργα τῶν πρώτων Ἑλλήνων ἱστοριογράφων, τῶν καλουμένων λογογράφων, οἱ ὅποιοι συνέγραφον γεωγραφικὰς περιηγήσεις ἢ ἱστορίας πόλεων ἢ γενῶν κατὰ τοὺς μύθους καὶ τὰς παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐν τῇ Ἀλικαρνασσῷ τύραννος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ὁ Λύγδαμις, ἕγγονος τῆς βασιλίσσης Ἀρτεμισίας, ἡ ὁποία συνεπολέμησε μετὰ τοῦ Ξέρξου ἐν Σαλαμῖνι. Κατὰ τοῦ τυράννου τούτου ἐγένετο στάσις, τῆς ὁποίας μετέσχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος· ἀλλ' ἡ στάσις ἀπέτυχε καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν νῆσον Σάμον. Βραδύτερον, πιθανῶς τὸ 454, ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἀλικαρνασσὸν κατώρθωσε μὲν νὰ ἐκδιώξῃ τὸν τύραννον Λύγδαμιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξερράγησαν νέαι στάσεις, ἐγκατέλιπε διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του.

Ποῦ μετὰ τὴν ἀποδημίαν του ἀπῆλθεν ὁ Ἡρόδοτος δὲν γνωρίζομεν· εὐρίσκομεν ὅμως αὐτὸν τὸ 445 ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἀνέγνωσε μέρος τῆς ἱστορίας του, διὰ τοῦ ὁποίου τοσοῦτον συνεκίνησε καὶ ἔτερψε τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε ἔδωκαν εἰς αὐτὸν λαμπρὰν δωρεάν, 10 τάλαντα. Ἐν Ἀθήναις συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ τοῦ Περικλέους καὶ ἄλλων σπουδαίων ἀνδρῶν.

Ὅτε δὲ τὸ 444 οἱ Ἀθηναῖοι ἀπώρισαν ἐν τῇ Κάτῳ Ἰταλίᾳ τὴν πόλιν Θουρίους, μετέβη καὶ ὁ Ἡρόδοτος εἰς αὐτὴν καὶ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ καὶ ἐγένετο ἡ πόλις αὕτη δευτέρα πατρίς του· διὰ τοῦτο καὶ Θούριος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκαλεῖτο.

Ὁ Ἡρόδοτος ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἱστοριῶν τῶν λογογρά-

φων ἡσθάνθη τοσοῦτον ἐνθουσιασμόν, ὥστε ἀπεφάσισε καὶ αὐτὸς νὰ συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν τῶν πολέμων, τοὺς ὁποίους διεξήγαγον οἱ Ἕλληνες κατὰ τῶν Περσῶν. Θέλων δὲ νὰ γνωρίσῃ ἐξ ἰδίας αὐτοψίας τὰ πράγματα ἐπεχείρησε μακρὰς περιηγήσεις εἰς διαφόρους μεμακρυσμένας χώρας. Ἡ συγκοινωνία τότε ἦτο ἀτελεστάτη καὶ λίαν ἐπικίνδυνος· ἐν τούτοις μὲ μεγάλους κόπους καὶ κινδύνους ἐπεσκέφθη τὴν Μ. Ἀσίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον μέχρι τῆς Ἐλεφαντίνης πόλεως· τὴν Λιβύην, τὴν Φοινίκην, τὴν Βαβυλωνίαν, τὴν Περσίαν καὶ τὰς ἑλληνικὰς ἀποικίας τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου· τὴν γειτονικὴν μὲ αὐτὰς Σκυθίαν καὶ τὴν Κολχίδα. Περιῆλθε πρὸς τούτοις ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ διέτριψεν εἰς πολλὰς αὐτῆς πόλεις καθὼς καὶ τῆς κάτω Ἰταλίας καὶ Σικελίας.

Ποῦ καὶ πότε ἀπέθανεν ὁ Ἡρόδοτος εἶναι ἄγνωστον· κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπέθανε τὸ 424 ἐν Θουρίοις.

2. Τὸ ἱστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου.

Τὸ ἱστορικὸν ἔργον τοῦ Ἡροδότου, τὸ ὁποῖον ἐπόρισεν εἰς αὐτὸν τὸν τιμητικὸν τίτλον τοῦ πατρὸς τῆς ἱστορίας, διηρέθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εἰς ἐννέα βιβλία, ἕκαστον τῶν ὁποίων ὠνομάσθη μὲ τὸ ὄνομα μιᾶς τῶν ἐννέα Μουσῶν. Ἐν αὐτῷ περιέχεται πλοῦτος γνώσεων ἱστορικῶν, γεωγραφικῶν, φυσικῶν, ἀρχαιολογικῶν κλπ., ἀλλ' ἡ κυρία ἰδέα, περὶ τὴν ὁποίαν πλέκονται πᾶσαι αἱ ἄλλαι γνώσεις, εἶναι οἱ πόλεμοι τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν βαρβάρων.

Τοῦ ἔργου του προτάσσει ὁ Ἡρόδοτος βραχεῖαν εἰσαγωγὴν (κεφ. 1 - 5), ἐν τῇ ὁποίᾳ δηλοῖ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπ' αὐτοῦ συγγραφῆς τοῦ ἱστορικοῦ του ἔργου καθὼς καὶ τὰ αἷτια τῆς μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἔχθρας· ταῦτα ἂν καὶ ἀνάγει μέχρι τῶν μυθικῶν χρόνων, ἐν τούτοις ἀναφέρει, ὅτι πρώτη καὶ κυρία ἱστορικὴ ἀφορμὴ τῆς ἔχθρας ὑπῆρξεν ἡ ὑποταγὴ τῶν ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ ἑλληνικῶν πόλεων ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας Κροίσου. Ἐκ τούτου λαβὼν ἀφορμὴν διηγεῖται ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ περὶ τῶν βασιλέων τῆς Λυδίας καὶ ἰδίως περὶ τοῦ Κροίσου, τὸν ὁποῖον ὑπέταξεν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν Κύρος. Κατόπιν ἱστορεῖ, πῶς τὸ περσικὸν κράτος προῆλθεν ἐκ τοῦ μηδικοῦ

καὶ πῶς ὁ Κῦρος βαμνηδὸν ἠΐξῃσεν αὐτὸ μὲ τὴν ὑποδούλῳσιν τῶν λαῶν τῆς Μ. Ἀσίας, ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ μεγάλου καὶ πλουσίου κράτους τῶν Βαβυλωνίων. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ καὶ ἑφ' ὅσον οἱ Πέρσαι ἔρχονται εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ κάθε ἄλλο ἔθνος, γράφει τὰ τῆς ἱστορίας, τὰ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν Κῦρον μεταβαίνει εἰς τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον αὐτοῦ Καμβύσην. Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου δίδει ἀφορμὴν εἰς τὸν Ἡρόδοτον νὰ περιγράψῃ ἐκτενῶς ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ τὴν χώραν ταύτην καὶ τοὺς κατοικοὺς αὐτῆς μὲ τὰ ἥθη, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ μνημεῖα αὐτῶν.

Ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ ἐπανέρχεται εἰς τὴν περσικὴν ἱστορίαν. Διηγεῖται ἐν αὐτῷ τὴν ὑποταγὴν τῆς Αἰγύπτου, Λιβύης, Κυρήνης, τὸν θάνατον τοῦ Καμβύσου, τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ψευδοσμέρδιος, τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασιν τοῦ Δαρείου, τὴν ὑπὸ τούτου κοπιώδη ὀργάνωσιν τοῦ κράτους, καὶ ἐνδιατρίβει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ τυράννου τῆς Σάμου Πολυκράτους.

Ἐν τῷ τετάρτῳ βιβλίῳ πραγματεύεται τὰ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Δαρείου ἐναντίον τῶν Σκυθῶν. Ἱστορῶν δὲ τὰ τῆς Σκυθίας παρενθέτει κατόπιν τὰ τῆς ἐκστρατείας τῶν Περσῶν εἰς τὴν Κυρηναϊκὴν χερσόνησον ἐν Ἀφρικῇ καὶ περιγράφει τὰ εἰς αὐτὸν γνωστὰ ἔθνη τῆς Λιβύης.

Ἀρχίζων ἔπειτα τὸ πέμπτον βιβλίον διηγεῖται τὰς κατακτήσεις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Εὐρώπην (Θράκης, Μακεδονίας) καὶ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τῶν Ἰώνων. Τὴν ἐπανάστασιν αὐτὴν παρουσιάζει ὡς εἰσαγωγὴν καὶ ὡς ἀφετηρίαν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος τῶν Περσῶν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ περιγράφει τὴν καταστολὴν τῆς ἐπανάστασεως τῶν Ἰώνων, τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἥτταν τοῦ Δατίδος καὶ Ἀρταφέρνης ἐν Μαραθῶνι.

Ἐν τοῖς λοιποῖς βιβλίοις (ἑβδόμῳ, ὀγδόῳ καὶ ἐνάτῳ) ἱστορεῖ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ περιγράφει κατὰ πρῶτον τὰ πρὸς τὸν πόλεμον συμβούλια καὶ τὰς μεγάλας προπαρασκευάς τοῦ Ξέρξου· κατόπιν τὰ διάφορα ἔθνη, τὰ ὅποια συνῆλθον διὰ τὴν ἐκστρατείαν, τὴν καταγωγὴν των καὶ τοὺς ὅπλισμούς των· τελευταῖον τὴν διὰ τῆς

Μ. Ἀσίας, Θράκης, Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας πορείαν τοῦ περσικοῦ στρατοῦ καὶ τὴν ἐν Θερμοπύλαις μάχην.

Ἐν τῷ ὁ γ δ ὁ φ βιβλίῳ ἀρχίζει ἀπὸ τὰς ναυμαχίας τοῦ Ἀρτεμισίου. Ἐπειτα διηγεῖται τὰς ἐν Ἑλλάδι δηώσεις τῶν Περσῶν, τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν καὶ τὴν φυγὴν τοῦ Ξέρξου.

Τέλος ἐν τῷ ἐ ν ἄ τ φ βιβλίῳ περιγράφει τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην, τὴν ἐν Μυκάλλῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Σηστοῦ (478).

Τοιοῦτο περιληπτικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου τοῦ Ἡροδότου.

Ὁ Ἡρόδοτος, ἂν καὶ Δωριεὺς, ἔγραψε τὸ ἔργον του εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον καὶ ὄχι εἰς τὴν Δωρικὴν· εἰς τοῦτο ἠναγκάσθη, διότι οἱ πρὸ αὐτοῦ λογογράφοι, πάντες σχεδὸν Ἴωνες, εἶχον μεταχειρισθῇ τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον ὥς γλῶσσαν τῶν συγγραφεῶν των.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κ Λ Ε Ι Ω

1. Εἰσαγωγή : Σκοπὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου συγγραφῆς τοῦ ἱστορικοῦ τοῦ ἔργου.—Πρῶται ἀφορμαὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἑχθρας.

(Κεφ. 1 - 5)

Ἡροδότου Ἀλικαρνησέος ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε, ὥς μήτε ¹ τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων τῷ χρόνῳ ἐξίτηλα γένηται, μήτε ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμάσστα, τὰ μὲν Ἕλλησι, τὰ δὲ βαρβάροις ἀποδεχθέντα, ἀκλεᾶ γένηται, τὰ τε ἄλλα καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.

Περσέων μὲν νυν οἱ λόγιοι Φοίνικας αἰτίους φασὶ γενέσθαι τῆς διαφορῆς· τούτους γὰρ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης ἀπικομένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν καὶ οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον, τὸν καὶ νῦν οἰκέουσι, αὐτίκα ναυτιλήσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι, ἀπαγινέοντας δὲ φορτία Αἰγύπτια τε καὶ Ἀσσύρια τῇ τε ἄλλῃ ἐσαπικνέεσθαι καὶ δὴ καὶ ἐς Ἀργος· τὸ δὲ Ἀργος τοῦτον τὸν χρόνον προεῖχε ἅπασι τῶν πολιῶν τῶν ἐν τῇ νῦν Ἑλλάδι καλεομένη. ✕

Ἀπικομένους δὲ τοὺς Φοίνικας ἐς δὴ τὸ Ἀργος τοῦτο διατίθεσθαι τὸν φόρτον. Πέμπτη δὲ ἢ ἕκτη ἡμέρη, ἀπ' ἧς ἀπίκοντο, ἐξεμπολημένων σφι σχεδὸν πάντων ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν γυναῖκας ἄλλας τε πολλὰς καὶ δὴ καὶ τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δὲ οἱ οὖνομα εἶναι Ἰούν τὴν Ἰνάχου. Ταύτας στάσας κατὰ πρύμνην τῆς νεὸς ὠνέεσθαι τῶν φορτίων, τῶν σφι ἦν θυ-

μὸς μάλιστα, καὶ τοὺς Φοίνικας διακελευσμένους ὀρμῆσαι ἐπ' αὐτάς. Τὰς μὲν δὴ πλεῖνας τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν, τὴν δὲ Ἰοῦν σὺν ἄλλῃσι ἀρπασθῆναι· ἐσβαλομένους δὲ ἐς τὴν νῆα οἴχεσθαι ἀποπλέοντας ἐπ' Αἰγύπτου.

- 2 Οὕτω μὲν Ἰοῦν ἐς Αἴγυπτον ἀπικέσθαι λέγουσι Πέρσαι καὶ τῶν ἀδικημάτων πρῶτον τοῦτο ἄρξαι· μετὰ δὲ ταῦτα Ἑλλήνων τινὰς (οὐ γὰρ ἔχουσι τοῦνομα ἀπῆγγήσασθαι) φασὶ τῆς Φοινίκης ἐς Τύρον προσσχόντας ἀρπάσαι τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην· εἶψαν δ' ἂν αὐτοὶ Κρήτες. Ταῦτα μὲν δὴ ἴσα πρὸς ἴσα σφί γενέσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Ἕλληνας αἰτίους τῆς δευτέρης ἀδικίης γενέσθαι. Καταπλώσαντας γὰρ μακρῇ νηϊ ἐς Αἶψαν τε, τὴν Κολχίδα, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν, ἐνθεῦτεν διαπρηξάμενους καὶ τᾶλλα, τῶν εἵνεκεν ἀπίκαστο, ἀρπάσαι τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μηδείην. Πέμψαντα δὲ τὸν Κόλχων βασιλέα ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυκα αἰτέειν τε δίκας τῆς ἀρπαγῆς καὶ ἀπαιτέειν τὴν θυγατέρα· τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι, ὥς οὐδὲ ἐκεῖνοι Ἰοῦς τῆς Ἀργείης ἔδοσαν σφί δίκας τῆς ἀρπαγῆς· οὐδὲ ὧν αὐτοὶ δώσειν ἐκείνοισι.

- 3 Δευτέρῃ δὲ λέγουσι γενεῇ μετὰ ταῦτα Ἀλέξανδρον, τὸν Πριάμου, ἀκηροῦτα ταῦτα ἐθελῆσαι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος δι' ἀρπαγῆς γενέσθαι γυναῖκα, ἐπιστάμενον πάντως, ὅτι οὐ δώσει δίκας· οὐδὲ γὰρ ἐκείνους διδόναι. Οὕτω δὲ ἀρπάσαντος αὐτοῦ Ἑλένην τοῖσι Ἕλλησι δόξα πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν τε Ἑλένην καὶ δίκας τῆς ἀρπαγῆς αἰτέειν. Τοὺς δέ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν σφί Μηδείης τὴν ἀρπαγὴν· ὥς οὐ δύναντες αὐτοὶ δίκας οὐδὲ ἐκδόντες ἀπαιτεόντων βουλοῖατό σφί παρ' ἄλλων δίκας γίνεσθαι.

- 4 Μέχρι μὲν ὧν τούτου ἀρπαγὰς μούνας εἶναι παρ' ἀλλήλων, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου Ἕλληνας δὴ μεγάλως αἰτίους γενέσθαι· προτέρους γὰρ ἄρξαι στρατεύεσθαι ἐς τὴν Ἀσίην ἢ σφέας ἐς τὴν Εὐρώπην.

Οὕτω μὲν Πέρσαι λέγουσι γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν Ἰλίου 5
 ἄλωσιν εὐρίσκουσι σφίσι ἐοῦσαν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐχθρῆς τῆς
 ἐς τοὺς Ἕλληνας· Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων οὐκ ἔρχομαι ἐρέων,
 ὥς οὕτω ἢ ἄλλως κως ταῦτα ἐγένετο· τὸν δὲ οἶδα αὐτὸς πρῶ-
 τον ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων ἐς τοὺς Ἕλληνας, τοῦτον σημή-
 νας προβήσομαι ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου ὁμοίως σμικρὰ καὶ
 μεγάλα ἄστεα ἀνθρώπων ἐπεξιὼν· Τὰ γὰρ τὸ πάλαι μεγάλα
 ἦν, τὰ πολλὰ αὐτῶν σμικρὰ γέγονε· τὰ δὲ ἐπ' ἐμεῦ ἦν μεγά-
 λα, πρότερον ἦν σμικρά· Τὴν ἀνθρωπότην ὧν ἐπιστάμενος
 εὐδαιμονίην οὐδαμὰ ἐν τούτῳ μένουσαν ἐπιμνήσομαι ἀμφο-
 τέρων ὁμοίως.

2. Κροῖσος καὶ Σόλων.

(Κεφ. 6, 28 - 33)

✓ Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραν- 6
 νος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἄλυσ ποταμοῦ, ὃς ῥέων ἀπὸ μεσαμ-
 βρίας μεταξὺ Συρίων τε καὶ Παφλαγόνων ἐξιεῖ πρὸς βορέην
 ἄνεμον ἐς τὸν Εὐξείνιον καλεόμενον πόντον· Οὗτος ὁ Κροῖ-
 σος βαρβάρων πρῶτος, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, τοὺς μὲν κατεστρέ-
 ψατο Ἑλλήνων ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, τοὺς δὲ φίλους προσ-
 ποιήσατο· Κατεστρέψατο μὲν Ἰωνάς τε καὶ Αἰολέας καὶ
 Δωριέας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ, φίλους δὲ προσεποιήσατο Λακε-
 δαιμονίους· Πρὸ δὲ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες Ἕλληνες ἦσαν
 ἐλευθεροί.

Χρόνου δὲ ἐπιγινωμένου καὶ κατεστραμμένων σχεδὸν πάν- 28
 των τῶν ἐντὸς Ἄλυσ ποταμοῦ οἰκημένων (πλὴν γὰρ Κιλί-
 κων καὶ Λυκίων τοὺς ἄλλους πάντας ὑπ' ἐωυτῷ εἶχε κατα-
 στρεψάμενος ὁ Κροῖσος), ἀπικνέονται ἐς Σάρδις ἀκμαζού- 29
 σας πλούτῳ ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί,
 οἱ τοῦτον τὸν χρόνον ἐτύγγανον ἔοντες, ὥς ἕκαστος αὐτῶν
 ἀπικνέοιτο, καὶ δὴ καὶ Σόλων ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃς Ἀθηναί-

οισι νόμους κελεύσασι ποιήσας ἀπεδήμησε ἔτεα δέκα κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα δὴ μὴ τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι, τῶν ἔθετο. Αὐτοὶ γὰρ οὐκ οἶοί τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖοι· ὀρκίοισι γὰρ μεγάλοισι κατεῖχοντο δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοισι, τοὺς ἂν σφι Σόλων θῇται.

30 Αὐτῶν δὴ ὦν τούτων καὶ τῆς θεωρίας ἐκδημήσας ὁ Σόλων εἵνεκεν ἐς Αἴγυπτον ἀπῆκετο παρ' Ἀμασιν καὶ δὴ καὶ ἐς Σάρδεις παρὰ Κροῖσον. Ἀπικόμενος δὲ ἐξεκρίβητο ἐν τοῖσι βασιλεῦσι ὑπὸ τοῦ Κροίσου· μετὰ δὲ ἡμέρη τρίτῃ ἢ τετάρτῃ κελεύσαντος Κροίσου τὸν Σόλωνα θεράποντες περιτῆγον κατὰ τοὺς θησαυρούς, καὶ ἐπεδείκνυσαν πάντα ἔοντα μεγάλα τε καὶ ὀλβια. Θεησάμενον δὲ μιν τὰ πάντα καὶ σκεψάμενον, ὥς οἱ κατὰ καιρὸν ἦν, εἶρετο ὁ Κροῖσος τάδε· « Ξεῖνε Ἀθηναῖε, παρ' ἡμέας περὶ σέο λόγος ἀπῆκται πολλὸς καὶ σοφίης εἵνεκεν τῆς σῆς καὶ πλάνης, ὥς φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρίας εἵνεκεν ἐπελήλυθας· νῦν ὦν ἕμερος ἐπειρέσθαι μοι ἐπῆλθε, εἴ τινα ἤδη πάντων εἶδες ὀλβιώτατον ». Ὁ μὲν ἐλπίζων εἶναι ἀνθρώπων ὀλβιώτατος ταῦτα ἐπειρώτα.

Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἔοντι χρησάμενος λέγει· « ὦ βασιλεῦ, Τέλλον Ἀθηναῖον ». Ἀποθωμάσας δὲ Κροῖσος τὸ λεχθὲν εἶρετο ἐπιστρεφώς· « Κοίῃ δὴ κρίνεις Τέλλον εἶναι ὀλβιώτατον ; » Ὁ δὲ εἶπε· « Τέλλω τοῦτο μὲν τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης παῖδες ἦσαν καλοὶ τε κάγαθοί, καὶ σφι εἶδε ἅπασι τέκνα ἐκγενόμενα καὶ πάντα παραμείναντα· τοῦτο δὲ τοῦ βίου εὖ ἤκοντι, ὥς τὰ παρ' ἡμῖν, τελευτῇ τοῦ βίου λαμπροτάτῃ ἐπεγένετο· γενομένης γὰρ Ἀθηναίοισι μάχης πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἐν Ἐλευσίνι βοθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων ἀπέθανε κάλλιστα, καὶ μιν Ἀθηναῖοι δημοσίῃ τε ἔθαψαν αὐτοῦ, τῇ περ ἔπεσε, καὶ ἐτίμησαν μεγάλως ».

31 Ὡς δὲ ὁ Σόλων τὰ κατὰ τὸν Τέλλον, πολλὰ τε καὶ ὀλ-

βια, εἶπας προετρέψατο τὸν Κροῖσον, ἐπειρώτα, τίνα δευτέρῳ μετ' ἐκείνων ἴδοι, δοκέων πάγχυ δευτερεῖα γῶν οἴσεσθαι.

Ὁ δὲ εἶπε· « Κλέοβιν τε καὶ Βίτωνα. Τούτοισι γὰρ εὐοῖσι γένος Ἀργεῖοισι βίος τε ἀρχέων ὑπὴν καὶ πρὸς τούτῳ ῥώμῃ σώματος τοιήδε· ἀθλοφόροι τε ἀμφοτέρωι ὁμοίως ἦσαν, καὶ δὴ καὶ λέγεται ὅδε ὁ λόγος· εὐοῖσος ὄρτης τῇ Ἥρῃ τοῖσι Ἀργεῖοισι ἔδσε πάντως τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι ἐς τὸ ἱρόν, οἱ δὲ σφι βόες ἐκ τοῦ ἀγροῦ οὐ παρεγίνοντο ἐν ὥρῃ· ἐκκληνόμενοι δὲ τῇ ὥρῃ οἱ νεηνῖαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλῃν εἵλκον τὴν ἄμαξαν, ἐπὶ τῆς ἀμάξης δὲ σφι ὠχέετο ἡ μήτηρ, σταδίους δὲ πέντε καὶ τεσσεράκοντα διακομίσαντες ἀπίκοντο ἐς τὸ ἱρόν.

» Ταῦτα δὲ σφι ποιήσασι καὶ ὀφθεῖσι ὑπὸ τῆς πανηγύριος τελευτῇ τοῦ βίου ἀρίστη ἐπεγένετο, διέδεξέ τε ἐν τούτοισι ὁ θεός, ὥς ἄμεινον εἴη ἀνθρώπῳ τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῶειν· Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περιστάντες ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην, αἱ δὲ Ἀργεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν, οἷων τέκνων ἐκύρησε. Ἡ δὲ μήτηρ περιχαρὴς εὐοῖσα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ φήμῃ, στᾶσα ἀντίον τοῦ ἀγάλματος εὐχετο Κλεόβι τε καὶ Βίτωνι τοῖσι ἐωυτῆς τέκνοισι, οἳ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, τὴν θεὸν δοῦναι, τὸ ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἀριστόν ἐστι. Μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐχὴν ὥς ἔθυσάν τε καὶ εὐωχῆθησαν, κατακοιμηθέντες ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ οἱ νεηνῖαι οὐκέτι ἀνέστησαν, ἀλλ' ἐν τέλει τούτῳ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δὲ σφῶν εἰκόνας ποιησάμενοι ἀνέθεσαν ἐς Δελφοὺς ὥς ἀνδρῶν ἀρίστων γενομένων ».

Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἔνεμε τούτοισι, Κροῖσος δὲ σπερχθείς εἶπε· « ὦ ξεῖνε Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμετέρα εὐδαιμονία οὕτω τοι ἀπέρριπται ἐς τὸ μηδέν, ὥστε οὐδὲ ἰδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίους ἡμέας ἐποίησας ; » Ὁ δὲ εἶπε· « ὦ Κροῖσε, ἐπιστάμενόν με τὸ θεῖον πᾶν ἐὼν φθονερὸν τε καὶ ταραχῶδες ἐπειρωτᾶς ἀνθρωπίνων πρηγμάτων πέρι. Ἐν γὰρ τῷ μακρῷ χρόνῳ

32

πολλά μὲν ἔστι ἰδεῖν, τὰ μὴ τις ἐθέλει, πολλά δὲ καὶ παθεῖν. Ἐς γὰρ ἐβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζῆς ἀνθρώπων προτίθημι. Ἀπασέων δὲ τῶν ἡμερέων τῶν ἐς τὰ ἐβδομήκοντα ἔτεα ἡ ἑτέρα τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ τὸ παράπαν οὐδὲν ὅμοιον προσάγει πρῆγμα.

» Οὕτω ὦν, ὦ Κροῖσε, πᾶν ἔστι ἄνθρωπος συμφορῇ. Ἐμοὶ δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς εἶναι πολλῶν ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δέ, τὸ εἶρεό με, οὐ κῶ σε ἐγὼ λέγω, πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. Οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος μᾶλλον τοῦ ἐπ' ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μὴ οἱ τύχῃ ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον. Σκοπέειν ὦν χρή παντὸς χρήματος τὴν τελευτήν, καὶ ἀποβήσεται· πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προορίζους ἀνέτρεψε ».

33 Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ οὐ κως ἐχαρίζετο· ὁ δὲ λόγος μιν ποιησάμενος οὐδενὸς ἀποπέμπεται, κάρτα δόξας ἀμαθέα εἶναι, ὅς τὰ παρεόντα ἀγαθὰ μετεῖς τὴν τελευτήν παντὸς χρήματος ὁρᾶν ἐκέλευε.

[Ὁ Κροῖσος διαβὰς τὸν Ἄλιν εἰσβάλλει εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ἣ ὅποια ἀνήκει εἰς τοὺς Πέρσας. Τοῦτο μαθὼν ὁ Κῦρος, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐπέρχεται κατὰ τοῦ Κροίσου· μετὰ πεισματώδη δὲ μάχην τῶν δύο ἀντιπάλων στρατευμάτων ἀναγκάζεται ὁ Κροῖσος νὰ ἐποχωρήσῃ εἰς τὰς Σάρδεις.]

3. Κῦρος καὶ Κροῖσος.

(Κ ε φ. 86 - 88)

86 Οἱ δὲ Πέρσαι τὰς τε Σάρδεις ἔσχον καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἄρξαντα ἔτεα τεσσαρεσκαίδεκα καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρηστήριόν τε καταπάσαντα τὴν ἐωυτοῦ μεγάλην ἀρχήν. Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἤγαγον παρὰ Κῦρον. Ὁ δὲ συνήσας πυρὴν μεγάλην

ἀνεβίβασε ἐπ' αὐτήν τὸν Κροῖσόν τε ἐν πέδῃσι δεδεμένον καὶ δις ἐπὶ τὰ Λυδῶν παρ' αὐτὸν παῖδας, εἴτε δὴ ἐν νόφ' ἔχων ἀκροθίνια ταῦτα καταγρῖν θεῶν ὅτεω δὴ, εἴτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θέλων, εἴτε καὶ, πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα, τοῦδε εἵνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρὴν βουλόμενος εἰδέναι, εἴ τίς μιν δαιμόνων ῥύσεται τοῦ μὴ ζῶντα κατακαυθῆναι.

Τὸν μὲν δὴ ποιέειν ταῦτα· τῷ δὲ Κροίσῳ ἐστὲωτι ἐπὶ τῆς πυρῆς ἐσελθεῖν, καίπερ ἐν κακῷ ὄντι τοσούτῳ, τὸ τοῦ Σόλωνος, ὡς οἱ εἴη σὺν θεῷ εἰρημένον, τὸ «μηδένα εἶναι τῶν ζῶντων ὄλβιον». Ὡς δὲ ἄρα μιν προσστῆναι τοῦτο, ἀνενεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάζοντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ἐς τρεῖς οὐνομάσαι «Σόλων». Καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα κελεῦσαι τοὺς ἐρμηνέας ἐπειρέσθαι τὸν Κροῖσον, τίνα τοῦτον ἐπικαλέοιτο, καὶ τοὺς προσελθόντας ἐπειρωτᾶν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν εἰρωτώμενον, μετὰ δέ, ὡς ἡναγκάζετο, εἰπεῖν· «Τὸν ἂν ἐγὼ πᾶσι τυράννοισι προστίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λόγους ἐλθεῖν». Ὡς δὲ σφι ἄσσημα ἔφραζε, πάλιν ἐπειρώτων τὰ λεγόμενα. Λιπκρεόντων δὲ αὐτῶν καὶ ὄχλον παρεχόντων ἔλεγε δὴ, ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐὼν Ἀθηναῖος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἑωυτοῦ ὄλβον ἀποφλαυρίσειε, οἷα δὴ εἶπας, ὡς τε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκοι, τῇ περ ἐκεῖνος εἶπε, οὐδὲν τι μᾶλλον ἐς ἑωυτὸν λέγων ἢ ἐς ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον καὶ μάλιστα τοὺς παρὰ σφίσι αὐτοῖσι ὀλβίους δοκέοντας εἶναι.

Τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα ἀπηγγέσθαι, τῆς δὲ πυρῆς ἤδη ἀμμένης καίεσθαι τὰ περιέσχατα. Καὶ τὸν Κῦρον ἀκούσαντα τῶν ἐρμηνέων, τὰ εἶπε Κροῖσος, μεταγνόντα τε καὶ ἐνώσαντα, ὅτι καὶ αὐτὸς ἄνθρωπος ἐὼν ἄλλον ἄνθρωπον, γενόμενον ἑωυτοῦ εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίη, πρὸς τε τοῦτοισι δείσαντα τὴν τίσιν καὶ ἐπιλεζάμενον, ὡς οὐδὲν εἴη τῶν ἐν ἀνθρώποισι ἀσφαλέως ἔχον, κελεῖν σβεννύναι τὴν ταχίστην τὸ καίόμενον πῦρ καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ τοὺς μετὰ

Κροίσου. Καὶ τοὺς πειρωμένους οὐ δύνασθαι ἔτι τοῦ πυρός ἐπικρατῆσαι.

- 87 Ἐνθαῦτα λέγεται ὑπὸ Λυδῶν Κροῖσον μαθόντα τὴν Κύρου μετάνωσιν, ὥς ὦρα πάντα μὲν ἄνδρα σβεννύντα τὸ πῦρ, δυνάμενους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν, ἐπιβόσασθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐπικαλεόμενον, εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη, παραστῆναι καὶ ῥύσασθαι μιν ἐκ τοῦ παρεόντος κακοῦ. Τὸν μὲν δακρύοντα ἐπικαλέεσθαι τὸν θεόν, ἐκ δὲ αἰθρίης τε καὶ νηνεμίας συνδραμεῖν ἐξαπίνης νέφεα καὶ χειμῶνά τε καταρραγῆναι καὶ ὕσαι ὕδατι λαβροτάτῳ κατασβεσθῆναι τε τὴν πυρῇ. Οὕτω δὲ μαθόντα τὸν Κύρον, ὥς εἶη ὁ Κροῖσος καὶ θεοφιλὴς καὶ ἀνὴρ ἀγαθός, καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς πυρῆς εἰρέεσθαι τάδε· «Κροῖσε, τίς σε ἀνθρώπων ἀνέγνωσε ἐπὶ γῇν τὴν ἐμὴν στρατευσάμενον πολέμιον ἀντὶ φίλου ἐμοὶ καταστῆναι;» Ὁ δὲ εἶπε· «ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ ταῦτα ἔπρηξα τῇ σῇ μὲν εὐδαιμονίῃ, τῇ ἐμεωτοῦ δὲ κακοδαιμονίῃ· αἴτιος δὲ τούτων ἐγένετο ὁ Ἑλλήνων θεὸς ἐπαείρας ἐμὲ στρατεύεσθαι. Οὐδεὶς γὰρ οὕτω ἀνόητός ἐστι, ὅστις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἰρέεται· ἐν μὲν γὰρ τῇ οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ οἱ πατέρες τοὺς παῖδας. Ἀλλὰ ταῦτα δαίμονί σου φίλον ἦν οὕτω γενέσθαι.»

- 88 Ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, Κύρος δὲ αὐτὸν λύσας κάτισέ τε ἐγγύς ἐωυτοῦ καὶ κάρτα ἐν πολλῇ προμηθείᾳ εἶχε, ἀπεθώμαζε τε ὁρέων καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ ἐκείνον ἐόντες πάντες.

4. Λυδικὰ ἔθιμα.—"Ἰδρυσις ἀποικίας ὑπὸ τῶν Λυδῶν εἰς τὴν Τυρρηνίαν (Ἑτρουρίαν).

(Κεφ. 93 - 94)

- 93 Θώματα ἢ Λυδίη ἐς συγγραφὴν οὐ μάλα ἔχει, οἷά γε καὶ ἄλλη χώρα, πάρεξ τοῦ ἐκ τοῦ Τιμόλου καταφερομένου ψήγματος. Ἐν δὲ ἔργον πολλὸν μέγιστον παρέχεται χωρὶς τῶν τε Αἰγυπτίων ἔργων καὶ τῶν Βαβυλωνίων· ἔστι αὐτόθι

Ἀλυάττεω τοῦ Κροίσου πατὴρ σῆμα, τοῦ ἡ κρηπὶς μὲν ἐστὶ λίθων μεγάλων, τὸ δὲ ἄλλο χῶμα γῆς.

Λυδοὶ δὲ νόμοισι μὲν τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ 94
Ἕλληνας, πρῶτοι δὲ ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ καὶ κάπηλοι ἐγένοντο. Φασὶ δὲ αὐτοὶ Λυδοὶ καὶ τὰς παιγνίας τὰς νῦν σφίσι τε καὶ Ἕλλησι κατεστεώσας ἐωυτῶν ἐξεύρημα γενέσθαι. Ἄμα δὲ ταύτας τε ἐξευρεθῆναι παρὰ σφίσι λέγουσι καὶ Τυρσηνὴν ἀποικίσαι, ὧδε περὶ αὐτῶν λέγοντες.

Ἐπὶ βασιλέος Ἄττος τοῦ Μάνεω σιτοδείην ἰσχυρὴν ἀνὰ τὴν Λυδίην πᾶσαν γενέσθαι· καὶ τοὺς Λυδοὺς τέως μὲν διάγειν λιπαρέοντας, μετὰ δέ, ὥς οὐ παύεσθαι, ἄκεα δίξῃσθαι, ἄλλον δὲ ἄλλο ἐπιμηχανᾶσθαι αὐτῶν. Ἐξευρεθῆναι δὴ ὦν τότε καὶ τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων καὶ τῆς σφαίρης τὰς παιγνίας καὶ τῶν ἄλλων πασέων παιγνιέων τὰ εἶδεα πλὴν πεσσῶν· τούτων γάρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκχιεῦνται Λυδοί. Ποιέειν δὲ ὧδε πρὸς τὸν λιμὸν ἐξευρόντας· τὴν μὲν ἐτέρην τῶν ἡμερέων παίζειν πᾶσαν, ἵνα δὴ μὴ ζητέοιεν σιτία, τὴν δὲ ἐτέρην σιτέεσθαι παυομένους τῶν παιγνιέων. Τοιούτῳ τρόπῳ διάγειν ἐπ' ἔτεα δυὼν δέοντα εἵκοσι.

Ἐπεῖτε δὲ οὐκ ἀνιέναι τὸ κακόν, ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον βιάζεσθαι, οὕτω δὴ τὸν βασιλέα αὐτῶν δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῇ, τὴν δ' ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ μένειν αὐτοῦ λαγχανούσῃ τῶν μοιρέων ἐωυτὸν τὸν βασιλέα προστάσσειν, ἐπὶ δὲ τῇ ἀπακλασσομένη τὸν ἐωυτοῦ παῖδα, τῷ οὐνομα εἶναι Τυρσηνόν. Λαχόντας δὲ αὐτῶν τοὺς ἐτέρους ἐξιέναι ἐκ τῆς χώρας καταβῆναι ἐς Σμύρνην καὶ μηχανήσασθαι πλοῖα, ἐς τὰ ἐσθεμένους τὰ πάντα, ὅσα σφι ἦν χρηστὰ ἐπιπλα, ἀποπλέειν κατὰ βίου τε καὶ γῆς ζήτησιν, ἐς ὃ ἔθνεα πολλὰ παραμειψαμένους ἀπικέσθαι ἐς Ὀμβρικούς, ἔνθα σφέας ἐνιδρύσασθαι πόλιας καὶ οἰκέειν τὸ μέχρι τοῦδε. Ἀντὶ

δὲ Λυδῶν μετονομασθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ βασιλέως τοῦ παιδός, ὅς σφας ἀνήγαγε· ἐπὶ τούτου τὴν ἐπωνυμίην ποιευμένους ὀνομασθῆναι Τυρσηνοὺς.

5. Περσικὰ ἔθιμα.

(Κεφ. 131 - 138, 140)

131 Πέρσας δὲ οἶδα νόμοισι τοῖσδε χρεωμένους· ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς καὶ βωμοὺς οὐκ ἐν νόμῳ ποιευμένους ἰδρύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖσι ποιεῦσι μωρίην ἐπιφέροντας, ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, ὅτι οὐκ ἀνθρωποφύεας ἐνόμισαν τοὺς θεοὺς, κατὰ περ οἱ Ἕλληγες, εἶναι. Οἱ δὲ νομίζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν οὐρέων ἀναβαίνοντες θυσίαις ἔρδειν, τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες. Θύουσι δὲ ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ καὶ γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι. Τούτοις μὲν δὴ θύουσι μόνον αἰσχρήθεν, ἐπιμεμαθήκασι δὲ καὶ τῇ Οὐρανίῃ θύειν, παρὰ τε Ἀσσυρίων μαθόντες καὶ Ἀραβίων.

132 Θυσίῃ δὲ τοῖσι Πέρσῃσι περὶ τοὺς εἰρημένους θεοὺς ἡδε κατέστηκε. Οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι μέλλοντες θύειν· οὐ σπονδῇ χρέωνται, οὐκὶ αὐλῶ, οὐ στέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι. Τῶν δὲ ὡς ἂν ἐκάστω τις θύειν θέλῃ, ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θεόν, ἐστεφανωμένος τὸν τίηρην μυρσίῃ μάλιστα. Ἐωυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μόνῳ οὐ οἱ ἐγγίγνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ, ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσῃσι κατεύχεται εὖ γίνεσθαι καὶ τῷ βασιλεῖ· ἐν γὰρ δὴ τοῖσι ἅπασιν Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Ἐπεὰν δὲ διαμιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱεῖον ἐψήσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίῃν ὡς ἀπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον, ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὢν πάντα τὰ κρέα. Διαθέντος δὲ αὐτοῦ, μάχος ἀνὴρ παρεστώς ἐπαεῖδει θεογονίην, οἷον δὴ ἐκεῖνοι λέγουσι εἶναι τὴν ἐπαοιδὴν· ἄνευ γὰρ δὴ μάχου

οὐ σφι νόμος ἐστὶ θυσίας ποιέεσθαι. Ἐπισχὼν δὲ ὀλίγον χρόνον ἀποφέρεται ὁ θύσας τὰ κρέα καὶ χρᾶται, ὅτι μιν λόγος αἰρέει.

Ἡμέρην δὲ ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι, τῇ 133
ἐκαστος ἐγένετο. Ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων δια-
καιεῦσι προτιθέσθαι· ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοῦν καὶ ἵππον
καὶ κάμηλον καὶ ὄνον προτιθέαται ὅλους ὀπτοὺς ἐν καμίνουσι,
οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ λεπτὰ τῶν προβάτων προτιθέαται. Σί-
τοισι δὲ ὀλίγοισι χρέωνται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ
ἀλέσι· καὶ διὰ τοῦτο φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους
πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δείπνου παραφορέεσθαι οὐδὲν
λόγου ἄξιον, εἰ δὲ τι παραφέροιτο ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι.
Οἶνω δὲ κάρτα προσκέαται, μεθυσκόμενοι δὲ ἐώθασι βουλεύε-
σθαι τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων. Τὸ δ' ἂν ἄδη σφι βου-
λευομένοισι, τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στέγαρχος,
ἐν τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύωνται· καὶ ἦν μὲν ἄδη καὶ νήφουσι,
χρέωνται αὐτῷ, ἦν δὲ μὴ ἄδη, μετιεῖσι· τὰ δ' ἂν νήφοντες προ-
βουλεύσωνται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγινώσκουσι.

Ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλήλοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι, τῷδε ἂν τις 134
διαγνοίῃ, εἰ ὅμοιοί εἰσι οἱ συντυγχάνοντες· ἀντὶ γὰρ τοῦ προσ-
αγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι τοῖσι στόμασι. Ἦν δὲ ἥ οὐτερος
ὑποδεέστερος ὀλίγῳ, τὰς παρειὰς φιλέονται. Ἦν δὲ πολλῷ ἢ
οὐκ ἔτερος ἀγεννέστερος, προσπίπτων προσκυνέει τὸν ἕτερον.

Τιμῶσι δὲ ἐκ πάντων τοὺς ἄγχιστα ἐωυτῶν οἰκέοντας μετὰ 135
γε ἐωυτοὺς, δεύτερα δὲ τοὺς δευτέρους, μετὰ δὲ κατὰ λόγον
προβαίνοντες τιμῶσι· ἥκιστα δὲ τοὺς ἐωυτῶν ἐκαστάτῳ οἰκη-
μένους ἐν τιμῇ ἄγονται, νομίζοντες ἐωυτοὺς εἶναι ἀνθρώπων
μακρῷ τὰ πάντα ἀρίστους, τοὺς δὲ ἄλλους κατὰ λόγον τὸν λε-
γόμενον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι, τοὺς δὲ ἐκαστάτῳ οἰκέοντας
ἀπὸ ἐωυτῶν καχίστους εἶναι. Ξεινικὰ δὲ νόμια Πέρσαι προσί-
ενται ἀνδρῶν μάλιστα. Καὶ γὰρ δὴ τὴν Μηδικὴν ἐσθῆτα νομί-

σαντες τῆς ἐουτῶν εἶναι καλλίω φορέουσι καὶ ἐς τοὺς πολέ-
μους τοὺς Αἰγυπτίους θώρηκας.

- 136 Παιδεύουσι δὲ τοὺς παῖδας ἀπὸ πενταέτερος ἀρξάμενοι μέ-
χρι εἰκοσαέτεος τρία μῶνα, ἵππεύειν καὶ τοξεῖν καὶ ἀληθί-
ζεσθαι. Πρὶν δὲ ἢ πενταέτης γένηται, οὐκ ἀπικνέεται ἐς ὄψιν
τῷ πατρὶ, ἀλλὰ παρὰ τῇσι γυναιξὶ δίαιταν ἔχει· τοῦδε δὲ εἵνε-
κα τοῦτο οὕτω ποιεῖται, ἵνα, ἢν ἀποθάνῃ τρεφόμενος, μηδε-
137 μίαν ἄσπιν τῷ πατρὶ προσβάλλῃ. Αἰνέω μὲν νυν τοῦτον τὸν νόμον
αἰνέω δὲ καὶ τόνδε, τὸ μὴ μῆς αἰτίης εἵνεκα μηδὲ αὐτὸν τὸν
βασιλέα μηδένα ἀνήκεστον πάθος ἔρδειν· ἀλλὰ λογισάμενος,
ἢν εὐρίσκη πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουρ-
γημάτων, οὕτω τῷ θυμῷ χρᾶται.

- 138 "Ἄσπα δὲ σφι ποιεῖν οὐκ ἔξεστι, ταῦτα οὐδὲ λέγειν ἔξεστι.
Αἰσχιστον δὲ αὐτοῖσι τὸ ψεύδεσθαι νενόμισται, δεύτερα δὲ τὸ
ὀφείλειν χρέος, πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων εἵνεκα, μάλιστα δὲ
ἀναγκαίην φασὶ εἶναι τὸν ὀφείλοντα καὶ τι ψεῦδος λέγειν. Ἐς
ποταμὸν δὲ οὔτε ἐμπτύουσι οὔτε χεῖρας ἐναπονίζονται οὐδὲ
ἄλλον οὐδένα περιορῶσι, ἀλλὰ σέβονται τοὺς ποταμούς· μά-
λιστα.

- 140 Ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω περὶ αὐτῶν εἰδὼς εἰπεῖν. Τάδε
μέντοι ὥς κρυπτόμενα λέγεται καὶ οὐ σαφηνέως περὶ τοῦ
ἀποθανόντος, ὥς οὐ πρότερον θάπτεται ἀνδρὸς Πέρσεω ὁ
νέκυς, πρὶν ἢν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ. Μάγους μὲν γὰρ
ἀτρεκέως οἶδα ταῦτα ποιέοντας· ἐμφανέως γὰρ δὴ ποιεῖσι.
Κατακηρώσαντες δὲ ὦν τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι.

1. Ἐκστρατεία τοῦ Καμβύσου κατὰ τῆς Αἰγύπτου. — Ἀπο-
πειρα τοῦ Ψαμμήτιχου, ὅπως ἐξακριβώσῃ, τίνες
οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων.

(Κεφ. 1 - 2)

Τελευτήσαντος δὲ Κύρου παρέλαβε τὴν βασιληίην Καμβύ- 1
σης, Κύρου ἐὼν παῖς καὶ Κασσανδάνης τῆς Φαρνάσπεω θυ-
γατρός, τῆς προαποθανούσης Κῦρος αὐτός τε μέγα πένθος
ἐποιήσατο καὶ τοῖσι ἄλλοισι προεῖπε πᾶσι, τῶν ἥρχε, πένθος
ποιέεσθαι. Ταύτης δὴ τῆς γυναικὸς ἐὼν παῖς καὶ Κύρου Καμ-
βύσης Ἰωνας μὲν καὶ Αἰολέας ὡς δούλους πατρῷους ἐνόμιζε,
ἐπὶ δὲ Αἰγύπτου ἐποιέετο στρατηλασίην, ἄλλους τε παραλα-
βὼν, τῶν ἥρχε, καὶ δὴ καὶ Ἑλλήνων, τῶν ἐπεκράτεε.

Οἱ δ' Αἰγύπτιοι, πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφέων βασιλεῦ- 2
σαι, ἐνόμιζον ἑωυτοὺς πρῶτους γενέσθαι πάντων ἀνθρώπων.
Ἐπειδὴ δὴ Ψαμμήτιχος βασιλεύσας ἠθέλησε εἰδέναι, οὔτινες
γενοῖατο πρῶτοι, ἀπὸ τούτου νομίζουσι Φρύγας προτέρους γε-
νέσθαι ἑωυτῶν, τῶν δὲ ἄλλων ἑωυτούς. Ψαμμήτιχος δέ, ὡς οὐκ
ἐδύνατο πυθανόμενος πόρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν, ἐπιτε-
χνᾷται τοιόνδε· παιδία δύο νεογνὰ ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων
διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια ἐντειλάμενος μηδένα ἀντίον
αὐτῶν μηδεμίαν φωνὴν ἰέναι, ἐν στέγῃ δὲ ἐρήμῃ ἐπ' ἑωυτῶν
κέεσθαι αὐτὰ καὶ τὴν ὥρην ἐπαγινέειν σφι αἶγας, πλήσαντα δὲ
τοῦ γάλακτος τᾶλλα διαπρήσσεσθαι. Ταῦτα δὲ ἐποίεε τε καὶ

ἐνετέλλετο ὁ Ψαμμήτιχος θέλων ἀκοῦσαι τῶν παιδίων, ἀπαλλ-
λαθόντων τῶν ἀσήμεων κλυζημαίων, ἤντινα φωνὴν ῥήξουσιν
πρώτην. Τὰ περ ὧν καὶ ἐγένετο.

Ὡς γὰρ διέτης χρόνος ἐγεγόνεε ταῦτα τῷ ποιμένι πρήσ-
σοντι, ἀνοίγοντι τὴν θύρην καὶ ἐσιόντι τὰ παιδιά ἀμφοτέρα
προσπίπτοντα βεκὸς ἐφώνεον ὀρέγοντα τὰς χειράς. Τὰ μὲν δὴ
πρῶτα ἀκούσας ἤσυχος ἦν ὁ ποιμήν, ὡς δὲ πολλάκις φοιτέοντι
καὶ ἐπιμελομένῳ πολλὸν ἦν τοῦτο τὸ ἔπος, οὕτω δὴ σημήνας
τῷ δεσπότη ἤγγαγε τὰ παιδιά κελεύσαντος ἐς ὅψιν τὴν ἐκείνου.
Ἀκούσας δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ψαμμήτιχος ἐπυνθάνετο, οἵτινες ἀν-
θρώπων βεκὸς τι καλέουσι, πυνθανόμενος δὲ εὑρίσκει Φρύ-
γας καλέοντας τὸν ἄρτον. Οὕτω καὶ τοιοῦτω πρήγματι στα-
θμησάμενοι Αἰγύπτιοι συνεχώρησαν τοὺς Φρύγας πρεσβυτέ-
ρους εἶναι ἐωυτῶν. Οὕτω μὲν γενέσθαι τῶν ἱρέων τοῦ Ἡφαί-
στου τοῦ ἐν Μέμφι ἤκουον. Ἕλληνες δὲ λέγουσι ἄλλα τε μά-
ταια πολλὰ καὶ ὡς γυναικῶν τὰς γλώσσας ὁ Ψαμμήτιχος
ἐκταμὼν τὴν δίκαιαν οὕτω ἐποιήσατο τῶν παιδίων παρὰ ταύ-
τησι τῇσι γυναιξί.

2. Φύσις τοῦ ἐδάφους τῆς Αἰγύπτου. — "Ἡθῃ καὶ ἔθιμα τῶν Αἰγυπτίων.

(Κεφ. 4 - 5, 10 - 12, 35 - 36, 78, 80)

- 4 Βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου ἄνθρωπον ἔλεγον Μῖνα.
'Επὶ τούτου, πλὴν τοῦ Θηβαϊκοῦ νομοῦ, πᾶσαν Αἴγυπτον εἶναι
ἕλος, καὶ αὐτῆς εἶναι οὐδὲν ὑπερέχον τῶν νῦν ἐνερθε λίμνης τῆς
Μοίριος ἐόντων, ἐς τὴν ἀνάπλους ἀπὸ θαλάσσης ἑπτὰ ἡμερέων
5 ἐστὶ ἀνὰ τὸν ποταμόν. Καὶ εὖ μοι ἐδόκεον λέγειν περὶ τῆς χώ-
ρης. Δῆλα γάρ τινι καὶ μὴ προακούσαντι, ἰδόντι δέ, ὅστις γε
σύνεσιν ἔχει, ὅτι Αἴγυπτος, ἐς τὴν Ἕλληνας ναυτίλλονται, ἐστὶ
Αἰγυπτίοισι ἐπίκτητός τε γῆ καὶ δῶρον τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὰ
κατύπερθε ἐτι τῆς λίμνης ταύτης μέχρι τριῶν ἡμερέων πλόου

ἔστι ἕτερον τοιοῦτο. Αἰγύπτου γὰρ φύσις ἐστὶ τῆς χώρας τοι-
 ῆδε προσπλέων, ἔτι καὶ ἡμέρης δρόμον ἀπέχων ἀπὸ γῆς, κα-
 τείς καταπειρητηρήν πηλὸν τε ἀνοίσεις καὶ ἐν ἑνδεκα ὀργυῖῃσι
 ἔσσει. Τοῦτο ἐπὶ τοσοῦτο δηλοῖ πρόχυσιν τῆς γῆς ἐοῦσαν.

Ταύτης ὦν τῆς χώρας ἡ πολλή, κατὰ περ οἱ ἱρέες ἔλε- 10
 γον, ἐδόκε καὶ αὐτῷ μοι εἶναι ἐπίκτητος Αἰγυπτίοισι. Τῶν
 γὰρ οὐρέων τῶν ὑπὲρ Μέμφιν πόλιν κειμένων τὸ μεταξὺ ἐφαί-
 νετό μοι εἶναι κοτε κόλπος θαλάσσης, ὥσπερ τὰ τε περὶ Ἴλιον
 καὶ Τευθρανίην καὶ Ἐφεσόν τε καὶ Μαιάνδρου πεδίον, ὥς γε
 εἶναι σμικρὰ ταῦτα μεγάλοισι συμβαλεῖν. Τῶν γὰρ ταῦτα τὰ
 χωρία προσχωσάντων ποταμῶν ἐν τῶν στομάτων τοῦ Νείλου,
 ἐντὸς πενταστόμου, οὐδεὶς πλήθεος πέρι ἄξιος συμβληθῆναι
 ἐστι.

Ἔστι δὲ τῆς Ἀραβίης χώρας, Αἰγύπτου δὲ οὐ πρόσω, 11
 κόλπος θαλάσσης ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσ-
 σης. Ἔτερον τοιοῦτον κόλπον καὶ τὴν Αἴγυπτον δοκέω γενέ-
 σθαι· καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆς βορηῆς θαλάσσης ἐσεῖχε ἐπὶ Αἰθιο-
 πίας, ὁ δὲ Ἀράβιος ἐκ τῆς νοτίης ἔφερε ἐπὶ Συρίας. Εἰ
 ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον ὁ Νεῖλος ἐς τοῦτον τὸν Ἀρά-
 βιον κόλπον, τί μιν κωλύει ῥέοντος τούτου ἐκχωσθῆναι ἐντὸς
 γε δισμυρίων ἐτέων; Ἐγὼ μὲν γὰρ ἔλπομαι γε καὶ μυρίων
 ἐντὸς χωσθῆναι ἄν. Κοῦ γε δὴ ἐν τῷ προανχισιμωμένῳ χρό-
 νῳ πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι οὐκ ἂν χωσθεῖη κόλπος καὶ
 πολλῶ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσοῦτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτω
 ἐργατικοῦ;

Τὰ περὶ Αἴγυπτον ὦν καὶ τοῖσι λέγουσι αὐτὰ πείθομαι 12
 καὶ αὐτὸς οὕτω κάρτα δοκέω εἶναι, ἰδὼν τὴν τε Αἴγυπτον προ-
 κειμένην τῆς ἐχομένης γῆς κογχυλίᾳ τε φαινόμενα ἐπὶ τοῖσι
 οὖρεσι καὶ ἄλμην ἐπανθέουσιν, ὥστε καὶ πυραμίδας δηλέ-
 εσθαι, καὶ φάμμον μοῦνον Αἰγύπτου οὖρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμ-
 φιος ἔχον, πρὸς δὲ τῇ χώρῃ οὔτε τῇ Ἀραβίῃ προσοῦρῳ ἐοῦση

τὴν Αἴγυπτον προσεικέλην οὔτε τῇ Λιβύῃ, οὐ μὲν οὐδὲ τῇ Συρίῃ (τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται), ἀλλὰ μελάγγραιόν τε καὶ καταρρηγνυμένην ὥστε ἐοῦσαν ἰλὸν τε καὶ πρόχυσιν ἐξ Αἰθιοπίας κατενγηιγμένην ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην, τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέραν τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν.

- 35 Ἔρχομαι δὲ περὶ Αἰγύπτου μηχανέων τὸν λόγον, ὅτι πλεῖστα θωμάσια ἔχει καὶ ἔργα λόγου μέζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώραν· τούτων εἵνεκα πλέω περὶ αὐτῆς εἰρήσεται. Αἰγύπτιοι ἅμα τῷ οὐρανῷ τῷ κατὰ σφέας ἐόντι ἑτεροίῳ καὶ τῷ ποταμῷ φύσιν ἀλλοίην παρεχομένῳ ἢ οἱ ἄλλοι ποταμοί, τὰ πολλὰ πάντα ἔμπαλιν τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι ἐστήσαντο ἡθεᾶ τε καὶ νόμους. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι· ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω. Τὰ ἄχθεα οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κεφαλέων φορέουσι, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν ὤμων.

- 36 Οἱ ἱερεῖς τῶν θεῶν τῇ μὲν ἄλλῃ κομῶσι, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ ξυρέονται. Τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι νόμος ἅμα κήδεϊ κεκάρθαι τὰς κεφαλὰς, ἐς τοὺς μάλιστα ἰκνέεται, Αἰγύπτιοι δὲ ὑπὸ τοὺς θανάτους ἀνιῶσι τὰς τρίχας αὐξέσθαι τὰς τε ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ γενεῖῳ, τέως ἐξυρημένοι. Τοῖσι μὲν ἄλλοισι ἀνθρώποισι χωρὶς θηρίων ἡ δίκαια ἀποκέκριται, Αἰγυπτίοισι δὲ ὁμοῦ θηρίοις ἡ δίκαιά ἐστι. Ἀπὸ πυρῶν καὶ κριθέων ὄλλοι ζώουσι, Αἰγυπτίων δὲ τῷ ποιευμένῳ ἀπὸ τούτων τὴν ζῶην ὄνειδος μέγιστόν ἐστι, ἀλλὰ ἀπὸ ὀλυρέων ποιεῦνται σιτία, τὰς ζειὰς μετεξέτεροι καλέουσι. Φυρῶσι τὸ μὲν σταῖς τοῖσι ποσί, τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί. Εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο, τῶν δὲ γυναικῶν ἐν ἑκάστη. Τῶν ἰστίων τοὺς κρίκους καὶ τοὺς κάλους οἱ μὲν ἄλλοι ἔξωθεν προσδέουσι, Αἰγύπτιοι δὲ ἔσωθεν.

Γράμματα γράφουσι καὶ λογίζονται ψήφοισι Ἕλληνες μὲν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ φέροντες τὴν χεῖρα, Αἰγύπτιοι δὲ ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά· καὶ ποιεῦντες ταῦτα αὐτοὶ μὲν φασὶ ἐπὶ δεξιὰ ποιέειν, Ἕλληνας δὲ ἐπ' ἀριστερά. Διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱρά, τὰ δὲ δημοτικὰ καλέσεται.

Ἐν δὲ τῇσι συνουσίῃσι τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτῶν, ἐπεὰν ἀπὸ 78 δείπνου γένωνται, περιφέρει ἀνὴρ νεκρὸν ἐν σορῶ ξύλινον, μεμιμημένον ἐς τὰ μάλιστα καὶ γραφῇ καὶ ἔργῳ, μέγαθος ὅσον τε πηχυαῖον ἢ δίπηχυν· δεικνὺς δὲ ἐκάστῳ τῶν συμποτέρων λέγει· « Ἐς τοῦτον ὀρέων πίνε τε καὶ τέρπευ· ἔσσαι γὰρ ἀποθανῶν τοιοῦτος ».

Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτῶνται. 80 Συμφέρονται δὲ τόδε Ἑλλήνων μύνοισι Λακεδαιμονίοισι· οἱ νεώτεροι αὐτῶν τοῖσι πρεσβυτέροισι συντυγχάνοντες εἰκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται· καὶ ἐπιούσι ἐξ ἑδρης ὑπανιστάται. Τόδε μέντοι ἄλλοισι οὐδαμοῖσι συμφέρονται· ἀντὶ τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους ἐν τῇσι ὁδοῖσι προσκυνέουσι κατιέντες μέχρι τοῦ γούνατος τὴν χεῖρα.

3. Ἀμασίς.

(Κεφ. 177 - 179)

Ἐπ' Ἀμάσιος βασιλέος λέγεται Αἴγυπτος μάλιστα δὴ τότε 177 εὐδαιμονῆσαι καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τῇ χώρῃ γινόμενα καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χώρας τοῖσι ἀνθρώποισι, καὶ πόλιν ἐν αὐτῇ γενέσθαι τὰς ἀπάσας τότε δισμυρίας τὰς οἰκομένους. Νόμον τε Αἰγυπτίοισι τόνδε Ἀμασίς ἐστὶ ὁ καταστήσας, ἀποδεικνύναι ἕτερος ἐκάστου τῶ νομάρχῃ πάντα τινὰ Αἰγυπτίων, ὅθεν βιοῦνται· μὴ δὲ ποιεῦντα ταῦτα μηδὲ ἀποφαίνοντα δικαίῃν ζόγην ἰθύνεσθαι θανάτῳ. Σόλων δὲ ὁ Ἀθηναῖος λαβὼν ἐξ Αἰγύπτου τοῦτον τὸν

νόμον Ἀθηναίοισι ἔθετο· τῷ ἐκαῖνοι ἐς αἰεὶ χρέωνται, ἐόντι ἁμώμῳ νόμῳ.

- 178 Φιλέλλην δὲ γενόμενος ὁ Ἀμασις ἄλλα τε ἐς Ἑλλήνων μετεξετέρους ἀπεδέξατο, καὶ δὴ καὶ τοῖσι ἀπικνεομένοισι ἐς Αἴγυπτον ἔδωκε Νούκρατιν πόλιν ἐνοικῆσαι· τοῖσι δὲ μὴ βουλομένοισι αὐτῶν οἰκέειν, αὐτοῦ δὲ ναυτιλλομένοισι ἔδωκε χώρους ἐνιδρύσασθαι βωμονὸς καὶ τεμένεα θεοῖσι. Τὸ μὲν νῦν μέγιστον αὐτῶν τέμενος καὶ οὐνομαστότατον ἐὼν καὶ χρησιμώτατον, καλεόμενον δὲ Ἑλλήνιον, αἶδε πόλιές εἰσι αἱ ἰδρυμέναι κοινῇ, Ἰώνων μὲν Χίος καὶ Τέως καὶ Φώκαια καὶ Κλαζομεναί, Δωριέων δὲ Ῥόδος καὶ Κνίδος καὶ Ἀλικαρνησσοὺς καὶ Φάσηλιν, Αἰολέων δὲ Μυτιληναίων μούνη. Τούτων μὲν ἐστὶ τοῦτο τὸ τέμενος, καὶ προστάτας τοῦ ἐμπορίου αὗται αἱ πόλιές εἰσι αἱ παρέχουσαι· ὅσαι δὲ ἄλλαι πόλεις μεταποιεῦνται, οὐδὲν σφι μετεὼν μεταποιεῦνται. Χωρὶς δὲ Αἰγινῆται ἐπὶ ἐσωτῶν ιδρύσαντο τέμενος Διός, καὶ ἄλλο Σάμιοι Ἡρῆς καὶ Μιλήσιοι Ἀπόλλωνος.

- 179 Ἦν δὲ τὸ παλαιὸν μούνη ἡ Νούκρατις ἐμπόριον καὶ ἄλλο οὐδὲν Αἰγύπτου. Εἰ δέ τις ἐς τῶν τι ἄλλο στομάτων τοῦ Νεῖλου ἀπύκοιτο, χρῆν ὁμόσαι μὴ μὲν ἐχόντα ἐλθεῖν, ἀπομόσαντα δὲ τῇ νηὶ αὐτῇ πλέειν ἐς τὸ Κανωβικόν· ἢ εἰ μὴ γε οἷά τε εἴη πρὸς ἀνέμους ἀντίους πλέειν, τὰ φορτία ἔδεε περιάγειν ἐν βάρησι περὶ τὸ Δέλτα, μέχρι οὗ ἀπύκοιτο ἐς Νούκρατιν. Οὕτω μὲν δὴ Νούκρατις ἐτετίμητο. Κυρηναίοισι δὲ Ἀμασις φιλότητά τε καὶ συμμαχίην συνεθήκατο. Ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀναθήματα ὁ Ἀμασις ἐς τὴν Ἑλλάδα.

[Ὁ Καμβύσης νικᾷ τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον τοῦ Ἀράσιος Ψαμμήνιτον παρὰ τὸ Πηλούσιον—πόλιν τῆς Αἰγύπτου ἐν τῷ Δέλτα—καὶ ἀναγκάζει αὐτὸν ν' ἀποσυρθῇ μετὰ τοῦ στρατοῦ του εἰς τὴν Μέμφιν· πολιορκήσας δὲ αὐτὴν καὶ κριεύσας συλλαμβάνει τὸν Ψαμμήνιτον αἰχμάλωτον.]

1. Καμβύσης καὶ Ψαμμήνιτος.

(Κεφ. 14 - 15)

Ἡμέρη δὲ δεκάτῃ, ἀπ' ἧς παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Μέμφι 14
Καμβύσης, κατίσας ἐς τὸ προάστειον τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Ψαμμήνιτον, βασιλεύσαντα μῆνας ἕξ, τοῦτον κατίσας σὺν ἄλλοισι Αἰγυπτίοισι διεπειρᾶτο αὐτοῦ τῆς ψυχῆς ποιέων τοιάδε· στείλας αὐτοῦ τὴν θυγατέρα ἐσθῆτι δουληίῃ ἐξέπεμπε ἐπ' ὕδωρ ἔχουσιν ὕδρήιον, συνέπεμπε δὲ καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας ἀνδρῶν τῶν πρώτων, ὁμοίως ἐσταλμένας τῇ τοῦ βασιλέως. Ὡς δὲ βοῇ τε καὶ κλαυθμῷ παρήσαν αἱ παρθένοι παρὰ τοὺς πατέρας, οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀνεβύων τε καὶ ἀντέκλιον ὀρέοντες τὰ τέκνα κεκαχωμένα, ὁ δὲ Ψαμμήνιτος προΐδων καὶ μαθὼν ἔκυψε ἐς τὴν γῆν.

Παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων, δεύτερα αὐτοῦ τὸν παῖδα ἔπεμπε μετ' ἄλλων Αἰγυπτίων δισχιλίων τὴν αὐτὴν ἡλικίην ἔχόντων, τοὺς τε αὐχένas κάλω δεδεμένους καὶ τὰ στόματα ἐγκεχαλινωμένους. Ἦγοντο δὲ ποινὴν τείσοντες Μυτιληναίων τοῖσι ἐν Μέμφι ἀπολομένοισι σὺν τῇ νηὶ ταῦτα γὰρ ἐδίκασαν

οἱ βασιλῆιοι δικασταί, ὑπὲρ ἀνδρὸς ἐκάστου δέκα Αἰγυπτίων τῶν πρώτων ἀνταπόλλυσθαι. Ὁ δὲ ἰδὼν παρεξιώντας καὶ μαθὼν τὸν παῖδα ἀγόμενον ἐπὶ θάνατον, τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων τῶν περικατημένων αὐτὸν κλαιόντων καὶ δεινὰ ποιούντων, τὸ αὐτὸ ἐποίησε, τὸ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ.

Παρελθόντων δὲ καὶ τούτων, συνήνεκε ὥστε τῶν συμποτέων αὐτοῦ ἄνδρα ἀπληκίστερον, ἐκπεπτωκότα ἐκ τῶν ἐόντων ἔχοντά τε οὐδέν, εἰ μὴ ὅσα πτωχός, καὶ προσαιτέοντα τὴν στρατιήν, παριέναι Ψαμμήνιτόν τε τὸν Ἀμάσιος καὶ τοὺς ἐν τῷ προαστείῳ κατημένους τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ δὲ Ψαμμήνιτος ὡς εἶδε, ἀνακλαύσας μέγα καὶ καλέσας ὀνομαστὶ τὸν ἐταῖρον ἐπλήξατο τὴν κεφαλὴν. Ἦσαν δ' ἄρα αὐτοῦ φύλακοι, οἱ τὸ ποιούμενον πᾶν ἐξ ἐκείνου ἐπ' ἐκάστη ἐξόδῳ Καμβύσῃ ἐσήμαινον.

Θωμάσας δὲ ὁ Καμβύσης τὰ ποιούμενα πέμψας ἄγγελον εἰρώτα αὐτὸν λέγων τάδε· « Δεσπότης σε Καμβύσης, Ψαμμήνιτε, εἰρωτᾷ, διότι δὴ τὴν μὲν θυγατέρα ὁρέων κεκακωμένην καὶ τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείλοντα οὔτε ἀνέβωσας οὔτε ἀπέκλαυσας, τὸν δὲ πτωχὸν οὐδέν σοι προσήκοντα, ὡς ἄλλων πυνθάνεται, ἐτίμησας; » Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐπειρώτα, ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε· « Ὡ παῖ Κύρου, τὰ μὲν οἰκίῃ ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν, τὸ δὲ τοῦ ἐταίρου πένθος ἥξιον ἦν δακρύειν, ὃς ἐκ πολλῶν τε καὶ εὐδαιμόνων ἐκπεσὼν ἐς πτωχήν ἄπτεται ἐπὶ γήραος οὐδῶ ». Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου ἤκουσε, εὖ δοκέειν οἱ εἰρῇσθαι. Λέγεται δὲ ὑπ' Αἰγυπτίων δακρύειν μὲν Κροῖσον (ἐτετεύχεε γὰρ καὶ οὗτος ἐπιστόμενος Καμβύσῃ ἐπ' Αἴγυπτον), δακρύειν δὲ Περσέων τοὺς παρεόντας, αὐτῷ τε Καμβύσῃ ἐσελθεῖν οἶκτόν τινα καὶ αὐτίκα κελεύειν τὸν τε αὐτοῦ παῖδα ἐκ τῶν ἀπολλυμένων σφάζειν καὶ αὐτὸν ἐκ τοῦ προαστείου ἀναστήσαντας ἄγειν παρ' ἐωυτόν.

15 Τὸν μὲν δὴ παῖδα εὖρον οἱ μετιόντες οὐκέτι περιέοντα ἀλλὰ πρῶτον κατακοπέντα, αὐτὸν δὲ Ψαμμήνιτον ἀναστήσαντες

ἦγον παρὰ Καμβύσεα· ἔνθα τοῦ λοιποῦ διαίτῳ ἔχων οὐδὲν βίαιον.

2. Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους.

(Κεφ. 39 - 43)

Καμβύσεω δὲ ἐπ' Αἴγυπτον στρατευομένου ἐποίησαντο καὶ 39
Λακεδαιμόνιοι στρατηγὴν ἐπὶ Σάμον τε καὶ Πολυκράτεα τὸν
Αἰάκειος, ὃς ἔσχε Σάμον ἐπαναστάς. Ἰσχων δὲ ξεινίην Ἀμασί,
τῷ Αἰγύπτου βασιλεῖ, συνεθήκατο πέμπων τε δῶρα καὶ δεκόμενος ἄλλα παρ' ἐκείνου. Ἐν χρόνῳ δὲ ὀλίγῳ αὐτίκα τοῦ Πολυκράτους τὰ πρήγματα ἠϋξετο καὶ ἦν βεβωμένα ἀνά τε τὴν Ἰωνίην καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα· ὅκου γὰρ ἰθὺς αἰετὶς στρατεύεσθαι, πάντα οἱ ἐχώρει εὐτυχέως. Ἐκτετο δὲ πεντηκοντέρους τε ἑκατόν καὶ χιλίους τοξότας. Ἐφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας, διακρίνων δὲ οὐδένα· τῷ γὰρ φίλῳ ἔφη χαριεῖσθαι μᾶλλον ἀποδιδούς, τὰ ἔλαβε, ἢ ἀρχὴν μηδὲ λαβών. Συχνὰς μὲν δὴ τῶν νήσων ἀραιρῆκε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἡπείρου ἄσπετα. Ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίου πανστρατιῇ βοθέοντας Μιλησίοισι ναυμαχίῃ κρατήσας εἴλε, οἳ τὴν τάφρον περὶ τὸ τεῖχος τὸ ἐν Σάμῳ παῖσαν δεδεμένοι ὥρυξαν.

Καί κως τὸν Ἀμασιν εὐτυχέων μεγάλως ὁ Πολυκράτης 40
οὐκ ἐλάνθανε, ἀλλὰ οἱ τοῦτ' ἦν ἐπιμελές. Πολλῷ δὲ ἔτι πλεονός οἱ εὐτυχίης γινομένης γράψας ἐς βιβλίον τάδε ἐπέστειλε ἐς Σάμον· « Ἀμασις Πολυκράτει ὧδε λέγει. Ἡδὺ μὲν πυνθάνεσθαι ἄνδρα φίλον καὶ ξεινὸν εὖ πρήσσοντα· ἐμοὶ δὲ αἱ σαὶ μεγάλαι εὐτυχίαι οὐκ ἀρέσκουσι, ἐπισταμένῳ τὸ θεῖον ὥς ἔστι φθονερόν. Καί κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καί, τῶν ἂν κήδωμαι, τὸ μὲν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, τὸ δὲ προσπταίειν, καὶ οὕτω διαφέρειν τὸν αἰῶνα ἐναλλάξ πρήσσων ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα. Οὐδένα γὰρ κω λόγῳ οἶδα ἀκούσας, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος, εὐτυχέων τὰ πάντα. Σὺ δὲ νῦν ἐμοὶ πειθό-

μενος ποιήσων πρὸς τὰς εὐτυχίας τοιάδευ φροντίσας, τὸ ἂν εὖρης ἐόν τοι πλείστου ἄξιον καὶ ἐπ' ᾧ σὺ ἀπολομένῳ μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀλγύσεις, τοῦτο ἀπόβαλε οὕτω, ὅπως μηκέτι ἦξει ἐς ἀνθρώπους. Ἦν τε μὴ ἐναλλάξ ἤδη τῶπὸ τούτου αἰ εὐτυχίαι τοι τῇσι πάθῃσι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀχέου ».

- 41 Ταῦτα ἐπιλεξάμενος ὁ Πολυκράτης καὶ νόφ λαβὼν, ὥς οἱ εὖ ὑπετίθετο Ἄμασις, ἐδίζητο, ἐπ' ᾧ ἂν μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀσθηθεῖν ἀπολομένῳ τῶν κειμηλίων, διζήμενος δ' εὗρισκε τόδε· ἦν οἱ σφρηγίς, τὴν ἐφόρει, χρυσόδετος, σμαράγδου μὲν λίθου ἐοῦσα, ἔργον δὲ Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέος Σαμίου. Ἐπεὶ ὦν ταύτην οἱ ἐδόκεε ἀποβαλεῖν, ἐποίησε τοιάδευ πεντηκόντερον πληρώσας ἀνδρῶν ἐσέβη ἐς αὐτήν, μετὰ δὲ ἀναγαγεῖν ἐκέλευε ἐς τὸ πέλαγος· ὥς δὲ ἀπὸ τῆς νήσου ἐκάς ἐγένετο, περιελόμενος τὴν σφρηγίδα πάντων ὁρεόντων τῶν συμπλόων ῥίπτει ἐς τὸ πέλαγος. Τοῦτο δὲ ποιήσας ἀπέπλεε, ἀπικόμενος δὲ ἐς τὰ οἰκία συμφορῇ ἐχρᾶτο.

- 42 Πέμπτη δὲ ἡ ἕκτη ἡμέρη ἀπὸ τούτων τάδε οἱ συνήνεκε γενέσθαι· ἀνὴρ ἀλιεὺς λαβὼν ἰχθὺν μέγαν τε καὶ καλὸν ἡξίου μιν Πολυκράτει δῶρον δοθῆναι· φέρων δὲ ἐπὶ τὰς θύρας Πολυκράτει ἔφη ἐθέλειν ἐλθεῖν ἐς ὄψιν, χωρήσαντος δὲ οἱ τούτου ἔλαγε διδούς τὸν ἰχθύν· « ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ τόνδε ἐλὼν οὐκ ἐδικαίωσα φέρειν ἐς ἀγορὴν, καίπερ γε ἐὼν ἀποχειροβίωτος, ἀλλὰ μοι ἐδόκεε σεῦ τε εἶναι ἄξιος καὶ τῆς σῆς ἀρχῆς· σοὶ δὲ μιν φέρων δίδωμι ». Ὁ δὲ ἡσθεὶς τοῖσι ἔπεσι ἀμείβεται τοῖσδε· « Κάρτα τε εὖ ἐποίησας, καὶ χάρις διπλόη τῶν τε λόγων καὶ τοῦ δώρου· καὶ σε ἐπὶ δεῖπνον καλέομεν ». Ὁ μὲν δὲ ἀλιεὺς μέγα ποιεύμενος ταῦτα ἦε ἐς τὰ οἰκία, τὸν δὲ ἰχθύν τάμνοντες οἱ θεράποντες εὗρισκousι ἐν τῇ νηδίᾳ αὐτοῦ ἐνεοῦσαν τὴν Πολυκράτους σφρηγίδα. Ὡς δὲ εἰδὼν τε καὶ ἔλαβον τάχιστα, ἔφερον κεχαρηκότες παρὰ τὸν Πολυκράτην, διδόντες δὲ οἱ τὴν σφρη-

γῆδα ἔλεγον, ὅτεφ τρόπῳ εὐρέθη. Τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρήγμα, γράφει ἐς βιβλίον πάντα, τὰ ἐποίησε, καὶ οἷά μιν καταλελαβήκει, γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέστειλε.

Ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ἀμασις τὸ βιβλίον τὸ παρὰ τοῦ Πολυ- 43
κράτεος ἦκον ἔμαθε, ὅτι ἐκκομίσαι τε ἀδύνατον εἶη ἀνθρώπῳ ἄνθρωπον ἐκ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι πρήγματος καὶ ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσῃν μέλλοι Πολυκράτης εὐτυχέων τὰ πάντα, ὃς καί, τὰ ἀποβάλλει, εὐρίσκει. Πέμψας δὲ οἱ κήρυκα ἐς Σάμον διαλύεσθαι ἔφη τὴν ξεινίην. Τοῦδε δὲ εἵνεκεν ταῦτα ἐποίησε, ἵνα μὴ συντυχίης δεινῆς τε καὶ μεγάλης Πολυκράτεα καταλαβούσης αὐτὸς ἀλγήσειε τὴν ψυχὴν ὡς περὶ ξείνου ἀνδρός.

[Τὸ ἀπαίσιον προαίσθημα τοῦ Ἀμασίου ἐξεπληρώθη. Ὁ Πολυκράτης βραδύτερον — τὸ 522 — ἐπέστη σκληρὸν θάνατον· σπλῆγγεῖς δολίως ὑπὸ τοῦ Πέρσου σατραπόου Ὀροίτου ἐφονεύθη ἀναγκρασθεὶς ἐπὶ σταυροῦ.]

[Ὁ Ἀρισταγόρας, ὁ τύραννος τῆς Μιλήτου, παρακινηθεὶς ἀπὸ τὸν πενθερόν του Ἰστιαῖον ἐξεγείρει τὰς Ἰωνικὰς πόλεις εἰς ἐπανάστασιν κατὰ τῶν Περσῶν. Συγχρόνως δ' ἔρχεται εἰς τὴν Σπάρτην, διὰ τὰ ζητήσῃ βοήθειαν.]

1. Ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὴν Σπάρτην.

(Κεφ. 49 - 51)

49 Ἀπικνέεται ὧν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχήν· τῷ δὲ ἐς λόγους ἦγε, ὥς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλκεον πῖνακα ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περιόδου ἐνετέτμητο καὶ θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. Ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε·

«Κλεόμενες, σπουδὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωμάσης τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξις· τὰ γὰρ κατήκοντά ἐστι τοιαῦτα· Ἰώνων παῖδας δούλους εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων ὄνειδος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προέστατε τῆς Ἑλλάδος. Νῦν ὧν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ρύσασθε Ἴωνας ἐκ δουλосύνης, ἄνδρας ὁμαίμονας. Εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα οἶά τε χωρέειν ἐστί· οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοί εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς πέρι. Ἡ τε μάχη αὐτῶν ἐστι τοιήδε, τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρωθῆναι εἰσι.

»Ἔστι δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι, πρῶτον μὲν χρυσός, ἔπειτα δὲ ἄργυρος καὶ χαλκός καὶ ἐσθῆς ποικίλη καὶ ὑποζύγια τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῷ βουλόμενοι αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. Κατοίκηνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὥς ἐγὼ φράσω, Ἰώνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοί, οἰκέοντές τε χώραν ἀγαθὴν καὶ πολυαργυρώτατοι ἐόντες». Δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τῆς γῆς τὴν περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. «Λυδῶν δέ», ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, «οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἡῶ, πολυπρωβατώτατοί τε ἐόντες πάντων, τῶν ἐγὼ οἶδα, καὶ πολυκαρπώτατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε, ἐν τῇ ἦδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πενταχόσια τάλαντα βασιλεῖ τὸν ἐπέτεον φόρον ἐπιτελέουσι. Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἐόντες πολυπρόβατοι, Ἀρμενίων δὲ Ματιηνοὶ χώραν τήνδε ἔχοντες. Ἐχεται δὲ τούτων γῇ ἦδε Κισίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενόν ἐστι τὰ Σοῦσα ταῦτα, ἐνθα βασιλεὺς τε μέγας δίαιταν ποιεῖται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαυτὰ εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε.

»Ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα οὐ πολλῆς οὐδὲ οὕτω χρηστῆς καὶ οὖρων σμικρῶν χρεόν ἐστι ὑμέας μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἐόντας ἰσοπαλέας καὶ Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείους, τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἀργύρου, τῶν πέρι καὶ τίνα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν παρέχον δὲ τῆς Ἀσίας πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἰρήσεσθε;»

Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε, Κλεομένης δὲ ἀμείβετο 50
τοῖσδε· «ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ὑποκρινέεσθαι». Τότε μὲν ἐς τοσοῦτο ἤλασαν· ἐπείτε δὲ ἡ κυρή ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ὑποκρίσεως καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκεῖμενον,

εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκόσων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰώνων ὁδὸς εἴη παρὰ βασιλέα. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης, τὰ ἄλλα ἐὼν σοφὸς καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εἶ, ἐν τούτῳ ἐσφάλῃ· χρὸν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ ἐόν, βουλούμενόν γε Σπαρτίτης ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὢν τριῶν μηνῶν φάς εἶναι τὴν ἄνοδον. Ὁ δὲ ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης ὥρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε· « ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου· οὐδένα γὰρ λόγον εὐεπέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν».

- 51 Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἶπας ἦε ἐς τὰ οἰκία· ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην ἦε ἐς τοῦ Κλεομένεος, ἐσελθὼν δὲ ἔσω ἅτε ἱκετεύων ἐπακουῖσαι ἐκέλευε τὸν Κλεομένεα ἀποπέμψαντα τὸ παιδίον· προσεστήκει γὰρ δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ οὖνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δὲ οἱ καὶ μόνον τέκνον ἐτύγχανε ἐὼν ἐτέων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε, τὰ βούλεται, μὴδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἵνεκα. Ἐνθαῦτα δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἤρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχνέμενος, ἣν οἱ ἐπιτελέσῃ, τῶν ἐδέετο. Ἀνανεύοντος δὲ τοῦ Κλεομένεος προσέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρισταγόρης, ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑπεδέδεκτο καὶ τὸ παιδίον ἠυδάξατο· « Πάτερ, διαφθερεῖ σε ὁ ξεῖνος, ἦν μὴ ἀποστάς ἦς ». Ὁ τε δὴ Κλεομένης ἡσθεὶς τοῦ παιδίου τῇ παραινέσει ἦε ἐς ἕτερον οἶκημα, καὶ ὁ Ἀρισταγόρης ἀπαλλάσσετο τὸ παράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης, οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο ἐπὶ πλέον ἐπισημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλέα.

2. Ὁ Ἀρισταγόρας εἰς τὰς Ἀθήνας. — Ἐκστρατεία τῶν Ἰώνων κατὰ τῶν Σάρδεων καὶ πυρπόλησις αὐτῶν.

(Κεφ. 97, 99 - 103, 105)

- 97 Ἀπελυνόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐκ τῆς Σπάρτης ἦε ἐς

τάς Ἀθήνας· αὕτη γάρ ἡ πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάστευε μέγιστον. Ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης ταῦτά ἔλεγε, τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Περσικοῦ, ὥς οὔτε ἀσπίδα οὔτε δόρυ νομίζουσι εὐπετέες τε χειρωθῆναι εἴησαν. Ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι τάδε, ὥς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οἰκὸς σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα. Καὶ οὐδέν, ὅ τι οὐκ ὑπίσχετο οἷα κάρτα δεόμενος, ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας. Πολλοὺς γάρ οἴκε εἶναι εὐπετέστερον διαβάλλειν ἢ ἓνα, εἰ Κλεομένηα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μοῦνον οὐκ οἶός τε ἐγένετο διαβάλλειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τοῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθοὺς Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτῶν εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀστῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον. Αὗται δὲ αἱ νέες ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλησί τε καὶ βαρβάροισι.

Ἀρισταγόρης δέ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπίκοντο εἴκοσι 99 νηυσί, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετρίεων πέντε τριήρεις, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο στρατηγὴν ὁ Ἀρισταγόρης ἐς Σάρδεις. Αὐτὸς μὲν δὴ οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμνε ἐν Μιλήτῳ, στρατηγοὺς δὲ ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωυτοῦ τε ἀδελφεὸν Χαροπίνον καὶ τῶν ἄλλων ἀστῶν Ἐρμόφαντον.

Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες ἐς Ἐφεσον πλοῖα 100 μὲν κατέλιπον ἐν Κορησῶ τῆς Ἐφεσίης, αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας. Πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦστριον, ἐνθεῦτεν ἐπεῖτε ὑπερβάντες τὸν Τρωῶλον ἀπίκοντο, αἰρέουσι Σάρδεις οὐδενός σφι ἀντιωθέντος, αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλεως τὰλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε. 101 Ἦσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι αἱ μὲν πλεῦνες καλάμιναι, ὅσαι

δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἦσαν, καλάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. Τούτων δὴ μίαν τῶν τις στρατιωτέων ὥς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην ἰὼν τὸ πῦρ ἐπενέμενο τὸ ἄστυ πᾶν. Καιομένου δὲ τοῦ ἄστεος οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρός, καὶ οὐκ ἔχοντες ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος, συνέρρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμόν, ὅς σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τμῶλου διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμον ποταμὸν ἐκδιδού, ὁ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροιζόμενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι ἠναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. Οἱ δὲ Ἴωνες ὀρέοντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ σὺν πλῆθει πολλῶ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ οὖρος τὸ Τμῶλον καλεόμενον, ἐνθεύτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

102 Καὶ Σάρδιες μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρίης θεοῦ Κυβήβης, τὸ σκηπτόμενοι Πέρσαι ὕστερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἑλλήσι ἱρά. Τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλυος ποταμοῦ νομοὺς ἔχοντες, προπυνθανόμενοι ταῦτα συνηλίζοντο καὶ ἐβώθειον τοῖσι Λυδοῖσι. Καὶ κως ἐν μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἐόντας τοὺς Ἴωνας εὐρίσκουσι, ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον αἰρέουσι αὐτοὺς ἐν Ἐφέσῳ. Καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες δὲ πολλὸν ἐσώθησαν. Καὶ πολλοὺς αὐτῶν οἱ Πέρσαι φονεύουσι ἄλλους τε οὐνομαστούς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκίδα στρατηγέοντα Ἐρετριέων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναραιρηκότες καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τοῦ Κηρίου πολλὰ αἰνεθέντες. Οἱ δὲ αὐτῶν ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλεις.

103 Τότε μὲν δὴ οὕτω ἡγωνίσαντο· μετὰ δὲ Ἀθηναῖοι μὲν τὸ παράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρῳ οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμαχίας στερηθέντες, οὕτω γάρ σφι ὑπῆρ-

χε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον, οὐδὲν δὴ ἔσπον τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον ἐσκευάζοντο. Πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις πάσας τὰς ταύτῃ ὑπ' ἑωυτοῖσι ἐποιήσαντο, ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον Καρίας τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ ἡ Καῦνος πρότερον οὐ βουλομένη συμμαχεῖν, ὥς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες προσεγένοντο πλὴν Ἀμαθουσίων.

Βασιλείῃ δὲ Δαρείῳ ὥς ἐξηγγέλθη Σάρδεις ἀλούσας ἐμπε- 105
πρῆσθαι ὑπὸ τε Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτόν, ὥς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώνων οὐδένα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα, ὥς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες, εἰρέσθαι, οἵτινες εἶεν οἱ Ἀθηναῖοι· μετὰ δὲ πυθόμενον αἰτῆσαι τὸ τόξον, λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα οἷστον ἄνω πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπειναι, καὶ μιν ἐς τὸν ἥερα βάλλοντα εἰπεῖν· « ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τείσασθαι »· εἶπαντα δὲ ταῦτα προστάζει ἐνὶ τῶν θεραπόντων δέιπνου προκειμένου αὐτῷ ἐς τρίς ἐκάστοτε εἰπεῖν· « Δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθηναίων ».

BIBAIION EKTON

E P A T Ω

1. Ἀλωσις τῆς Μιλήτου καὶ τῶν ἄλλων Ἰωνικῶν πόλεων.—
Τέλος τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰώνων.

(Κεφ. 6 - 7, 18, 20 - 21, 31 - 33, 42)

- 6 Συστραφέντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων καὶ ἐν ποιήσαν-
τες στρατόπεδον ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, τᾶλλα πολίσματα
7 περὶ ἐλάσσονος ποιησάμενοι. Ἰωσι δὲ πυνθανομένοισι ταῦτα
ἔδοξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξουν Πέρσῃσι, ἄλ-
λά τὰ τείχεα ῥύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους, τὸ δὲ ναυτικὸν πλη-
ροῦν ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, πληρώσαντας δὲ συλ-
λέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Αἶδην προναυμαχῆσοντας Μιλήτου.
ἡ δὲ Αἶδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ πόλει τῇ Μιλησίων κειμένη.
18 Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεῖτε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τοὺς Ἰωνας, τὴν
Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπορύσσον-
τες τὰ τείχεα καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι
κατ' ἄκρης ἕκτω ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω.
20 καὶ ἡνδραποδίσαντο τὴν πόλιν. Ἐνθεῦτεν οἱ ζωγραφθέντες τῶν
Μιλησίων ἤγοντο ἐς Σοῦσα. Βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρεῖος κακὸν
οὐδὲν ἄλλο ποιήσας κατοίκησε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ καλεσμένῃ θα-
λάσσῃ, ἐν Ἀμπῇ πόλει, παρ' ἣν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων ἐς
21 θάλασσαν ἐξιεῖ. Ἀθηναῖοι δὲ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες
τῇ Μιλήτῳ ἀλώσι τῇ τε ἄλλῃ πολλῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι
Φρυγίῳ δρᾶμα Μιλήτου ἄλωσιν καὶ διδάξαντι ἐς δάκρυά τε
ἔπεσε τὸ θέητρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν ὥς ἀναμνήσαντα οἰκῆμα

κακὰ χιλήῃσι δραχμῇσι, καὶ ἐπέταζαν μηκέτι μηδένα χρῆσθαι
τούτῳ τῷ δράματι.

Ὁ δὲ ναυτικός στρατὸς ὁ Περσέων χειμερίσας περὶ Μίλη- 31
τον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἵρεει εὐπετέως τὰς νήσους
τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον.
Αἵρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ πόλεις τὰς Ἰάδας. Ταῦτά τε δὴ 32
ἐποίηυν καὶ τὰς πόλεις ἐνεπίμπρασιν αὐτοῖσι τοῖσι ἱεροῖσι.
Οὕτω δὲ τὸ τρίτον Ἴωνες κατεδουλώθησαν, πρῶτον μὲν ὑπὸ
Λυδῶν, δις δὲ ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικός στρατὸς τὰ ἐπ' 33
ἀριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου αἵρεε πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ
δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα κατ' ἡπει-
ρον. Εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ χώραι τοῦ Ἑλλησπόντου αἶδε,
Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλει συγκαὶ ἔνεισι, καὶ Πέρινθος καὶ
τὰ τεῖχεα τὰ ἐπὶ Θρηάκης καὶ Σηλυμβρίῃ τε καὶ Βυζάντιον.

Μετὰ δὲ Ἀρταφέρνης, ὁ Σαρδίῳ ὑπαρχος, μεταπεμφάμε- 42
νος ἀγγέλους ἐκ τῶν πολιῶν συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴω-
νας ἡνάγκασε ποιεέσθαι, ἵνα δωσίδικοι εἶεν καὶ μὴ ἀλλήλους
φέροίεν τε καὶ ἄγοιεν. Ταῦτά τε ἡνάγκασε ποιεῖν καὶ τὰς χώ-
ρας σφέων μετρήσας κατὰ παρασάγγας, τοὺς καλέουσι οἱ Πέρ-
σαι τὰ τριήκοντα στάδια, κατὰ δὲ τούτους μετρήσας φόρους
ἔταξε ἐκάστοισι, οἳ κατὰ χώραν διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου
τοῦ χρόνου αἰεὶ ἔτι καὶ ἕς ἐμέ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρ-
νεος· ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταῦτά, τὰ καὶ πρότερον εἶχον.
Καὶ σφι ταῦτα μὲν εἰρηναῖα ἦν.

2. Ἐκστρατεία τοῦ Μαρδονίου κατὰ τῆς Ἑλλάδος (492).

(Κεφ. 43 - 45)

Ἄμα δὲ τῷ ἔαρι, τῶν ἄλλων καταλελυμένων στρατηγῶν 43
ἐκ βασιλέος, Μαρδόνιος ὁ Γωβρύεω κατέβαινε ἐπὶ θάλασσαν,
στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγόμενος, πολλὸν δὲ ναυ-

τικών. Ἀγων δὲ τὸν στρατὸν τοῦτον ὁ Μαργδόνιος, ἐπεῖτε ἐγένετο ἐν τῇ Κιλικίᾳ, αὐτὸς μὲν ἐπιβάς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἅμα τῇσι ἄλλῃσι νηυσί, στρατιὴν δὲ τὴν πεζὴν ἄλλοι ἡγεμόνες ἤγουν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. Ὡς δὲ παραπλέων τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαργδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐνθαῦτα τοὺς τυράννους τῶν Ἰωνῶν καταπαύσας πάντας δημοκρατίας κατίστη ἐς τὰς πόλεις. Ταῦτα δὲ ποιήσας ἡπείγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. Ὡς δὲ συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς πολλός, διαβάντες τῇσι νηυσὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐπορεύοντο διὰ τῆς Εὐρώπης, ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ Ἀθήνας.

44 Αὗται μὲν ὧν σφι πρόσχημα ἦσαν τοῦ στόλου· ἀτὰρ ἐν νόφ ἔχοντες ὅσας ἂν πλείστας δύναιντο καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, τοῦτο μὲν δὴ τῇσι νηυσὶ Θασίους οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους κατεστρέψαντο, τοῦτο δὲ τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι ὑπάρχουσι δούλους προσεκλήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρεια γεγονότα. Ἐκ μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέρην ὑπὸ τὴν ἡπειρον ἐκομίζοντο μέχρι Ἀκάνθου, ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὁρμώμενοι τὸν Ἀθῶν περιέβαλλον. Ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλέουσι βορέης ἄνεμος μέγας τε καὶ ἄπορος κάρτα τρηχέως περιέσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν Ἀθῶν. Λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων· ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης ἐούσης τῆς θαλάσσης ταύτης τῆς περὶ τὸν Ἀθῶν, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο ἀρπαζόμενοι, οἱ δὲ πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ δὲ αὐτῶν νέειν οὐκ ἠπιστάτο, καὶ κατὰ τοῦτο διεφθείροντο, οἱ δὲ ῥίγει.

45 Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς οὕτω ἔπρησσε, Μαργδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ ἐν Μακεδονίᾳ νυκτὸς Βρύγοι Θρήικες ἐπεχείρησαν· καὶ σφῶν πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι Μαργδόνιον δὲ αὐτὸν τρωματίζουσι. Οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοὶ δου-

λοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν χωρέων τούτων Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφεας ὑποχειρίους ἐποίησατο. Τούτους μέντοι καταστρεψάμενος ἀπῆγε τὴν στρατιὴν ὀπίσω, ἅτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς Βρύγους καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Ἄθων. Οὗτος μὲν νυν ὁ στόλος αἰσχυρῶς ἀγωνισάμενος ἀπαλλάχθη ἐς τὴν Ἀσίην.

3. Ἐκστρατεία τοῦ Δάτιδος καὶ Ἀρταφέρνης κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

(Κεφ. 94 - 97, 100 - 103, 105 - 117, 119 - 120)

α') Πλοῦς τοῦ περσικοῦ στόλου διὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους. —
"Αλωσις τῆς Ἑρετρίας.

(Κεφ. 94 - 97, 100 - 101)

Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος Μαρδόνιον μὲν φλαύ- 94
ρως πρήξαντα τῷ στόλῳ παραλύει τῆς στρατηγίης, ἄλλους δὲ
στρατηγούς ἀποδέξας ἀπέστειλε ἐπὶ τε Ἑρέτριαν καὶ Ἀθήνας.
Δᾶτίν τε, ἔοντα Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνηα, τὸν Ἀρταφέρ-
νεος παῖδα, ἀδελφιδέον ἑωυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε
ἐξανδραποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἑρέτριαν ἀγαγεῖν ἑωυτῷ ἐς
ὄψιν τὰ ἀνδράποδα.

Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πορευόμενοι 95
παρὰ βασιλέος ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ Ἀλήιον πεδίον,
ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένον,
ἐνθαῦτα στρατοπεδευόμενοισι ἐπῆλθε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρα-
τὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι, παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ
νέες, τὰς τῷ προτέρῳ ἔτει προεῖπε τοῖσι ἑωυτοῦ δασμοφόροι-
σι Δαρεῖος ἐτοιμάζειν. Ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας
καὶ τὸν πεζὸν στρατὸν ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἐξακο-
σίησι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. Ἐνθεῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν ἡπει-
ρον εἶχον τὰς νέας ἰθὺ τοῦ τε Ἑλλησπόντου καὶ τῆς Θρηίκης,

ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμώμενοι παρὰ τε Ἰκαρον καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο, ὥς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, δείσαντες μάλιστα τὸν περίπλοον τοῦ Ἀθω, ὅτι τρίτῳ πρότερον ἔτεϊ ποιεῦμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν μεγάλως προσέπταισαν· πρὸς δὲ καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε πρότερον οὐκ ἀλοῦσιν.

96 Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγους προσφερόμενοι προσέμειξαν τῇ Νάξῳ (ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότερον), οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ οὖρεα οἴχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν. Οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι, τοὺς κατέλαβον αὐτῶν, ἐνέπρησαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνήγοντο.

97 Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίουν, οἱ Δῆλιοι ἐκλιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον οἴχοντο φεύγοντες εἰς Τήνον. Τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης ὁ Δᾶτις προπλώσας οὐκ ἔκ τὰς νέας πρὸς τὴν νήσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ πέρην ἐν τῇ Ῥηναίῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος, ἵνα ᾗσαν οἱ Δῆλιοι, πέμπων κήρυκα ἡγόρευέ σφι τάδε· «Ἄνδρες ἱεοί, τί φεύγοντες οἴχεσθε οὐκ ἐπιτήδεα καταγρόντες κατ' ἐμεῦ; Ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονέω καὶ μοι ἐκ βασιλείας ὧδε ἐπέσταλται, ἐν τῇ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν χώραν μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. Νῦν ὦν καὶ ἅπιτε ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν καὶ τὴν νήσον νέμεσθε». Ταῦτα μὲν ἐπεκηρυκεύσατο τοῖσι Δηλίοισι, μετὰ δὲ λιβανωτοῦ τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐθυμίησε.

100 Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας ἔπλεε ἅμα τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρετρίαν προῖτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἴωνας καὶ Αἰολέας. Ἐρετρίεες δὲ πυκθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περσικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσιν Ἀθηναίων ἐδεήθησαν σφίσι βοηθοὺς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἀπείπνυντο τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τοὺς τετρακισχιλίους τοὺς κληρουχέοντας τῶν ἵπποβοτόων Χαλκιδέων τὴν χώραν, τούτους σφι διδοῦσι τιμωροὺς. Τῶν δὲ Ἐρε-

τρίεων ἦν ἄρα οὐδὲν ὑγιὲς βούλευμα, οἳ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ διφασίας ἰδέας· οἳ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας, ἄλλοι δὲ αὐτῶν ἴδια κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι προδοσίην ἐσκευάζοντο. Μαθὼν δὲ τούτων ἐκάτερα, ὥς εἶχε, Αἰσχίνης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἑρετριέων τὰ πρῶτα, φράζει τοῖσι ἡκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα σφι πρήγματα, προσεδέετό τε ἀπαλλάσσεσθαι σφεας ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσαπώλωνται. Οἳ δὲ Ἀθηναῖοι ταῦτα Αἰσχίῳ συμβουλευόντων πεύθονται.

Καὶ οὗτοι μὲν διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν ἔσφζον σφέας αὐτοῦς· οἳ δὲ Πέρσαι πλέοντες κατέσχον τὰς νέας τῆς Ἑρετρικῆς χώρας κατὰ Ταμύνας καὶ Χοιρέας καὶ Αἰγίλια, κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία αὐτίκα ἵππους τε ἐξεβάλλοντο καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσοισόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. Οἳ δὲ Ἑρετρίεες ἐπέε-
101
ελθεῖν μὲν καὶ μαχέσασθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλήν· εἴ πως δὲ διαφυλάξειαν τὰ τεῖχεα, τούτου σφι περί ἔμελε, ἐπεῖτε ἐνίκα μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. Προσβολῆς δὲ γινομένης καρτερῆς πρὸς τὸ τεῖχος ἐπὶ ἑξ μὲν ἡμέρας ἐπιπτον πολλοὶ ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εὐφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου καὶ Φύλαγχρος ὁ Κυνέω, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δόκιμοι, προδιδούσι τοῖσι Πέρσῃσι. Οἳ δὲ ἐσ-
ελθόντες ἐς τὴν πόλιν τοῦτο μὲν τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύμενοι τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν, τοῦτο δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἡνδραποδίσαντο κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

β') Ἀπόβασις τῶν Περσῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν.—
Προπαρασκευαί τῶν Ἀθηναίων πρὸς μάχην.— Μιλτιάδης.

(Κεφ. 102-103, 105-109)

Χειρώσάμενοι δὲ τὴν Ἑρέτριαν καὶ ἐπισχόντες ὀλίγας
ἡμέρας ἔπλεον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν κατεπεύγοντές τε πολλὸν
καὶ δοκέοντες ταῦτά τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν, τὰ καὶ τοὺς
102

Ἐρετριέας ἐποίησαν. Καὶ ἦν γὰρ ὁ Μαραθὼν ἐπιτηδεότατον
χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιππεῦσαι καὶ ἀγχοτάτω τῆς Ἐρετρίας,
103 ἐς τοῦτ' ὅτε σφιν κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πεισιστράτου. Ἀθηναῖοι δέ,
ὥς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβώθηον καὶ αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἦ-
γον δὲ σφέας στρατηγοὶ δέκα, τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ
τὸν πατέρα Κίμωνα τὸν Στῆσαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀ-
θηνέων Πεισίστρατον τὸν Ἱπποκράτεος. Οὗτος δὲ ὁ Μιλτιά-
δης ἦκων ἐκ τῆς Χερσονήσου ἐστρατήγεε Ἀθηναίων.

105 Καὶ πρῶτα μὲν ἑόντες ἔτι ἐν τῷ ἄστεϊ οἱ στρατηγοὶ ἀπο-
πέμπουσι ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθηναῖον μὲν ἄν-
δρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετώντα. Τότε δὲ
πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιππίδης οὗτος δευτεραῖος
ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ, ἀπικόμενος δὲ ἐπὶ τοὺς
ἄρχοντας ἔλεγε· « ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθηναῖοι ὑμῶν δέονται
σφίσι βοθῆσαι καὶ μὴ περιδεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι
Ἑλλήσι δουλοσύνη περιπεσοῦσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ
γὰρ νῦν Ἐρέτριά τε ἡνδραπόδισται καὶ πόλις λογίμῃ ἡ Ἑλλάς
γέγονε ἀσθενεστέρα ».

106 Ὁ μὲν δὲ σφιν τὰ ἐντεταλμένα ἀπήγγελλε, τοῖσι δὲ ἕαδε
μὲν βοθέειν Ἀθηναίοισι, ἀδύνατα δὲ σφιν ἦν τὸ παρ' αὐτὰ
ποιεῖν ταῦτα οὐ βουλομένοισι λύειν τὸν νόμον· ἦν γὰρ ἱσταμέ-
νου τοῦ μηνὸς εἰνάτη, εἰνάτη δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν μὴ
107 οὐ πλήρης ἑόντος τοῦ κύκλου. Οὗτοι μὲν νυν τὴν πανσέληνον
ἔμενον, τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πεισιστράτου
ἐς τὸν Μαραθῶνα. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοισι ἐν τεμένει Ἡ-
ρακλέος ἐπῆλθον βοθέοντες Πλαταιέες πανδημεῖ· καὶ γὰρ καὶ
ἐδεδώκεσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι οἱ Πλαταιέες, καὶ
πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναραιρέατο.

108 Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνώμαι
τῶν μὲν οὐκ ἐόντων συμβαλεῖν (ὀλίγους γὰρ εἶναι) στρατιῇ τῇ
Μήδων, τῶν δὲ καὶ Μιλτιάδεω κελευόντων. Ὡς δὲ δίχα τε ἐγί-

νοντο καὶ ἐνίκᾳ ἡ χείρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφιδόφορος ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν (τὸ παλαιὸν γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόψηφον τὸν πολέμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι)—ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος—, πρὸς τοῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης ἔλεγε τάδε·

« Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ ἡ καταδουλώσαι Ἀθήνας ἢ ἐλευθέρας ποιήσαντα μνημόσυνον λιπέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷον οὐδὲ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων. Νῦν γὰρ δὴ, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον, καὶ ἦν μὲν γε ὑποκύψωσι τοῖσι Μήδοισι, δέδεκται, τὰ πείσονται παραδεδομένοι Ἰππῆι, ἦν δὲ περιγένηται αὕτη ἡ πόλις, οἷη τέ ἐστὶ πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πολιῶν γενέσθαι. Κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἶά τέ ἐστι γενέσθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τοι τούτων ἀνήκει τῶν πρηγμάτων τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσω. Ἡμέων τῶν στρατηγῶν ἐόντων δέκα δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν μὲν κελεύόντων συμβάλλειν, τῶν δὲ οὐ. Ἦν μὲν νυν μὴ συμβάλλωμεν, ἔλπομαι τίνα στάσιν μεγάλην διασείσειν ἐμπεσοῦσαν τὰ Ἀθηναίων φρονήματα, ὥστε μηδίσαι· ἦν δὲ συμβάλλωμεν, πρὶν τι καὶ σαθρὸν Ἀθηναίων μετεξετέροισι ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων οἰοί τέ εἶμεν περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ. Ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἡρτῆται· ἦν γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε ἐλευθέρη καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἦν δὲ τὴν τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι, τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν, τὰ ἐναντία ».

Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης προσκτᾶται τὸν Καλλίμαχον· προσγενομένης δὲ τοῦ πολεμάρχου τῆς γνώμης ἐκεκύρωτο συμβάλλειν.

γ') Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη (490) .

(Κεφ. 110 - 117, 119 - 120)

Μετὰ δὲ οἱ στρατηγοί, τῶν ἡ γνώμῃ ἔφερε συμβάλλειν, ὥς 110

111 ἐκάστου αὐτῶν ἐγένετο πρυτανήνῃ τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρε-
 δίδοσαν· ὁ δὲ δεκόμενος οὕτι καὶ συμβολὴν ἐποιέετο, πρὶν γε δὴ
 αὐτοῦ πρυτανήνῃ ἐγένετο. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα
 δὴ ἐτάσσοντο ὧδε οἱ Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες· τοῦ μὲν δε-
 ξιοῦ κέρους ἡγήετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος
 τότε εἶχε οὕτω τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας
 τὸ δεξιόν. Ἠγεομένου δὲ τούτου ἐξεδέκοντο, ὡς ἡριθμέοντο,
 αἱ φυλαὶ ἐχόμεναι ἀλλήλων· τελευταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες
 τὸ εὐώνυμον κέρας Πλαταιέες. Ἀπὸ ταύτης δὲ τῆς μάχης, θυ-
 σίας Ἀθηναίων ἀναγόντων ἐς τὰς πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεν-
 τετηρίσι γινόμενας, κατεύχεται ὁ κῆρυξ ὁ Ἀθηναῖος ἅμα τε
 Ἀθηναίοισι λέγων γίνεσθαι τὰ ἀγαθὰ καὶ Πλαταιεῦσι. Τότε δὲ
 τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι ἐγένετο τοιόνδε τι·
 τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρατοπέδῳ, τὸ μὲν
 αὐτοῦ μέσον ἐγένετο ἐπὶ τάξιν ὀλίγας, καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστα-
 τον τὸ στρατόπεδον, τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἔρρωτο πλήθει.

112 Ὡς δὲ σφι διετέτακτο καὶ τὰ σφάγια ἐγένετο καλὰ, ἐν-
 θαῦτα, ὡς ἀπείθησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμῳ ἕεντο ἐς τοὺς βαρβά-
 ρους. Ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ μεταίχμιον αὐτῶν ἢ
 ὀκτώ. Οἱ δὲ Πέρσαι ὀρέοντες δρόμῳ ἐπιόντας παρεσκευάζοντο
 ὡς δεξόμενοι, μηχανὴν τε τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον καὶ πάγχυ
 ὀλεθρίην, ὀρέοντες αὐτοὺς ὀλίγους, καὶ τούτους δρόμῳ ἐπειγο-
 μένους οὕτε ἵππου ὑπαρχούσης σφι οὕτε τοξευμάτων. Ταῦτα
 μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατεΐκαζον· Ἀθηναῖοι δέ, ἐπεῖτε ἀθρόοι
 προσέμειζαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγου. Πρῶ-
 τοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρόμῳ ἐς
 πολεμίους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνέσχοντο ἐσθῆτά τε Μηδι-
 κὴν ὀρέοντες καὶ ἄνδρας τοὺς ταύτην ἐσθημένους· τέως δὲ ἦν
 τοῖσι Ἑλλήσι καὶ τὸ οὐνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι.

113 Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι χρόνος ἐγένετο πολλός.
 Καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκων οἱ βάρβαροι, τῇ

Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκκι ἐτετάχοντο· κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκων οἱ βάρβαροι καὶ ῥήζαντες ἐδίωκον ἐς τὴν μεσόγαιαν, τὸ δὲ κέρως ἐκάτερον ἐνίκων Ἀθηναῖοί τε καὶ Πλαταιεὺς. Νικῶντες δὲ τὸ μὲν τετραμμένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔων, τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥήξαι αὐτῶν συναγαγόντες τὰ κέρα ἐμάχοντο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι εἶποντο κόπτοντες, ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόντο· ἀπικόμενοι δὲ πῦρ τε αἵτεον καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν. Καὶ τοῦτο μὲν ἐν τούτῳ τῷ πό- 114
νῳ ὁ πολέμαρχος διαφθείρεται, ἀνὴρ γενόμενος ἀγαθός, ἀπὸ δ' ἔθανε τῶν στρατηγῶν Στησίλεως ὁ Θρασύλεως· τοῦτο δὲ Κυνέγειρος ὁ Εὐφορίωνος ἐνθαῦτα ἐπιλαβόμενος τῶν ἀφλάστων νεῶς, τὴν χειρὰ ἀποκοπεῖς πελέκει πίπτει, τοῦτο δὲ ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ οὐνομαστοί.

Ἐπτά μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τρόπῳ τοιούτῳ Ἀθη- 115
ναῖοι· τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βάρβαροι ἐξανακρουσάμενοι καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νήσου, ἐν τῇ ἔλιπον τὰ ἐξ Ἑρετρίης ἀνδράποδα, περιέπλεον Σούνιον, βουλόμενοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. Αἰτίη δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμεωνιδέων μηχανῆς αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοηθῆναι· τούτους γὰρ συνθεμένους τοῖσι Πέρσῃσι ἀναδέξαι ἀσπίδα ἐοῦσι ἤδη ἐν τῇσι νηυσί. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλεον Σούνιον· Ἀθηναῖοι δέ, ὡς πο- 116
δῶν εἶχον, ἐβώθεον ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔφθησάν τε ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἤκειν, καὶ ἐστρατοπεδεύσαντο ἀπιγμένοι ἐξ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλείῳ τῷ ἐν Κυνοσάργει. Οἱ δὲ βάρβαροι τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου (τοῦτο γὰρ ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων) ὑπὲρ τούτου ἀναχωρεύσαντες τὰς νέας ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Ἀσίην. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον τῶν βαρ- 117
βάρων κατὰ ἐξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους ἄνδρας, Ἀθηναίων δὲ ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα καὶ δύο.

Τοὺς δὲ τῶν Ἑρετριέων ἡνδραποδισμένους Δᾶτις τε καὶ 119

Ἄρταφέρνης, ὡς προσέσχον ἐς τὴν Ἀσίην πλέοντες, ἀνήγαγον ἐς Σοῦσα. Βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἑρετρίεας ἐνεῖχε σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρξάντων ἀδικίης προτέρων τῶν Ἑρετριέων· ἐπεῖτε δὲ εἶδὲ σφεας ἀπαχθέντας παρ' ἑωυτὸν καὶ ὑποχειρίους ἑωυτῷ ἐόντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδέν, ἀλλὰ σφεας τῆς Κισσίας χώρας κατοίκησε ἐν σταθμῷ ἑωυτοῦ, τῷ οὐνομά ἐστι Ἀρδερικκα, ἀπὸ Σούσων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι. Ἐνθαῦτα τοὺς Ἑρετρίεας κατοίκησε βασιλεὺς, οἳ καὶ μέχρι ἐμέο εἶχον τὴν χώραν ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. Τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑρετρίεας ἔσχε οὕτω.

- 120 Λακεδαιμονίων δὲ ἦγον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχίλιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν καταλαβεῖν οὕτω, ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ. Ὑστεροὶ δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς ἰμείροντο ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μαραθῶνα ἐθεήσαντο. Μετὰ δὲ αἰνέοντες Ἀθηναίους καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

Π Ο Λ Υ Μ Ν Ι Α

[Ὁ Δαρεῖος μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἤρχισε νὰ παρασκευάζεται εἰς νέαν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁμοῦ ἀπέθανε καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ υἱὸς του Ξέρξης. Οὗτος ἀποφασίζει αὐτοπροσώπως νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν τρίτην κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπὶ τέσσαρα ἔτη προητοιμάσθη, ἀνεχώρησε τὸ 480 ἀπὸ τὰς Σάρδεῖς μὲ ὅλον τὸν στρατὸν του διευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἑλλησπόντον, ὅπου εἶχε συναθροισθῇ καὶ ὁλος ὁ στόλος.

Ὁ περσικὸς στρατὸς διαβάς τὸν Ἑλλησπόντον μετὰ πορείαν ὀλίγων ἡμερῶν συνηθροίσθη εἰς τὸν Δορίσκον, μεγάλην παραθαλάσσιον πεδιάδα τῆς Θράκης, ὅπου πλεύσας ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου εἶχε φθάσει καὶ ὁ στόλος. Ἐδῶ ὁ Ξέρξης παρατάσσει καὶ ἀριθμεῖ τὸν στρατὸν του καὶ τὸ μὲν πλῆθος τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ εὗρέθη ἐν ἑκατομμύριον ἑπτακόσια χιλιάδες, καὶ τοῦ ἱππικοῦ ὀγδοήκοντα χιλιάδες, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν πολεμικῶν πλοίων ἔφθασεν εἰς χίλια διακόσια ἑπτὰ, καὶ τῶν φορηγῶν καὶ ἱππαγωγῶν εἰς τρεῖς χιλιάδας.]

1. Ὁ Ξέρξης ἐπιθεωρεῖ ἐν Δορίσκῳ τὸν πεζικὸν καὶ ναυτικὸν στρατὸν.— Διάλογος Ξέρξου καὶ Δημαράτου.

(Κεφ. 100 - 105)

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἡριθμήθη τε καὶ διετάχθη ὁ στρατός, ἐπεθύμησε αὐτός σφεας διεξελάσας θεήσασθαι. Μετὰ δὲ ἐποίησε τοῦτο, καὶ διεξελαύνων ἐπὶ ἄρματος παρὰ ἔθνος ἐν ἑκάστον ἐπυνθάνετο, καὶ ἀπέγραφον οἱ γραμματισταί, ἕως ἔξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπίκετο καὶ τῆς ἵππου καὶ τοῦ πεζοῦ. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποιήτο, τῶν νεῶν κατελκυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐνθαῦτα ὁ Ξέρξης μετεκβάς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέα Σιδωνίην

ἔζετο ὑπὸ σκηνῇ χρυσῇ καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς πρόφρας τῶν νεῶν, ἐπειρωτῶν τε ἐκάστας ὁμοίως καὶ τὸν πεζὸν καὶ ἀπογραφόμενος. Τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι ἀναγκάζοντες ὅσον τε τέσσαρα πλέθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ ἀνεκώχουν, τὰς πρόφρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες μετωπηδὸν καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὥς ἐς πόλεμον. Ὁ δ' ἐντὸς τῶν προφρέων πλέων ἐθάρρετο καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ.

- 101 Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς νεός, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος συστρατευόμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καλέσας δ' αὐτὸν εἶρετο τάδε· « Δημάρητε, νῦν μοί σε ἡδὺ ἐστὶ εἰρέσθαι, τὰ θέλω. Σὺ εἷς Ἕλληνα τε καί, ὥς ἐγὼ πυκνῶμαι σεῦ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς λόγους ἀπικνεομένων, πόλιος οὗτ' ἐλαχίστης οὗτ' ἀσθενεστάτης. Νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἕλληνες ὑπομενέουσιν χειρὰς ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. Οὐ γάρ, ὥς ἐγὼ δοκέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς ἐσπέρας οἰκόντες ἄνθρωποι συλληχθεῖσαν, οὐκ ἀξιόμαχοι εἰσὶ ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ ἐόντες ἄρθμοι. Θέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁκοῦόν τι λέγεις περὶ αὐτῶν, πυθέσθαι ». Ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα, ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη· « Βασιλεῦ, κότερα ἀληθεῖη χρήσασθαι πρὸς σέ ἢ ἡδονῇ ; ». Ὁ δὲ μιν ἀληθεῖη χρήσασθαι ἐκέλευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀηδέστερον ἔσεσθαι ἢ πρότερον ἦν.

- 102 Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε· « Βασιλεῦ, ἐπειδὴ ἀληθεῖη χρήσασθαι πάντως με κελεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἀλώσεται, ἴσθι, ὅτι τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ κοτε σύντροφός ἐστι, ἀρετὴ δὲ ἑπακτός ἐστι, ἀπὸ τε σοφίης κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεωμένη ἢ Ἑλλάς τὴν τε πενίην ἀπαμύναται καὶ τὴν δεσποσύνην. Αἰνέω μὲν νυν πάντας Ἕλληνας τοὺς περὶ ἐκείνους τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους, ἔρχομαι δὲ λέξων οὐ περὶ πάντων τούσδε τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακεδαιμονίων μόνων, πρῶτα

μὲν ὅτι οὐκ ἔστι ὅπως κοτὲ σοὺς δέζονται λόγους δουλосύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι, αὐτίς δὲ ὡς ἀντιώσονται τοι ἐς μάχην, καὶ ἦν οἱ ἄλλοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. Ἀριθμοῦ δὲ περὶ μὴ πύθῃ, ὅσοι τινὲς ἐόντες ταῦτα ποιεῖν οἰοί τέ εἰσι· ἦν τε γὰρ τύχῳσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι μαχήσονται τοι, ἦν τε ἐλάσσονες τούτων, ἦν τε καὶ πλεῖνες ».

Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης γελᾶσας ἔφη· « Δημάρητε, οἶον 103 ἐφθέγγαο ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ τοσῆδε μαχήσεσθαι. Κῶς ἂν δυνάιατο χίλιοι ἢ καὶ μύριοι ἢ καὶ πεντακισμύριοι, ἐόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως καὶ μὴ ὑπ' ἐνὸς ἀρχόμενοι, στρατῷ τοσῶδε ἀντιστῆναι ; Ἐπεὶ τοι πλεῖνες περὶ ἓνα ἔκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε χιλιάδων. Ὑπὸ μὲν γὰρ ἐνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον γενοιάτ' ἂν, δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐωυτῶν φύσιν ἀμείνανες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῖνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον οὐκ ἂν ποιεοῖεν τούτων οὐδέτερα. Δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθέντας πλήθει χαλεπῶς ἂν Ἕλληνας Πέρσῃσι μύνουσι μάχεσθαι ».

Πρὸς ταῦτα Δημάρητος λέγει· « ὦ βασιλεῦ, ἀρχῆθεν ἠπι- 104 στάμην, ὅτι ἀληθεῖη χρώμενος οὐ φίλα τοι ἐρέω. Σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτησι. Καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἔστοργῶς ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεται, οἷ με τιμὴν τε καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώια ἄπολιν τε καὶ φυγάδα πεποιήκασι, πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος βίον τέ μοι καὶ οἶκον ἔδωκε. Οὐκ ὦν οἰκός ἐστι ἄνδρα τὸν σῶφρονα εὖνοϊαν φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέργειν μάλιστα. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι κατὰ μὲν ἓνα μαχόμενοι οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν, ἀλέες δὲ ἄριστοι ἀνδρῶν ἀπάντων. Ἐλεύθεροι γὰρ ἐόντες οὐ πάντα ἐλεύθεροί εἰσι· ἔπεστι γὰρ σφι δεσπότης νόμος, τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῶ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ. Ποιεῦσι γῶν, τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνώγη ».

ἀνώγει δὲ τούτῳ αἰεὶ, οὐκ ἔων φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι. Σοὶ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων φλυθρέειν, τᾶλλα σιγᾶν θέλω τὸ λοιπόν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. Γένοιτο μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ ».

105 Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο, Ξέρξης δὲ ἐς γέλωτά τε ἔτρεψε καὶ οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίαν, ἀλλ' ἡπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο.

[Ἀπὸ τὸν Δορίσκον ὁ Ξέρξης ἐξακολουθεῖ τὴν διὰ τῆς Θράκης πρὸς τὴν Μακεδονίαν πορείαν. Οἱ Ἕλληνες κατανοήσαντες τὸν ἐπιχειρούμενον κατὰ τῆς Ἑλλάδος κίνδυνον συνήλθον εἰς σύνοδον ἐν τῷ Ἴσθμῳ τῆς Κορίνθου· ἐδῶ ἀποφασίζεται 1) νὰ καταληφθῇ διὰ στρατοῦ τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, ἵνα ἐμποδισθῇ ἡ πρὸς τὰ πρόσω πορεία τοῦ Ξέρξου, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν εἰσβάλει διὰ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν Μαλίδιαν χώραν, καὶ 2) νὰ πλεύσῃ ὅλος ὁ ἑλληνικὸς στόλος εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον, ἵνα ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ περσικοῦ.]

2. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη (480).

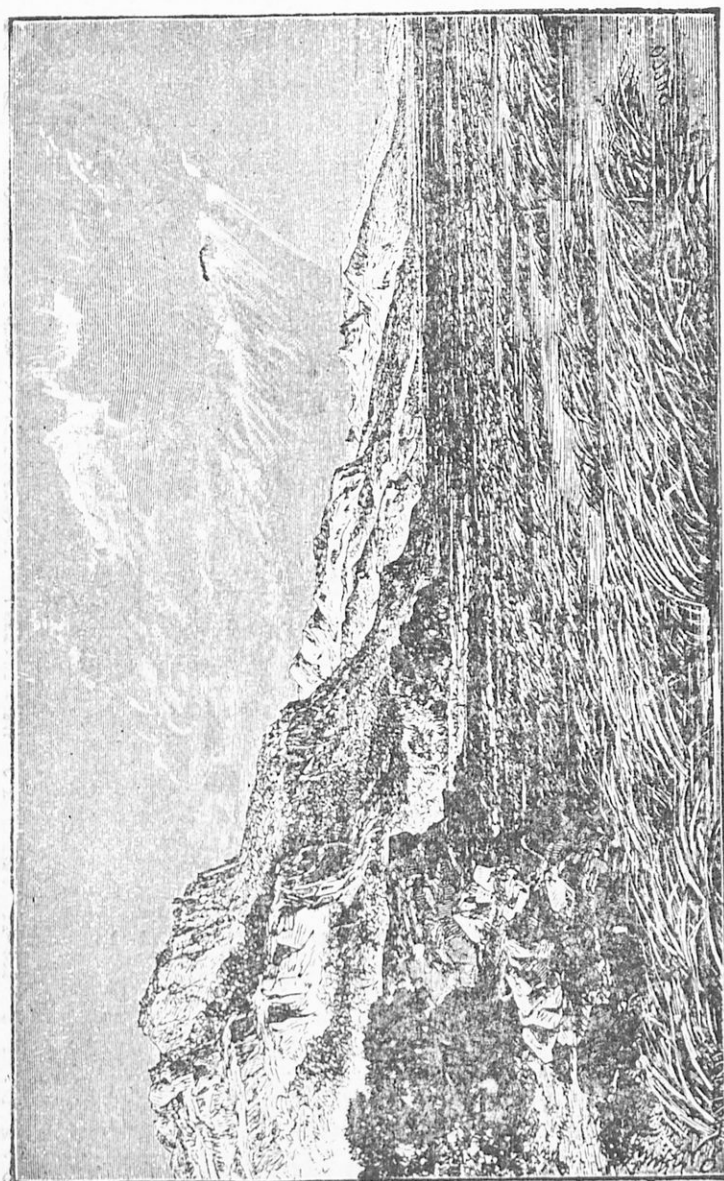
(Κεφ. 201 - 213, 215 - 228)

α') Τὰ πρὸ τῆς μάχης.

(Κεφ. 201 - 209)

201 Βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης ἐστρατοπεδεύετο τῆς Μηλίδος ἐν τῇ Τρηκινίῃ, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐν τῇ διόδῳ· καλέεσται δὲ ὁ χώρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων Πύλαι. Ἐστρατοπεδεύοντο μὲν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοις τοῖσι χωρίοις, ἐπεκράτεε δὲ ὁ μὲν τῶν πρὸς βορέην ἄνεμον ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχῖνος, οἱ δὲ τῶν πρὸς νότον καὶ μεσαμβρίην φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου.

202 Ἦσαν δὲ οἷδε Ἕλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσῃ ἐν τούτῳ τῷ χώρῳ· Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὀπλῖται καὶ

Θερμοπύλαι

- Τεγεεστέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεες ἑκατέρων, ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίας εἴκοσι καὶ ἑκατὸν καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας χίλιοι· τοσοῦτοι μὲν Ἀρκάδων, ἀπὸ δὲ Κορίνθου τετραχόσιοι καὶ ἀπὸ Φλειοῦντος διηκόσιοι καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα. Οὗτοι μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου παρήσαν, ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν Θεσπιέων τε ἑπταχόσιοι καὶ Θηβαίων τε-
 203 τραχόσιοι. Πρὸς τούτοις ἐπικλήτοι ἐγένοντο Λοκροὶ τε οἱ Ὀπούντιοι πανστρατιῇ καὶ Φωκέων χίλιοι. Αὐτοὶ γάρ σφας οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο λέγοντες δι' ἀγγέλων, ὥς αὐτοὶ μὲν ἦκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέρην, ἣ θάλασσά τε σφι εἴη ἐν φυλακῇ ὑπ' Ἀθηναίων τε φρουρομένη καὶ Αἰγινήτεων καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων, καὶ σφι εἴη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἄνθρωπον· εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα οὐδὲ ἔσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινόμενῳ οὐ συνεμείχθη, τοῖσι δὲ μεγίστοις αὐτῶν μέγιστα· ὀφείλειν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὥς ἐόντα θνητὸν, ἀπὸ τῆς δόξης πεσεῖν. Οἱ δὲ ταῦτα πυνθανόμενοι ἐβώθεον ἐς τὴν Τρηχίνα.
- 204 Τούτοις ἦσαν μὲν νυν καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ κατὰ πόλεις ἑκάστων, ὁ δὲ θωμαζόμενος μάλιστα καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος Λακεδαιμόνιος ἦν Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδew, 205 κτησάμενος τὴν βασιληίην ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκήτου. Οὗτος ὁ Λεωνίδης τότε ἦμε ἐς Θερμοπύλας ἐπιλεξάμενος ἄνδρας τε τοὺς κατεστεῶτας τριηκοσίους καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἐόντες. Παραλαβὼν δὲ ἀπύκετο καὶ Θηβαίων, τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος εἶπον, τῶν ἐστρατήγεε Λεοντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. Τοῦδε δὲ εἵνεκεν τούτους σπουδὴν ἐποιήσατο Λεωνίδης μόνους Ἑλλήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μηδίζειν· παρεκάλει ὦν ἐς τὸν πόλεμον θέλων εἰδέναι, εἴτε συμπέμψουσι εἴτε καὶ ἀπερέουσι ἐκ τοῦ ἐμφανέος τὴν Ἑλλήνων συμμάχην. Οἱ δὲ ἄλλα φρονέοντες ἔπεμπον.

Τούτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρῶτους ἀπέπεμψαν 206
 Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρέοντες οἱ ἄλλοι σύμμαχοι στρα-
 τεύωνται μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἣν αὐτοὺς πυνθάνονται
 ὑπερβαλλομένους· μετὰ δέ, Κάρνεια γάρ σφι ἦν ἐμποδῶν, ἔ-
 μελλον ὀρτάσαντες καὶ φυλακὰς λιπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ κατὰ
 τάχος βοθέειν πανδημεῖ. Ὡς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων
 ἐνένωντο καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσιν· ἦν γὰρ κατὰ τού-
 τὸ Ὀλυμπιάς τούτοισι τοῖσι πρήγμασι συμπεσοῦσα· οὐκ ὦν
 δοκέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθῆσθαι τὸν ἐν Θερμο-
 πύλῃσι πόλεμον ἔπεμπον τοὺς προδρόμους.

Οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσιν· οἱ δὲ ἐν Θερμο- 207
 πύλῃσι Ἕλληνες, ἐπειδὴ πέλας ἐγένετο τῆς ἐσβολῆς ὁ Πέρ-
 σης, καταρρωδέοντες ἐβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. Τοῖσι μέν
 νυν ἄλλοισι Πελοποννησίοισι ἐδόκεε ἐλθοῦσι ἐς Πελοπόννη-
 σον τὸν Ἰσθμὸν ἔχειν ἐν φυλακῇ· Λεωνίδης δέ, Φωκέων καὶ
 Λοκρῶν περισπερχθέντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν
 ἐψηφίζετο πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλεις κελεύοντάς σφι
 ἐπιβοθέειν, ὥς ἐόντων αὐτῶν ὀλίγων στρατῶν τὸν Μήδων
 ἀλέξασθαι.

Ταῦτα βουλευομένων σφέων ἔπεμπε Ξέρξης κατὰσκο- 208
 πον ἱππέα ἰδέσθαι, ὁκόσοι εἰσὶ καὶ ὅ τι ποίειεν· ἀκηκόεε γὰρ
 ἔτι ἐὼν ἐν Θεσσαλίῃ, ὥς ἀλισμένη εἶη ταύτῃ στρατιῇ ὀλίγη,
 καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὥς εἶησαν Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνί-
 δης, ἐὼν γένος Ἡρακλείδης. Ὡς δὲ προσήλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς
 τὸ στρατόπεδον, ἐθηεῖτό τε καὶ κατώρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρα-
 τόπεδον· τοὺς γὰρ ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀνορθώ-
 σαντες εἶχον ἐν φυλακῇ, οὐκ οἶά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς
 ἔξω ἐμάνθανε, τοῖσι πρὸ τοῦ τείχεος τὰ ὄπλα ἐκέετο. Ἐτυχον
 δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. Τοὺς μὲν
 δὴ ὥρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτε-
 νίζομένους. Ταῦτα δὴ θεούμενος ἐθώμαζε καὶ τὸ πλῆθος ἐ-

μάνθανε. Μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως ἀπήλκυσε ὀπίσω κατ' ἡσυχίην· οὔτε γάρ τις ἐδίωκε ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῆς· ἀπελθὼν τε ἔλεγε πρὸς Ξέρξην, τὰ περ ὀπώπεε πάντα.

- 209 Ἀκούων δὲ Ξέρξης οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ ἐόν, ὅτι παρεσκευάζοντο ὡς ἀπολεόμενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν· ἀλλ' αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφάνιντο ποιέειν, μετεπέμψατο Δημάρτητον τὸν Ἀρίστωνος ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Ἀπικόμενον δέ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἕκαστα τούτων, θέλων μαθεῖν τὸ ποιούμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ δὲ εἶπε· «Ἦκουσας μὲν μευ καὶ πρότερον, εὔτε ὠρμέομεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων· ἀκούσας δὲ γέλωτά με ἔθευ λέγοντα, τῇ περ ὥρων ἐκβησόμενα τὰ πρήγματα ταῦτα· ἐμοὶ γὰρ τὴν ἀληθείην ἀσκέειν ἀντία σεῦ, ὦ βασιλεῦ, ἀγὼν μέγιστός ἐστι. Ἀκουσον δὲ καὶ νῦν. Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀπίκναιται μαχησόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦτα παρασκευάζονται. Νόμος γάρ σφι οὕτω ἔχων ἐστί· ἐπεὰν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς κοσμέονται. Ἐπίστασο δὲ ὅτι, εἰ τούτους τε καὶ τὸ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψαι, ἐστὶ οὐδὲν ἄλλο ἔθνος ἀνθρώπων, τὸ σέ, βασιλεῦ, ὑπομένεει χεῖρας ἀνταχειρόμενον· νῦν γὰρ πρὸς βασιλήϊν τε καὶ πόλιν καλλίστην τῶν ἐν Ἑλληνίᾳ προσφέρειαι καὶ ἄνδρας ἀρίστους». Κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι καὶ δευτέρα ἐπειρώτα, ὅντινα τρόπον τοσοῦτοι ἐόντες τῇ ἐωυτοῦ στρατιῇ μαχήσονται. Ὁ δὲ εἶπε· «ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστη, ἢν μὴ ταῦτά τοι ταῦτῃ ἐκβῇ, τῇ ἐγὼ λέγω». Ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξην.

β') Διήμερος μάχη ἐν τῷ στενωφί.

(Κεφ. 210 - 212)

- 210 Ξέρξης τέσσαρας μὲν δὴ παρεξῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀποδρῆσεσθαι· πέμπτῃ δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο,

ἀλλὰ οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι μένιν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μήδους τε καὶ Κισσίους θυμωθεῖς, ἐντειλάμενός σφας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἐωυτοῦ. Ὡς δ' ἐσέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἕλληνας οἱ Μῆδοι, ἐπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ' ἐπεσήσαν, καὶ οὐκ ἀπῆλυνον καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. Δῆλον δ' ἐποίευν παντὶ τεφρῇ καὶ οὐκ ἥμισυ αὐτῷ βασιλεῖ, ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. Ἐγένετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρας.

Ἐπεῖτε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὗτοι 211 μὲν ὑπεξήσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, τῶν ἤρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὗτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. Ὡς δὲ καὶ οὗτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλεον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι καὶ δούρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι ἤπερ οἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθει χρῆσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι καί, ὅπως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν· οἱ δὲ βάρβαροι ὀρέοντες φεύγοντας βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήσαν· οἱ δ' ἂν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι, μεταστρεφόμενοι δὲ κατέβαλλον πλήθει ἀναριθμήτους τῶν Περσέων· ἐπιπτον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτιητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνάετο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπῆλυνον ὀπίσω.

Ἐν ταύτῃσι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα 212 θηεύμενον τρεῖς ἀνδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δέξαντα περὶ τῇ στρατιῇ. Τότε μὲν οὕτω ἡγωνίσαντο, τῇ δὲ ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον· ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντές σφας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἴους τε ἔσεσθαι ἔτι χεῖρας ἀνταίρασθαι συνέβαλλον. Οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ

τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν φυλάζοντες τὴν ἀτραπὸν. Ὡς δὲ οὐδὲν εὕρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι, ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνῶρων, ἀπήλανον.

γ') Προδοσία τοῦ Ἐπιάλτου.

(Κεφ. 213, 215 - 218)

213 Ἀπορέοντος δὲ βασιλέως, ὅτι χρήσεται τῷ παρόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου, ἀνὴρ Μηλιεύς, ἡλθέ οἱ ἐς λόγους· ὃς μέγα τι παρὰ βασιλέως δοκέων οἴσεσθαι ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὖρος φέρουσιν ἐς Θερμοπύλας καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτῃ ὑπομείναντας Ἑλλήνων. Ὑστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔφυγε ἐς Θεσσαλίαν, καὶ οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων τῶν ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. Χρόνῳ δὲ ὕστερον (κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην) ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω, ἀνδρὸς Τρηγινίου.

215 Ξέρξης δέ, ἐπεὶ οἱ ἤρεσε, τὰ ὑπέσχετο Ἐπιάλτης κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὴς γενόμενος ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὠρμέατο δὲ περὶ λύχων ἀφ' ἃς ἐκ τοῦ στρατοπέδου. Τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι Μηλιεῖς, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοῖσι κατηγγήσαντο ἐπὶ Φωκέας τότε, ὅτε οἱ Φωκέες φράζαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολὴν ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ πολέμου· ἐκ τούτου δὲ κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι.

216 Ἐχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη· ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος, οὖνομα δὲ τῷ οὐρεῖ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τούτῳ κέεται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ οὖρος, λήγει δὲ κατὰ Ἀλπηνὸν πόλιν, πρῶτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων. Κατὰ ταύτην δὲ τὴν ἀτραπὸν οἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν 217 διαβάντες ἐπορεύοντο· πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχον-

τες οὖρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων. Ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὖρεος. Κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὖρεος ἐφύλασσον, ὥς καὶ πρότερόν μοι δεδῆλωται, Φωκέων χίλιοι ὀπλῖται, ῥυόμενοι τε τὴν σφετέρην χώραν καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπὸν. Ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἰρηγῶν· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὖρεος ἀτραπὸν ἐθέλονται Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφυλάσσον.

Ἐμαθον δὲ σφας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ οὖρος πᾶν ἐν δρυὼν ἐπίπλεον. Ἦν μὲν δὴ νηγεμίη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὥς οἰκὸς ἦν φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ ὄπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρήσαν. Ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὄπλα, ἐν θώματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδὲν σφί φανήσεσθαι ἀντίξουν ἐνεκύρησαν στρατῷ. Ἐνθαῦτα Ὑδάρνης καταρρωδῆσας, μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἶρετο Ἐπιάλτην, ὀποδαπὸς εἷη ὁ στρατός, πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὥς ἐς μάχην. Οἱ δὲ Φωκέες, ὥς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσι τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὖρεος τὸν κόρυμβον ἐπιστάμενοι, ὥς ἐπὶ σφάας ὠρμήθησαν ἀρχήν, καὶ παρεσκευάδατο ὥς ἀπολεόμενοι. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτην καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ οὖρος κατὰ τάχος.

δ') Ἡ ὑπὸ τοῦ Λεωνίδου ἀποπομπὴ τῶν συμμάχων.

(Κεφ. 219-222)

Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστής ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρά ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσθαι ἅμα ἡοῖ σφί θάνατον. Ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαρχεῖλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον. Οὗτοι μὲν ἔτι νυ-

κτὸς ἐσήμηναν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. Ἐνθαῦτα ἐβουλευόντο οἱ Ἕλληνες, καὶ σφεων ἐσχίζοντο αἱ γνώμαι· οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. Μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐτράποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδῃ μένειν αὐτοῦ παρεσκευάδατο.

- 220 Λέγεται δὲ καί, ὥς αὐτὸς σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται, κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρρεῦσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν, ἐς τὴν ἦλθον φυλάζοντες ἀρχήν. Ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλειστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεῖτε αἴσθετο τοὺς συμμάχους ἔοντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν. Μένοντι δὲ αὐτοῦ κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐξηλείφετο. Ἐκέχρηστο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιητῇσι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἡ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἢ τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. Ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι μούνων Σπαρτιητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους δοκέω μᾶλλον ἢ γνώμῃ διενειχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

- 221 Μαρτύριον δέ μοι καὶ τότε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν, ὃς εἶπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίην τὸν Ἀκαρνῆνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον τὸν εἶπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληται σφι. Ὁ δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέλιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἔοντα οἱ μουνογενέα, ἀπέπεμψε.

Οἱ μὲν νυν σύμμαχοι ἀποπεμπόμενοι οἷχοντό τε ἀπὸν- 222
τες καὶ ἐπέιθοντο Λεωνίδῃ, Θεσπίες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέ-
μειναν μῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. Τούτων δὲ Θηβαῖοι μὲν
ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὐ βουλόμενοι (κατεῖχε γὰρ σφεας Λεω-
νίδης ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος), Θεσπίες δὲ ἐκόντες μά-
λιστα, οἱ οὐκ ἔφασαν ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ'
αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον. Ἐ-
στρατήγεε δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

ε') Ὁ ὕστατος ἀγών. — Τιμητικά ἐπιγράμματα εἰς τοὺς πεσόντας.

(Κεφ. 223 - 228)

Ξέρξης δέ, ἐπεὶ ἡλίου ἀνατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο, 223
ἐπισχὼν χρόνον ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πληθώρην πρόσδοον
ἐποιέετο· καὶ γὰρ ἐπέσταλτο ἐξ Ἐπιάλτεω οὕτω· ἀπὸ γὰρ
τοῦ οὔρεος ἡ κατάβασις συντομωτέρη τέ ἐστι καὶ ἰσχυρότερη
ὁ χῶρος πολλόν, ἥπερ ἡ περίοδος τε καὶ ἀνάβασις. Οἱ τε δὴ
βαρβαροὶ οἱ ἀμφὶ Ξέρξην προσήισαν, καὶ οἱ ἀμφὶ Λεωνίδην
Ἕλληνας, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι, ἤδη πολλῶ
μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήισαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος.
Τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος φυλάσσοντες ἀνὰ τὰς προτέρας
ἡμέρας ὑπεξιόντες ἐς τὰ στεινόπορα ἐμάχοντο. Τότε δὲ συμ-
μίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν ἐπιπτον πλήθει πολλοὶ τῶν βαρ-
βάρων· ὅπισθε γὰρ οἱ ἡγεμόνες τῶν τελέων ἔχοντες μάστι-
γας ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες.
Πολλοὶ μὲν δὴ ἐσέπιπτον αὐτῶν ἐς τὴν θάλασσαν καὶ διεφθεί-
ροντο, πολλῶ δ' ἔτι πλεῖνες κατεπατέοντο ζωοὶ ὑπ' ἀλλή-
λων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς τοῦ ἀπολλυμένου. Λακεδαιμόνιοι δὲ
ἅτε ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντα σφίσι ἔσσεσθαι θάνατον ἐκ τῶν
περιόντων τὸ οὔρος, ἀπεδείκνυντο, ῥώμης ὅσον εἶχον μέγι-
στον, ἐς τοὺς βαρβάρους παραχρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες.
Δούρατα μὲν νυν τοῖσι πλέοσι αὐτῶν τηνικαῦτα ἤδη ἐτύγ-

χανε κατεργότα, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι διεργάζοντο τοὺς Πέρσας.

224 Καὶ Λεωνίδης τε ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ πίπτει ἀνὴρ γενόμε-
νος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐτοῦ οὐνομαστοὶ Σπαρτιητέων,
τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα,
ἐπυθόμην δὲ καὶ ἀπάντων τῶν τριηκοσίων. Καὶ δὴ καὶ Περ-
σέων πίπτουσι ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοί, ἐν δὲ
δὴ καὶ Δαρείου δύο παῖδες, Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνθης.

225 Ξέρξεώ τε δὴ δύο ἀδελφοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχόμενοι
καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περσέων τε καὶ Λακεδαι-
μονίων ὄθισμός ἐγένετο πολλός, ἐς ὃ τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλ-
ληνες ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέψαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις.
Τοῦτο δὲ συνεστήκεε, μέχρι οὗ οἱ σὺν Ἐπιάτῃ παρεγένοντο.
Ὡς δὲ τούτους ἤκειν ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες, ἐνθεῦτεν ἤδη ἑτε-
ροιοῦτο τὸ νεῖκος· ἐς τε γὰρ τὸ στεῖνόν τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρεον
ὀπίσω, καὶ παραμειψάμενοι τὸ τεῖχος ἐλθόντες ἴζοντο ἐπὶ
τὸν κολωνόν πάντες ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. Ὁ δὲ
κολωνός ἐστι ἐν τῇ ἐσόδῳ, ὅκου νῦν ὁ λίθινος λέων ἔστηκε
ἐπὶ Λεωνίδῃ. Ἐν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μα-
χαίρησι, τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχονον ἔτι περισσοῦσαι, καὶ χερσὶ
καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν ἐξ
ἐνκνήτης ἐπισπόμενοι καὶ τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες,
οἱ δὲ περιελθόντες πάντοθεν περισταδόν.

226 Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιέων τοιούτων γενομένων,
ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρτιήτης Διηνέκης·
τὸν τόδε φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος, πρὶν ἢ συμμεῖξαι σφέας τοῖσι
Μήδοισι, πυθόμενον πρὸς τευ τῶν Τρηγινίων, ὡς, ἐπεὰν οἱ
βάρβαροι ἀπιέωσι τὰ τοξεύματα, τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθους
τῶν ὀϊστῶν ἀποκρύπτουσι· τοσοῦτο πλῆθος αὐτῶν εἶναι· τὸν
δέ, οὐκ ἐκπλαγέντα τούτοις, εἶπαι, ἐν ἀλογίᾳ ποιούμενον τὸ
Μήδων πλῆθος, ὡς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηγίνιος ξεῖνος ἀγ-
γέλλοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον ὑπὸ σκιῇ

ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. Ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα τοιουτότροπα ἔπεά φασι Διηνέκεα τὸν Λακεδαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀριστεύσαι λέγονται 227 Λακεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοί, Ἀλφεός τε καὶ Μάρων, Ὀρσιφάντου παῖδες. Θεσπιέων δὲ εὐδοκίμεε μάλιστα, τῷ οὐνομα ἦν Διθύραμβος Ἀρματίδεω.

Θαφθεῖσι δὲ σφι αὐτοῦ ταύτῃ, τῇ περ ἔπεσον, καὶ τοῖσι 228 πρότερον τελευτήσασι, ἣ τοὺς ὑπὸ Λεωνίδεω ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμματα λέγοντα τάδε·

*Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τριηκοσίαις ἐμάχοτο
ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.*

Ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται, τοῖσι δὲ Σπαρτιήτησι ἰδίῃ·

*ᾧ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.*

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο, τῷ δὲ μάντι τόδε·

*Μνήμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὃν ποτε Μῆδοι
Σπερχιὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι,
μάντιος, ὃς τότε κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδὼς
οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.*

Ἐπιγράμμασι μὲν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος ἐπίγραμμα, Ἀμφικτύονές εἰσὶ σφεας οἱ ἐπικοσμήσαντες· τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίεω Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπερός ἐστι κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

BIBAION OTΔOON

OY PANIA

[Μετὰ τὴν μάχην τῶν Θερμοπυλῶν ὁ πεζὸς στρατὸς τῶν Περσῶν ἐκχυθεὶς εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα ἐρημώνει τὴν Φωκίδα, καίει τὰς Θεσπιὰς καὶ Πλαταιὰς καὶ προχωρεῖ εἰς τὴν Ἀττικὴν.]

1. Κατάπλους τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὴν Σαλαμίνα.— Ἐκκένωσις τῶν Ἀθηνῶν.

(Κεφ. 40 - 42)

40 Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου Ἀθηναίων δεηθέντων ἐς Σαλαμίνα κατίσχει τὰς νέας. Τῶνδε δὲ εἵνεκεν προσεδεήθησαν αὐτῶν σχεῖν πρὸς Σαλαμίνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ὑπεξάγῳνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ καὶ βουλευσῶνται, τὸ ποιητέον αὐτοῖσι ἔσται. Ἐπὶ γὰρ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἔμελλον ποιήσεσθαι ὥς ἐψευσμένοι γνώμης. Δοκέοντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτίῃ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον, τῶν μὲν εὖρον οὐδὲν εἶναι, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε ποιευμένους περιεῖναι καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν φυλακῇ, τὰ ἄλλα δὲ ἀπιέναι. Ταῦτα πυνθανόμενοι οὕτω δὴ προσεδεήθησάν σφεων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμίνα.

41 Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμίνα, Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἑωυτῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἄξιζιν κήρυγμα ἐποίησαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σφῆζειν τέχνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. Ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλείστοι ἐς Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ ἐς Αἴγινα, οἱ δὲ ἐς Σαλαμίνα. Ἐσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέ-

σθαι, τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν καὶ δὴ καὶ τοῦδε εἵνεκεν οὐκ ἤκιστα· λέγουσι Ἀθηναῖοι ὄφιν μέγαν φύλακα τῆς ἀκροπόλιος ἐνδιαιτᾶσθαι ἐν τῷ ἱρῷ. Λέγουσί τε ταῦτα καὶ δὴ καὶ ὥς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι προτιθέντες· τὰ δ' ἐπιμήνια μελιτόεσσα ἐστί. Αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθε αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη τότε ἦν ἄψαυστος. Σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν ὥς καὶ τῆς θεοῦ ἀπολελοιπυΐης τὴν ἀκρόπολιν. Ὡς δὲ σφι πάντα ὑπεξεκέετο, ἔπλεον ἐς τὸ στρατόπεδον.

Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς 42
νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζῆνος· ἐς γὰρ Πώγωνα, τὸν Τροιζηνίων λιμένα, προεῖρητο συλλέγεσθαι. Ναύαρχος μὲν νυν ἐπῆν αὐτός, ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδης Εὐρυκλείδew, ἀνὴρ Σπαρτιήτης, οὐ μέντοι γένεός γε τοῦ βασιληίου ἐών. Νέας δὲ πολλῶ πλείστας τε καὶ ἄριστα πλεούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι ὀγδῶκοντα καὶ ἐκατόν. Ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ὁ πᾶς τῶν νεῶν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, τριηκόσiai καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.

2. Πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων. — Οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Ἀττικὴν. — Ἄλωσις τῶν Ἀθηνῶν καὶ πυρπόλησις τῆς Ἀκροπόλεως αὐτῶν.

(Κεφ. 49 - 55)

Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τῶν 49
πολίων, ἐβουλεύοντο προθέντος Εὐρυβιάδew γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλόμενον, ὅκου δοκέει ἐπιτηδεότατον εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι, τῶν αὐτοὶ χωρέων ἐγκρατέες εἰσί· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀπεῖτο ἤδη, τῶν δὲ λοιπέων πέρι προετίθεε. Αἱ γνώ-

μαι δὲ τῶν λεγόντων αἱ πλεῖσται συνεξέπιπτον πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώσαντας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου, ἐπιλέγοντες τὸν λόγον τόνδε, ὥς, ἣν νικηθέωσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἔοντες πολιορκήσονται ἐν νήσῳ, ἵνα σφί τιμωρίῃ οὐδεμία ἐπιφανήσεται, πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἐς τοὺς ἐσωτῶν ἐξοίσονται.

50 Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλεγόμενων ἐληλύθεε ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἀγγέλλων ἔκειν τὸν βάρβαρον ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρπολέεσθαι. Ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρξῃ, ἐμπρήσας Θεσπιέων τὴν πόλιν, αὐτῶν ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὡσαύτως, ἤκέ τε ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδήριον. Ἐνέπρησε δὲ Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν πυθόμενος Θηβαίων, ὅτι οὐκ ἐμήδιζον. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσιος τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ βάρβαροι, ἕνα αὐτοῦ διατρίψαντες μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι μῆσιν ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιᾶδεω ἄρχοντος Ἀθηναίοισι.

51 Καὶ αἰρέουσι ἔρημον τὸ ἄστυ, καὶ τινες ὀλίγους εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱρῷ ἔοντας, ταμίᾱς τε τοῦ ἱεροῦ καὶ πένητας ἀνθρώπους, οἳ φραζάμενοι τὴν ἀκρόπολιν θύρησί τε καὶ ξύλοισι ἡμύνοντο τοὺς ἐπιόντας, ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείης βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες ἐς Σαλαμῖνα, πρὸς δὲ αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήιον, τὸ ἢ Πυθίῃ σφί ἔχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσεσθαι αὐτὸ δὴ τοῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ μαντήιον καὶ οὐ τὰς νέας.

52 Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς ἀκροπόλιος ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρήιον πάγον, ἐπολιόρκειον τρόπον τοιόνδε· ὅπως στυππεῖον περὶ τοὺς οἵστοις περιθέντες ἄψειαν, ἐτόξευον ἐς τὸ φράγμα. Ἐνθαῦτα Ἀθηναίων οἱ πολιορκεόμενοι ὅμως ἡμύνοντο, καίπερ ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ

ἀπιγμένοι καὶ τοῦ φράγματος προδεδωκότος. Οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδῶν προσφερόντων περὶ ὁμολογίης ἐνεδέκοντο, ἀμυνόμενοι δὲ ἄλλα τε ἀντεμυχανῶντο καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς πύλας ὁλοιτρόχους ἀπίεσαν, ὥστε Ξέρξην ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἀπορίῃσι ἐνέχεσθαι οὐ δυνάμενόν σφας ἐλεῖν.

Χρόνῳ δ' ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔξοδος τοῖσι βαρ- 53
βάροισι· ἔδρε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. Ἐμπροσθε ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλεως, ὅπισθε δὲ τῶν πυλέων καὶ τῆς ἀνάδοι, τῇ δὲ οὔτε τις ἐφύλασσε οὔτ' ἂν ἤλπισε, μὴ κοτέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαλεῖν ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέβησάν τινες κατὰ τὸ ἱὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύρου, καίπερ ἀποκρήμνου ἐόντος τοῦ χώρου. Ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἔρριπτον ἐσωτὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω καὶ διεφθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. Τῶν δὲ Περσέων οἱ ἀναβεβηκότες πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες τοὺς ἰκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δὲ σφι πάντες κατέστρωντο, τὸ ἱὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν.

Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης ἀπέπεμψε ἐς 54
Σοῦσα ἄγγελον ἱππέα Ἀρταβάνῳ ἀγγελέοντα τὴν παρεοῦσαν σφι εὐπρηξίην. Ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐσωτῶ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπον τῷ σφετέρῳ θῆσαι τὰ ἱρά ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν, εἴτε δὴ ὦν ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐνετέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐνθύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱόν. Οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

Τοῦ δὲ εἵνεκεν τούτων ἐπεμνήσθη, φράσω. Ἔστι ἐν τῇ 55
ἀκροπόλει ταύτῃ Ἐρεχθεὺς τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι νῆας, ἐν τῷ ἐλαίῃ τε καὶ θάλασσᾳ ἓν, τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων

Ποσειδέωνά τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρας μαρτύρια θέσθαι. Ταύτην ὦν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱερῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ ἔθουεν ὑπὸ βασιλέος κελεύόμενοι ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὥρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα. Οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

3. Νέον πολεμικὸν συμβούλιον τῶν Ἑλλήνων.

(Κεφ. 56 - 64)

56 Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες ὥς σφι ἐξηγγέλθη, ὥς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, ἐς τοσοῦτον θόρυβον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα, ἀλλ' ἔς τε τὰς νέας ἐσέπιπτον καὶ ἰστίαι ἀείροντο ὥς ἀποθευσόμενοι· τοῖσί τε ὑπολειπομένοισι αὐτῶν ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυμαχέειν. Νύξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνεδρίου ἐσέβαινον ἐς τὰς νέας.

57 Ἐνθαῦτα δὲ Θεμιστοκλέα ἀπικόμενον ἐπὶ τὴν νέα εἶρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ τι σφι εἴη βεβουλευμένον. Πυθόμενος δὲ πρὸς αὐτοῦ, ὥς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἰσθμὸν καὶ πρὸ τῆς Πελοποννήσου ναυμαχέειν, εἶπε· «Οὐ τοι ἄρα, ἦν ἀπαείρωσι τὰς νέας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεις· κατὰ γὰρ πόλις ἕκαστοι τρέφονται, καὶ οὔτε σφέας Εὐρυβιάδης κατέχειν δύνησεται οὔτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῆναι τὴν στρατιήν· ἀπολέσεται τε ἡ Ἑλλάς ἀβουλήῃσι. Ἄλλ' εἴ τις ἔστι μηχανή, ἣτι καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ βεβουλευμένα, ἢ ἡ κωὶς δύνῃ ἀναγκῶσαι Εὐρυβιάδην μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μένειν».

58 Κάρτα τε τῷ Θεμιστοκλείῃ ἤρεσε ἡ ὑπόθεσις, καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψάμενος ἦγε ἐπὶ τὴν νέα τὴν Εὐρυβιάδεω. Ἀ-

πικόμενος δὲ ἔφη ἐθέλειν οἱ κοινόν τι πρῆγμα συμμεῖξαι. Ὁ δ' αὐτὸν ἐς τὴν νέα ἐκέλευε ἐσβάντα λέγειν, εἴ τι θέλει. Ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς παριζόμενός οἱ καταλέγει ἐκεῖνά τε πάντα, τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, ἑαυτοῦ ποιούμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς, ἐς ὃ ἀνέγνωσε χρήζων ἐκ τε τῆς νεὸς ἐκβῆναι συλλέξαι τε τοὺς στρατηγούς ἐς τὸ συνέδριον.

Ὡς δὲ ἄρα συνελέχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδην προθεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἵνεκεν συνήγαγε τοὺς στρατηγούς, πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐν τοῖσι λόγοισι οἷα κάρτα δεόμενος. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὠκύτου εἶπε· «ὦ Θεμιστόκλεες, ἐν τοῖσι ἀγῶσι οἱ προεξανιστάμενοι ράπιζονται». Ὁ δὲ ἀπολύμενος ἔφη· «Οἱ δέ γε ἐγκαταλείπόμενοι οὐ στεφανοῦνται».

Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδην ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκέτι οὐδὲν τῶν πρότερον λεχθέντων, ὥς, ἐπεὰν ἀπαείρωσι ἀπὸ Σαλαμῖνος, διαδρῆσονται· παρεόντων γάρ τῶν συμμάχων οὐκ ἔφερε οἱ κόσμον οὐδένα κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἶχετο, λέγων τάδε·

α) «Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ ναυμαχίην αὐτοῦ μένων ποιέεσθαι, μηδὲ πειθόμενος τούτων τοῖσι λόγοισι ἀναζεύξῃς πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νέας. Ἀντίθεος γὰρ ἐκάτερον ἀκούσας. Πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ ναυμαχήσεις, τὸ ἥκιστα ἡμῖν σύμφορόν ἐστι νέας ἔχουσι βαρυτέρας καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας· τοῦτο δὲ ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μέγαρα καὶ Αἴγινα, ἥνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχήσωμεν. Ἀμα γὰρ τῷ ναυτικῷ αὐτῶν ἔψεται καὶ ὁ πεζὸς στρατός, καὶ οὕτω σφέας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι.

β) » Ἦν δέ, τὰ ἐγὼ λέγω, ποιήσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ εὐρήσεις· πρῶτα μὲν ἐν στενωπῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ὀλίγησι πρὸς πολλὰς, ἣν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνη,

πολλὸν κρατήσομεν· τὸ γὰρ ἐν στενωῷ ναυμαχεῖν πρὸς ἡμέ-
ων ἐστί, ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ πρὸς ἐκείνων. Αὐτίς δὲ Σαλαμίς πε-
ριγίνεται, ἐς τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα τε καὶ γυναῖκες. Καὶ
μὲν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἐνεστί, τοῦ καὶ περιέχεσθε μάλιστα·
ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων προναυμαχήσεις Πελοποννήσου καὶ
πρὸς τῷ Ἴσθμῳ, οὐδὲ σφραγ, εἴπερ εὖ φρονεῖς, ἄξεις ἐπὶ τὴν
Πελοπόννησον.

γ) » Ἦν δέ γε καί, τὰ ἐγὼ ἐλπίζω, γένηται καὶ νικήσω-
μεν τῆσι νηυσί, οὔτε ὑμῖν ἐς τὸν Ἴσθμὸν παρέσονται οἱ βάρ-
βαροι οὔτε προβήσονται ἐκαστέρῳ τῆς Ἀττικῆς, ἀπίασί τε
οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισι τε κερδανέομεν περισσοῦσι καὶ Αἰ-
γίνη καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιόν ἐστι τῶν ἐχθρῶν
κατύπερθε γενέσθαι. Οἰκότητα μὲν νυν βουλευομένοισι ἀνθρώ-
ποισι ὡς τὸ ἐπίπαν ἐθέλει εὖ γίνεσθαι· μὴ δὲ οἰκότητα βουλευο-
μένοισι οὐκ ἐθέλει οὐδὲ ὁ θεὸς προσχωρέειν πρὸς τὰς ἀνθρω-
πήϊας γνώμας ».

- 61 Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέος αὐτίς ὁ Κορίνθιος Ἀδεί-
μαντος ἐπεφέρετο, σιγᾶν τε κελεύων, τῷ μὴ ἔστι πατρίς, καὶ
Εὐρυβιάδην οὐκ ἔδῳ ἐπιψυφίζειν ἀπὸ τῆς πόλιν γὰρ τὸν
Θεμιστοκλέα παρεχόμενον οὕτω ἐκέλευε γνώμας συμβάλλε-
σθαι. Ταῦτα δὲ οἱ προσέφερε, ὅτι ἡλώκεσάν τε καὶ κατεί-
χοντο Ἀθῆναι. Τότε δὴ ὁ Θεμιστοκλέης κεῖνόν τε καὶ τοὺς
Κορινθίους πολλὰ τε καὶ κακὰ ἔλεγε, ἐωυτοῖσί τε ἐδήλου λό-
γῳ, ὡς εἴη καὶ πόλις καὶ γῆ μέζων ἢ περ ἐκείνοισι, ἔστ' ἂν
διηρόσιναι νέες σφί ἐωσι πεπληρωμένοι· οὐδαμῶς γὰρ Ἑλ-
λήνων αὐτοὺς ἐπιόντας ἀποκρούσεσθαι.

- 62 Σημαίνων δὲ ταῦτα τῷ λόγῳ διέβαινε ἐς Εὐρυβιάδην, λέ-
γων μᾶλλον ἐπεστραμμένα· « Σὺ εἰ μενέεις αὐτοῦ καὶ μένων
ἔσσαι ἀνὴρ ἀγαθός, καλῶς ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλ-
λάδα· τὸ πᾶν γὰρ ἡμῖν τοῦ πολέμου φέρουσι αἱ νέες. Ἄλλ'
ἐμοὶ πείθεο. Εἰ δὲ ταῦτα μὴ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν, ὡς ἔχομεν,

ἀναλαβόντες τοὺς οἰκέτας κομιεύμεθα ἐς Σῆριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη τέ ἐστι ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει ὑπ' ἡμέων αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων τοιῶνδε μουνωθέντες μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων ».

Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλέος λέγοντος ἀνεδιδάσκετο Εὐρυβιάδης· 63
δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἀνε-
διδάσκετο, μή σφεας ἀπολίπωσι, ἣν πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ
τὰς νέας· ἀπολιπόντων γὰρ Ἀθηναίων οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιό-
μαχοι οἱ λοιποί. Ταύτην δὲ αἰρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μέ-
νοντας διαναυμαχεῖν. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα ἔπεισι 64
ἀκροβολισάμενοι, ἐπείτε Εὐρυβιάδῃ ἔδοξε, αὐτοῦ παρεσκευ-
άζοντο ὡς ναυμαχήσοντες. Ἡμέρη τε ἐγίνετο καὶ ἅμα τῷ
ἡλίῳ ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ. Ἐ-
δοξε δέ σφι εὖξασθαι τοῖσι θεοῖσι καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς
Αἰακίδας συμμάχους. Ὡς δέ σφι ἔδοξε, καὶ ἐποίεον ταῦτα·
εὖξάμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτόθεν μὲν ἐκ Σαλαμῖνος
Αἶαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπεκαλέοντο, ἐπὶ δὲ Αἰακὸν καὶ
τοὺς ἄλλους Αἰακίδας νέα ἀπέστελλον ἐς Αἴγινα.

[Ὁ περσικὸς στόλος ἀκολουθῶν τὰ ἔχνη τοῦ ἐλληνικοῦ φθάνει εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀγκυροβολεῖ εἰς Φάληρον· ἐκεῖ καταβαίνει ὁ Ξέρξης καὶ συγκαλέσας εἰς συνέδριον τοὺς ἀρχηγούς τοῦ στόλου ἐρωτᾷ αὐτοὺς διὰ τοῦ Μαρδοκίου, ἂν ἐγκρίνουν τὴν συγκρότησιν ναυμαχίας. Ὁ Ξέρξης ἀκολουθῶν τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων ἀποφασίζει νὰ ναυμαχήσῃ.]

4. Ὁ περσικὸς στόλος πλέει εἰς τὴν Σαλαμῖνα, ὁ δὲ πεζὸς στρατὸς πορεύεται κατὰ τῆς Πελοποννήσου.—
Ὅχύρωσις τοῦ Ἰσθμοῦ.

(Κεφ. 70 - 72)

Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλε ἀναπλέειν, ἀνῆγον τὰς νέας ἐπὶ 70
τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέντες κατ' ἡσυ-

χίην. Τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη ναυμαχίην ποιήσασθαι (νύξ γὰρ ἐπεγένετο), οἱ δὲ παρεσκευάζοντο ἐς τὴν ὕστεραίην. Τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος τε καὶ ἀρρωδίη, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου. Ἀρρώδεον δέ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι ὑπὲρ γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν, νικηθέντες τε ἐν νήσῳ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν ἐωυτῶν ἀφύλακτον.

71 Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ πεζὸς ὑπὸ τὴν παρεοῦσαν νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρον μὴ ἐσβάλοιεν οἱ βάρβαροι. Ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδραμόντες ἐκ τῶν πολιῶν ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἔζοντο, καὶ σφι ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδew, Λεωνίδew δὲ ἀδελφεός. Ἰζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ καὶ συγχώσαντες τὴν Σκειρωνίδα ὁδόν, μετὰ τοῦτο, ὥς σφι ἔδοξε βουλευομένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ τεῖχος. Ἄτε δὲ ἐουσέων μυριάδων πολλέων καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομένου ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ φορμοὶ ψάμμου πλήρεις ἐσεφορέοντο, καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βωθήσαντες ἐργαζόμενοι, οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρης.

72 Οἱ δὲ βωθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν πανδημεὶ οἶδε ἦσαν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες πάντες καὶ Ἡλεῖοι καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ Ἐπιδαύριοι καὶ Φλειάσιοι καὶ Τροιζήνιοι καὶ Ἑρμιονέες. Οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ βωθήσαντες καὶ ὑπεαρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννήσιοισι ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροιχώκεε ἥδη.

5. Ὁ Θεμιστοκλῆς διὰ τεχνάσματος ἀναγκάζει τοὺς Ἕλληνας νὰ ναυμαχήσουν ἐν Σαλαμῖνι.

(Κεφ. 74 - 76, 78 - 82)

Οἱ μὲν δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ τοιοῦτῳ πόνῳ συνέστασαν, ἅτε 74
τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες καὶ τῇσι νηυσὶ οὐκ
ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι ὅμως ταῦτα πυν-
θανόμενοι ἀρρώδεον, οὐκ οὕτω περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαί-
νοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννήσῳ. Τέως μὲν δὴ αὐτῶν ἀνὴρ
ἀνδρὶ παραστάς σιγῇ λόγον ἐποιέετο, θῶμα ποιούμενοι τὴν
Εὐρυβιάδew ἀβουλίην· τέλος δὲ ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον. Σὺλ-
λογός τε δὴ ἐγίνετο, καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτῶν, οἱ
μὲν, ὥς ἐς τὴν Πελοπόννησον χρεὼν εἶη ἀποπλέειν καὶ
περὶ ἐκείνης κινδυνεύειν, μηδὲ πρὸ χώρας δοριαλώτου μένον-
τας μάχεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινῆται καὶ Μεγαρέες αὐ-
τοῦ μένοντας ἀμύνεσθαι.

Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλῆς, ὥς ἐσσοῦτο τῇ γνώμῃ ὑπὸ τῶν Πε- 75
λοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ συνεδρίου, ἐξελθὼν δὲ
πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα πλοῖω ἐντειλάμε-
νος, τὰ λέγειν χρεόν, τῷ οὐνομα μὲν ἦν Σίκιιννος, οἰκέτης δὲ
καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν Θεμιστοκλέος παίδων· τὸν δὲ ὕστερον
τούτων τῶν πρηγμάτων Θεμιστοκλῆς Θεσπιέα τε ἐποίησε,
ὥς ἐπεδέκοντο οἱ Θεσπιέες πολιήτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. Ὃς
τότε πλοῖω ἀπικόμενος ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγούς τῶν βαρ-
βάρων τάδε· «Ἐπεμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λάθρη τῶν
ἄλλων Ἑλλήνων (τυγχάνει γὰρ φρονέων τὰ βασιλείος καὶ βου-
λόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατ'ὑπερθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλ-
λήνων πρήγματα) φράσσοντα, ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλευ-
ονται καταρρωδηκότες, καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον
ἀπάντων ἐξεργάσασθαι, ἣν μὴ περιιδῆτε διαδράντας αὐτούς.
Οὐτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι οὐτ' ἔτι ἀντιστήσονται
ὑμῖν, πρὸς ἐωυτούς τε σφέας ὄψεσθε ναυμαχέοντας τοὺς τὰ

ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μὴ ». Ὁ μὲν ταῦτά σφι σημήνας ἐμποδὼν ἀπαλλάσσετο.

- 76 Τοῖσι δὲ ὡς πιστὰ ἐρίνετο τὰ ἀγγελθέντα, τοῦτο μὲν ἐς τὴν νησιῖδα τὴν Ψυττάλειαν, μεταξὺ Σαλαμῖνος τε κειμένην καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων ἀπεβίβασαν· τοῦτο δέ, ἐπειδὴ ἐγίνοντο μέσαι νύκτες, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυνόσουραν τεταγμένοι, κατεῖχόν τε μέχρι Μουνιχίης πάντα τὸν πορθμὸν τῇσι νησί. Τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νέας, ἵνα δὴ τοῖσι Ἕλλησι μὴδὲ φυγεῖν ἐξῇ, ἀπολαμφθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι δοῖεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ἀγωνισμάτων. Ἐς δὲ τὴν νησιῖδα τὴν Ψυττάλειαν καλεσμένην ἀπεβίβασον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὥς, ἐπεὰν γίνηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων (ἐν γὰρ δὴ πόρῳ τῆς ναυμαχίης τῆς μελλούσης ἔσεσθαι ἐκέετο ἡ νῆσος), ἵνα τοὺς μὲν περιποιέωσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. Ἐποίησαν δὲ σιγῇ ταῦτα, ὥς μὴ πυνθανοίαιτο οἱ ἐναντίοι. Οἱ μὲν δὲ ταῦτα τῆς νυκτὸς οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες παραρτέοντο.

- 78 Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ἐρίνετο ὠθισμὸς λόγων πολλός. Ἦδεσαν δὲ οὐκ ὅτι σφέας περιεκυκλοῦντο τῇσι νηυσὶ οἱ βάρβαροι, ἀλλ' ὥσπερ τῆς ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώραν εἶναι. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν ἐξ Αἰγίνης διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξωστραχισμένος δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου, τὸν ἐγὼ νεόμικα, πυνθανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἀριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτάτον. Οὗτος ὦν ἡρ' ἵστας ἐπὶ τὸ συνέδριον ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλέα, ὄντα μὲν ἐωυτῷ οὐ φίλον, ἐχθρόν δὲ τὰ μάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάλῃ τῶν παρεόντων κακῶν λήθην ἐκείνων ποιεύμενος ἐξεκαλέετο, θέλων αὐτῷ συμμεῖξαι. Προακηχθεε δέ, ὅτι σπεύδοιεν οἱ ἀπὸ Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νέας πρὸς τὸν Ἴσθμόν. Ὡς δὲ ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε

Ἀριστείδης τάδε· «Ἡμέας στασιάζειν χρεόν ἐστι ἐν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε περὶ τοῦ ὀκότερος ἡμέων πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. Λέγω δέ τοι, ὅτι ἴσον ἐστὶ πολλὰ τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ ἐνθεῦτεν Πελοποννησίοισι. Ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης τοι λέγω γενόμενος, ὅτι νῦν οὐδ', ἣν θέλωσι, Κορίνθιοί τε καὶ αὐτὸς Εὐρυβιάδης οἷοί τε ἔσονται ἐκπλῶσαι· περιεχόμεθα γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων κύκλῳ. Ἄλλ' ἐσελθὼν σφι ταῦτα σήμνησον».

Ὁ δ' ἀμείβετο τοῖσδε· «Κάρτα τε χρηστὰ διακελεύεαι καὶ 80 εὖ ἡγγειλας· τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδεόμην γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος ἦκεις. Ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων. Ἔδесе γάρ, ὅτε οὐκ ἐκόντες ἦθελον ἐς μάχην κατίστασθαι οἱ Ἕλληνες, ἀέκοντας παραστήσασθαι. Σὺ δέ, ἐπεὶ περ ἦκεις χρηστὰ ἀπαγγέλλων, αὐτὸς σφι ἡγγεILON. Ἦν γὰρ ἐγὼ αὐτὰ λέγω, δόξω πλάσας λέγειν καὶ οὐ πείσω ὥς οὐ ποιούντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. Ἀλλὰ σφι σήμνησον αὐτὸς παρελθὼν, ὥς ἔχει. Ἐπεὶ ἂν δὲ σημήνης, ἣν μὲν πείθονται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἣν δὲ αὐτοῖσι μὴ πιστὰ γένηται, ὅμοιον ἡμῖν ἔσται· οὐ γὰρ ἔτι διαδρήσονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὥς σὺ λέγεις». Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, φάμενος ἐξ Αἰγίνης τε 81 ἦκειν καὶ μόγις ἐκπλῶσαι λαθὼν τοὺς ἐπορμεόντας· περιέεσθαι γὰρ πᾶν τὸ στρατόπεδον τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ξέρξεω· παραρτέεσθαι τε συνεβούλευε ὥς ἀλεξησομένους. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα εἶπας μετεστῆκε, τῶν δὲ αὖτις ἐγίνετο λόγων ἀμφισβασίῃ· οἱ γὰρ πλεῖνες τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπείθοντο τὰ ἐσαγγελθέντα.

Ἀπιστεόντων δὲ τούτων ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Τηνίων αὐτο- 82 μολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσιμένεος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθεῖν πᾶσαν. Διὰ δὲ τοῦτο τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελοῦσι.

Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (480) .

(Κεφ. 83 - 93, 95 - 96)

83 Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λεγόμενα ἦν τῶν Τη-
νίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμαχῆσοντες. Ἡὼς τε δὴ
διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπιβατέων ποιησάμενοι, προη-
γόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων Θεμιστοκλέης. Τὰ δὲ ἔπεα ἦν
πάντα τὰ κρέσσω τοῖσι ἔσσοσι ἀντιτιθέμενα, ὅσα δὴ ἐν ἀνθρώ-
που φύσι καὶ καταστάσι ἐγγίνεται· παραινέσας δὲ τούτων τὰ
κρέσσω αἰρέεσθαι καὶ καταπλέξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέ-
λευε ἐς τὰς νέας. Καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ’
Αἰγίνης τριήρης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀπεδήμησε.

84 Ἐνθαῦτα ἀνῆγον τὰς νέας ἀπάσας οἱ Ἑλληνες. Ἀναγομέ-
νοισι δὲ σφι αὐτίκα ἐπεκέατο οἱ βάρβαροι. Οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Ἑλ-
ληνες πρύμνην ἀνεκρούοντο καὶ ὤκελλον τὰς νέας, Ἀμεινίης δὲ
Παλληγεύς, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς νηὶ ἐμβάλλει. Συμ-
πλακείσης δὲ τῆς νεὸς καὶ οὐδυναμένων ἀπαλλαγῆναι, οὕτω δὴ
οἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοθέοντες συνέμισγον. Ἀθηναῖοι μὲν οὕτω
λέγουσι τῆς ναυμαχίης γενέσθαι τὴν ἀρχήν, Αἰγινῆται δὲ τὴν
κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδημήσασαν ἐς Αἴγιναν, ταύτην εἶναι
τὴν ἄρξασαν. Λέγεται δὲ καὶ τὰδε, ὡς φάσμα σφι γυναικὸς
ἐφάνη, φανείσαν δὲ διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκοῦσαι
τὸ τῶν Ἑλλήνων στρατόπεδον, ὀνειδίσασαν πρότερον τὰδε·
« ὦ δαιμόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνην ἀνακρούσεσθε ; »

85 Κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (οὗτοι γὰρ
εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσῖνός τε καὶ ἐσπέρης κέρας), κατὰ δὲ Λα-
κεδαιμονίους Ἴωνες· οὗτοι δ’ εἶχον τὸ πρὸς τὴν ἡῶ τε καὶ τὸν
Πειραιέα. Ἐθελοκάρκον μέντοι αὐτῶν κατὰ τὰς Θεμιστοκλέος
ἐντολὰς ὀλίγοι, οἱ δὲ πλεῖνες οὐ. Ἐχω μὲν νυν συχνῶν οὐνό-
ματα τριηράρχων καταλέξει τῶν νέας Ἑλληνίδας ἐλόντων,
χρήσομαι δὲ αὐτοῖσι οὐδὲν πλὴν Θεομήστορος τε τοῦ Ἀνδροδά-

μαντος καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. Τοῦδε δὲ εἵνεκεν μέμνημαι τούτων μούνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐτυράννευσε καταστησάντων τῶν Περσέων, Φύλακος δὲ εὐεργέτης βασιλέος ἀνεγράφη καὶ χώρη οἱ ἐδωρήθη πολλή.

Περὶ μὲν νυν τούτους οὕτω εἶχε· τὸ δὲ πλῆθος τῶν νεῶν 86 ἐν τῇ Σαλαμῖνι ἐκερατίζετο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ δὲ ὑπ' Αἰγινήτεων. Ἄτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὔτε τεταγμένων ἔτι οὔτε σὺν νόῳ ποιεόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Καίτοι ἦσάν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἐωυτῶν, πᾶς τις προθυμόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξην, ἐδόκεε τε ἕκαστος ἐωυτὸν θεήσασθαι βασιλέα.

Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους οὐκ ἔχω εἰπεῖν ἀτρεκέως, ὥς 87 ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἢ τῶν Ἑλλήνων ἡγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τάδε ἐγένετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλέϊ. Ἐπειδὴ γὰρ ἐς θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλέος πρήγματα, ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἡ νηὺς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδιώκετο ὑπὸ νεὸς Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν (ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἦσαν ἄλλαι νέες φίλιαι, ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε ἐοῦσα) ἐβουλεύσατο τόδε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήνεκε ποιησάσῃ· διωκομένη γὰρ ὑπὸ τῆς Ἀττικῆς φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ φιλήν ἀνδρῶν τε Καλυνδέων καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυνδέων βασιλέος Δαμασιθύμου. Εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς αὐτὸν ἐγεγόνεε ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἐόντων, οὐ μέντοι ἔγωγε ἔχω εἰπεῖν, οὔτε εἰ ἐκ προνοίης αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδέων κατὰ τύχην παραπεσοῦσα νηὺς. Ὡς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρησαμένη διπλόα ἐωυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο· ὃ τε γὰρ τῆς Ἀττικῆς νεὸς τριήραρχος, ὥς εἶδε μιν ἐμβάλλουσιν νηὶ ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας

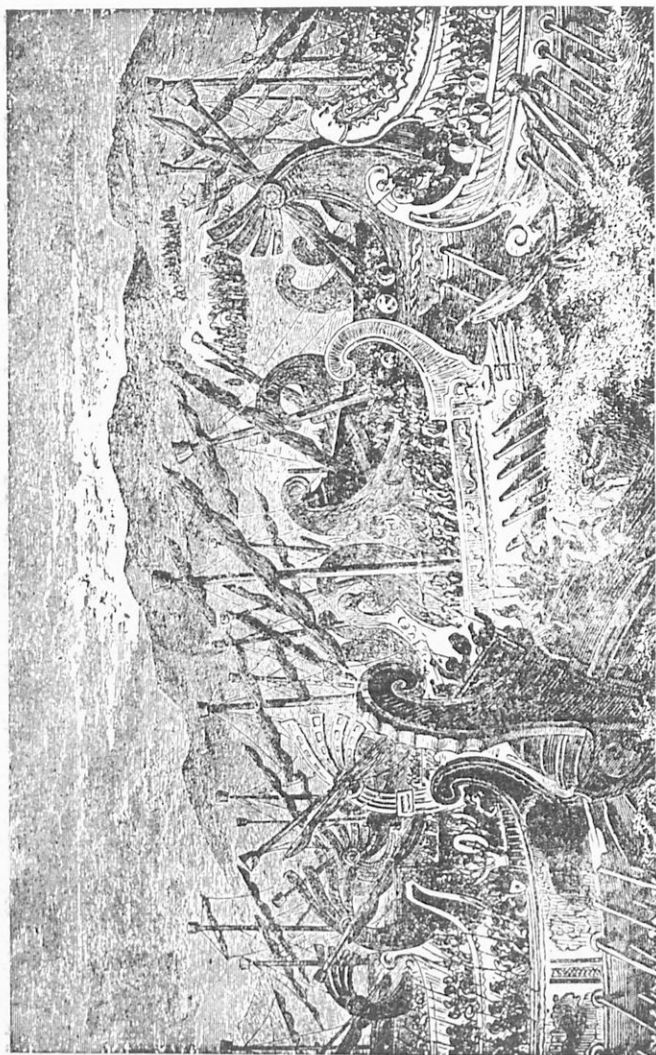
τὴν νέα τὴν Ἀρτεμισίης ἢ Ἑλληνίδα εἶναι ἢ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων καὶ αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.

- 88 Τοῦτο μὲν τοιοῦτο αὐτῇ συνήγεικε γενέσθαι, διαφυγεῖν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· τοῦτο δὲ συνέβη, ὥστε κακὸν ἐργασαμένην ἀπὸ τούτου αὐτὴν μάλιστα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρξῃ. Λέγεται γὰρ βασιλέα θεούμενον μαθεῖν τὴν νέα ἐμβαλοῦσαν καὶ δὴ τινα εἶπαι τῶν παρεόντων· « Δέσποτα, ὁρᾷς Ἀρτεμισίην, ὡς εὖ ἀγωνίζεται καὶ νέα τῶν πολεμίων κατέδυσε ; » καὶ τὸν ἐπειρέσθαι, εἰ ἀληθῶς ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον, καὶ τοὺς φάναι, σαρφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νεὸς ἐπισταμένους· τὴν δὲ διαφθαρῆσαν ἡπιστάτο εἶναι πολεμίην. Τὰ τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήγεικε ἐς εὐτυχίην γενόμενα καὶ τὸ τῶν ἐν τῇ Καλυνδικῇ νηὶ μηδὲνα ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρξην δὲ εἶπαι λέγεται πρὸς τὰ φραζόμενα· « Οἱ μὲν ἄνδρες γεγónασί μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες ». Ταῦτα μὲν Ξέρξην φασὶ εἶπαι.

- 89 Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ στρατηγὸς Ἀριβίγνης ὁ Δαρείου, Ξέρξῃ ἐὼν ἀδελφεός, ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ οὐνομαστοὶ Περσέων καὶ Μήδων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων, ὀλίγοι δὲ τινες καὶ Ἑλλήνων· ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νέες διεφθείροντο, καὶ οἳ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπόλλυντο, ἐς τὴν Σαλαμῖνα διένεον. Τῶν δὲ βαρβάρων οἱ πολλοὶ ἐν τῇ θαλάσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. Ἐπεὶ δὲ αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται διεφθείροντο. Οἱ γὰρ ὕπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε τῇσι νηυσὶ παριέναι πειρώμενοι ὡς ἀποδεχόμενοί τι καὶ αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῇσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι περιέπιπτον.

- 90 Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ· τῶν τινες Φοινίκων, τῶν αἱ νέες διεφθάρησαν, ἐλθόντες παρὰ βασιλέα διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπολοίατο αἱ νέες, ὡς προδόν-

α/β. Η. ιωάννης α/β. Η.

των. Συνήνεικε ὧν οὕτω, ὥστε Ἰώνων τε τοὺς στρατηγούς μὴ ἀπολέσθαι, Φοινίκων τε τοὺς διαβάλλοντας λαβεῖν τοιόνδε μισθόν· ἔτι τούτων ταῦτα λεγόντων ἐνέβαλε νηὶ Ἀττικῇ Σαμοθρηκίῃ νηῦς. Ἡ τε δὴ Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγιναίῃ νηῦς κατέδυσε τῶν Σαμοθρηκίων τὴν νέα. Ἄτε δὲ ἐόντες ἀκοντισταὶ οἱ Σαμοθρήκες τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης νεὸς βάλλοντες ἀπήραξαν καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον αὐτήν. Ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο· ὥς γὰρ εἶδε σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπετο πρὸς τοὺς Φοίνικας οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος, καὶ σφεων ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμεῖν, ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι τοὺς ἀμείνονας διαβάλλωσι. Ὅπως γὰρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἐωυτοῦ ἔργον τι ἀποδεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεὶ τῷ ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλέεται Αἰγάλεως, ἀνεπυθάνετο τὸν ποιήσαντα, καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρόθεν τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν.

91 Τῶν δὲ βαρβάρων ἐς φυγὴν τραπομένων καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ Φάληρον Αἰγινῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ ἔργα ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. Οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θορύβῳ ἐκεράϊζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς φευγούσας τῶν νεῶν, οἱ δὲ Αἰγινῆται τὰς ἐκπλεούσας· ὅπως δὲ τινες τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπιπτον ἐς τοὺς Αἰγινήτας.

92 Ἐνθαῦτα συνεκύρεον νέες ἥ τε Θεμιστοκλέος διώκουσα νέα καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριοῦ, ἀνδρὸς Αἰγινήτεω, νηὶ ἐμβαλοῦσα Σιδωνίῃ. Ὡς δὲ ἐσεῖδε τὴν νέαν τὴν Ἀττικὴν ὁ Πολύκριτος, ἔγνω τὸ σημήιον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος, καὶ βώσας τὸν Θεμιστοκλέα ἐπεκερτόμησε ἐς τῶν Αἰγινήτεων τὸν μηδισμὸν ὀνειδίζων. Ταῦτα μὲν νυν τῇ νηὶ ἐμβαλὼν ὁ Πολύκριτος ἀπέριψε ἐς Θεμιστοκλέαν· οἱ δὲ βάρβαροι, τῶν αἱ νέες περιεγένοντο, φεύγοντες ἀπίκοντο ἐς Φάληρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν.

Ἐν δὲ τῇ ναυμαχίῃ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγινῆται, ἐπὶ δὲ Ἀθηναῖοι, ἀνδρῶν δὲ Πολύκριτός τε ὁ Αἰγινήτης καὶ Ἀθηναῖοι Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος καὶ Ἀμεινίης Παλληνεύς, ὃς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίωξε. Εἰ μὲν νυν ἔμαθε, ὅτι ἐν ταύτῃ πλεοὶ Ἀρτεμισίῃ, οὐκ ἂν ἐπαύσατο πρότερον, ἢ εἴλε μιν ἢ καὶ αὐτὸς ἦλω. Τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρεκεκέλευστο, πρὸς δὲ καὶ ἄεθλον ἐκέστο μύρια δραχμαί, ὃς ἂν μιν ζωὴν ἔλῃ· δεινὸν γάρ τι ἐποιεῦντο γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι. Αὕτη μὲν δὴ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε· ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ νέες περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ Φαλήρῳ.

Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, τοῦ καὶ ὀλίγω τι πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην ὡς ἀνδρὸς ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα γενομένῳ τάδε ἐποίησε· παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλιτέων, οἱ παρετετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμίνης χώρας, γένος ἐόντες Ἀθηναῖοι, ἐς τὴν Ψυττάλειαν νῆσον ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νησιᾷ ταύτῃ κατεφόνευσαν πάντας. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διετέλυτο, κατειρύσαντες ἐς τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων, ὅσα ταύτῃ ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα, ἑτοιμοὶ ἦσαν ἐς ἄλλην ναυμαχίην, ἐλπίζοντες τῇσι περιουσίῃσι νηυσὶ ἔτι χρῆσεσθαι βασιλέα.

[Ὁ Ξέρξης μετὰ τὴν ἥτταν τοῦ στόλου του ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἀσίαν· ἀφίκει ὁμοῦς εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν γαμβρόν του Μαρδόνιον μὲ ἰσχυρὸν στρατόν, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πόλεμον. Ὁ Μαρδόνιος ἐπέρασε τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Θεσσαλίαν· ἀπὸ ἐκεῖ, πρὶν ἀρχίσῃ τὰς ἐχθροπραξίας, στέλλει εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, διὰ νὰ πείσῃ τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ τοὺς Πέρσας.]

7. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις εἰς τὰς Ἀθήνας. — Λόγοι τούτων καὶ ἀπαντήσεις τῶν Ἀθηναίων.

(Κεφ. 140 - 144)

140 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε.

α) «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρδόνιος τάδε λέγει· ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ βασιλέως λέγουσα οὕτω· Ἀθηναίοισι τὰς ἁμαρτάδας τὰς ἐξ ἐκείνων εἰς ἐμὲ γενομένας πάσας μετήμι. Νῦν τε ὧδε, Μαρδόνιε, ποίεε. Τοῦτο μὲν τὴν γῆν σφί ἀπόδος, τοῦτο δὲ ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλέσθων αὐτοί, ἥντινα ἂν ἐθέλωσι, ὄντες αὐτόνομοι. Ἰρά τε πάντα σφί, ἣν δὴ βούλωνταί γε ἐμοὶ ὁμολογέειν, ἀνόρθωσον, ὅσα ἐγὼ ἐνέπραχα.

» Τούτων δὲ ἀπιγμένων ἀναγκαίως ἔχει μοι ποιέειν ταῦτα, ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. Λέγω δὲ ὑμῖν τάδε νῦν· τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλεῖ ἀνταειρόμενοι; Οὐτε γὰρ ἂν ὑπερβάλαισθε, οὐτε οἷοί τέ ἐστε ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. Εἶδετε μὲν γὰρ τῆς Ξέρξεω στρατηλασίης τὸ πλῆθος καὶ τὰ ἔργα, πυθάνεσθε δὲ καὶ τὴν νῦν παρ' ἐμοὶ ἐοῦσαν δύναμιν, ὥστε καὶ ἦν ἡμέας ὑπερβάλῃσθε καὶ νικήσητε, τοῦπερ ὑμῖν οὐδεμίαν ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσται πολλὰ πλησίη. Μὴ ὦν βούλεσθε παρισύμενοι βασιλεῖ στέρεσθαι μὲν τῆς χώρας, θέειν δὲ αἰεὶ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, ἀλλὰ καταλύσασθε. Παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα καταλύσασθαι, βασιλέως ταύτῃ ὥρμημένου. Ἔστε ἐλεύθεροι, ἡμῖν ὁμιχλήμην συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου καὶ ἀπάτης.

β) » Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐντεῖλατό μοι εἰπεῖν πρὸς ὑμέας. Ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης τῆς πρὸς ὑμέας εὐσεύσεως ἐξ ἐμεῦ οὐδὲν λέξω (οὐ γὰρ ἂν νῦν πρῶτον ἐκμάθοιτε), προσχρητίζω δὲ ὑμῶν πείθεσθαι Μαρδονίῳ. Ἐνορέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἷοίσι τε ἐσομένοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Ξέρξῃ.

Εἰ γὰρ ἐνώρων τοῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν κοτε ἐς ὑμέας ἦλθον ἔχων λόγους τούσδε· καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον ἡ βασιλεύς ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. "Ὡν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμολογήσητε, μεγάλα προτεινόντων, ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, κίεῖ τε φθειρομένων μούνων, ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτιμῶν. Ἀλλὰ πείθεσθε· πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βασιλεύς γε ὁ μέγας μούνοισι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρτάδας ἀπειεῖς ἐθέλει φίλος γενέσθαι». Ἀλέξανδρος μὲν ταῦτα ἔλεξε.

Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι ἤκειν Ἀλέξανδρον ἐς Ἀθή- 141
νας ἐς ὁμολογίην ἄξοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθηναίους, ἀναμνη-
σθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεόν ἐστι ἅμα τοῖσι ἄλλοισι
Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθη-
ναίων, κάρτα τε ἔδεισαν, μὴ ὁμολογήσωσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναί-
οι, αὐτίκα τέ σφι ἔδοξε πέμπειν ἀγγέλους. Καὶ δὴ συνέπιπτε,
ὥστε ὁμοῦ σφέων γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. Ἐπανέμειναν γάρ
οἱ Ἀθηναῖοι διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι, ὅτι ἔμελλον Λακε-
δαιμόνιοι πεύσεσθαι ἔχοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἄγγελον ἐπ'
ὁμολογίῃ, πυθόμενοί τε πέμπειν κατὰ τάχος ἀγγέλους. Ἐπίτη-
δες ὦν ἐποίησαν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι τὴν ἐου-
τῶν γνώμην.

Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, διαδεζάμενοι ἔλεγον 142
οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι· « Ἡμέας δὲ ἐπεμψαν Λακεδαιμόνιοι
δεησομένους ὑμῶν μήτε νεώτερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν
Ἑλλάδα μήτε λόγους ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. Οὔτε
γὰρ δίκαιον οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρον οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλ-
λήνων οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα πολλῶν
εἵνεκεν ἡγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς οὐδὲν ἡμέων
βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρης ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν
δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλως τε τούτων ἀπάν-

των αἰτίους γενέσθαι δουλосύνης τοῖσι Ἑλλήσι Ἀθηναίους οὐδαμῶς ἀνασχετόν, οὔτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνεσθε πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων.

» Πιεζομένοισι μέντοι ὑμῖν συναχθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐστερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολὺν. Ἀντὶ τούτων δὲ ὑμῖν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται γυναῖκάς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκτετέων ἐχόμενα πάντα ἐπιθρέψειν, ἔστ' ἂν ὁ πόλεμος ὕδὲ συνεστήκη. Μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀναγνώσῃ, λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. Τοῦτω μὲν γὰρ ταῦτα ποιητέα ἐστί· τυράννος γὰρ ἐὼν τυράνῳ συγκατεργάζεται· ὑμῖν δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγχάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοισι, ὡς βαρβάροις ἐστι οὔτε πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν ». Ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγγελοι.

143 Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο τάδε· «Καὶ αὐτοὶ τοῦτο γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολλαπλησίη ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἥπερ ἡμῖν, ὥστε οὐδὲν δεῖ τοῦτο γε ὀνειδίζειν. Ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίας γλιχόμενοι ἀμυνόμεθα οὕτω, ὅπως ἂν καὶ δυνώμεθα. Ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μῆτε σὺ ἡμέας πειρῶ ἀναπείθειν οὔτε ἡμεῖς πεισόμεθα. Νῦν δὲ ἀπάγγελλε Μαρδονίῳ, ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἔῃ, τῇ καὶ νῦν ἔρχεται, μήκοτε ὁμολογήσῃν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμάχοισι πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίαν ὄπιν ἔχων ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ ἀγάλματα. Σὺ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούσδε μὴ ἐπιφαίνεο Ἀθηναίοισι, μηδὲ δοκέων χρηστὰ ὑπουργεῖν ἀθέμιτα ἔρδειν παραίνεε. Οὐ γὰρ σε βουλόμεθα οὐδὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ἐόντα πρόξειόν τε καὶ φίλον ».

144 Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο, πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους τάδε· « Τὸ μὲν δεῖσαι Λακεδαιμονίους, μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ, κάρτα ἀνθρωπῆϊον ἦν. Ἀτὰρ

κίσχυρως γε οἶκατε ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα ἀρ-
ρωδήσαι, ὅτι οὔτε χρυσός ἐστι γῆς οὐδαμῶθι τοσοῦτος οὔτε
χώρη κάλλει καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς δεζόμενοι
ἐθέλομεν ἂν μηδίσαντες καταδουλώσαι τὴν Ἑλλάδα. Πολλὰ
τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακωλύοντα ταῦτα μὴ ποιέειν,
μηδ' ἦν ἐθέλωμεν· πρῶτα μὲν καὶ μέγιστα τῶν θεῶν τὰ ἀγάλ-
ματα καὶ τὰ οἰκήματα ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα,
τοῖσι ἡμέας ἀναγκαίως ἔχει τιμωρέειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον
ἢ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ, αὐτὶς δὲ τὸ Ἑλληνι-
κὸν ἐὼν ὁμαιμὸν τε καὶ ὁμήγλωσσον, καὶ θεῶν ἰδρύματά τε κοι-
νὰ καὶ θυσίαι ἥθεά τε ὁμότροπα, τῶν προδότας γενέσθαι Ἀθη-
ναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. Ἐπίστασθέ τε οὕτω, εἰ μὴ πρότερον
ἐτυγχάνετε ἐπιστάμενοι, ἔστ' ἂν καὶ εἰς περιῇ Ἀθηναίων,
μηδαμὰ ὁμολογήσαντας ἡμέας Ξέρξῃ.

» Ὑμέων μέντοι ἀγάμεθα τὴν πρόνοιαν τὴν πρὸς ἡμέας
ἐοῦσαν, ὅτι προείδετε ἡμέων οἰκοφθορημένων οὕτω, ὥστε
ἐπιθρέψαι ἐθέλιν ἡμέων τοὺς οἰκέτας. Καὶ ὑμῖν μὲν ἡ χάρις
ἐκπεπλήρωται, ἡμεῖς μέντοι λιπαρήσομεν οὕτω, ὅπως ἂν
ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέοντες ὑμέας.

» Νῦν δέ, ὥς οὕτω ἐχόντων, στρατιὴν ὥς τάχιστα ἐκπέμπε-
τε. Ὡς γὰρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ ἐκάς χρόνου παρέσται ὁ βάρ-
βαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέραν, ἀλλ' ἐπεὰν τάχιστα πύθῃται
τὴν ἀγγελίην, ὅτι οὐδὲν ποιήσομεν, τῶν ἐκεῖνος ἡμέων προσε-
δέετο. Πρὶν ὧν παρεῖναι ἐς τὴν Ἀττικὴν, ἡμέας καιρὸς ἐστὶ
προβωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην». Ταῦτα ὑποκριναμένων Ἀθη-
ναίων οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι ἀπαλλάσσοντο ἐς Σπάρτην.

ΜΕΡΟΣ Β'

- I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ
- II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ι. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΤΗΣ ΙΩΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α'. ΦΩΝΗΕΝΤΑ

Ἀνταλλαγή φωνηέντων.

α') Παρ' Ἡροδότῳ ὑπάρχει ἡ ἀντὶ τῶν παρ' Ἀττικοῦς $\bar{\alpha}$ καὶ $\check{\alpha}$ καὶ ἀντιστρόφως : σοφίη, θεήσομαι, ἡήρ, πρήσσω, Θρηῖξ, τριηκόσιοι, πέρην, νηός, νηῦς, νηυσί. — πρῶρη, ἀληθείη. — μεσαμβρίη. — α ἀντὶ ο ὑπάρχει ἐν τοῖς ἄρρωδια, ἄρρωδέω.

β') ϵ ἀντὶ α καὶ $\epsilon\iota$ καὶ ἀντιστρόφως : τέσσερες. — κρέσσων, μέζων, ἔργω, ἐδέχθην, δεδέχθαι (τοῦ ρ . δείκνυμι), ἔωθα, (εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς $\upsilon\varsigma$ ἐπιθέτων) θήλεα, ταχέα. — τράπω, τάμνω. — κεινός, ξεῖνος, στεινός, εἰρωτάω, εἵνεκεν, εἰρύω, εἰρέσθαι.

γ') ω ἀντὶ $\alpha\upsilon$, $\sigma\upsilon$, $\sigma\eta$: τρῶμα, θῶμα, θωμάζω. — ῶν, γῶν (= οῦν, γοῦν). — ὀγδώκοντα, ἔβωσα, βωθέω. — $\omega\upsilon$ ἀντὶ $\alpha\upsilon$: ἔμεωντοῦ, σεωντοῦ, ἔωντοῦ.

δ') $\sigma\upsilon$ ἀντὶ $\omicron$: μοῦνος (= μόνος), νοῦσος, οὔρος (= ὄρος), οὔνομα, οὔνομάζω.

Συναίρεσις.

Ἡ συναίρεσις παραλείπεται συχνάκις παρ' Ἡροδότῳ καὶ ἐν τῇ κλίσει καὶ ἐν τῇ ῥίξει : πλόος, χρύσεος, βασιλεί, βασιλέες, ῥίγει, γένεος, ἀληθέα, Θεμιστοκλέης. — μενέομεν, ἀποβαλέεις, φαίνεαι, πείθεο, φανέωσι, ποιέω, ποιέεις, ποίεε. — ἔαρ, οἴστός, δηιῶ, ῥηίδιος, βασιληίη, ἀνθρωπήιος, οἰκηίη, ἀνδρήιος, ἄεθλος κλπ.

Χασμωδία, ἔκθλιψις, κρᾶσις.

Ἡ χασμωδία εἶναι συνηθεστάτη ὅθεν

1) ἐλλείπει

α') τὸ εὐφωνικὸν ν.

β') τὸ ς ἐν τοῖς ἄχρι, μέχρι, οὕτω.

2) τὸ οὐ εὐρίσκεται πρὸ φωνήεντος καὶ ἄνευ τοῦ κ.

Ἡ δ' ἔκθλιψις καὶ ἡ κρᾶσις εἶναι σπανία παρ' Ἡροδότῃ· ἰδιόζουσα παρ' αὐτῷ εἶναι ἡ κρᾶσις τοῦ ο - α εἰς ω· ὠνήρ, ωτός, τωυτό.

Β'. ΣΥΜΦΩΝΑ

α') Ἀντὶ π ὑπάρχει κ εἰς ὅλα τὰ ἀντωνυμικὰ ἐπίθετα καὶ ἐπιρρήματα τὰ σχηματιζόμενα ἐκ θέματος πο : κοῖος, ὁκοῖος, κόσοι, κότερος, κῆ, κότε, κοῦ, ὅκως κτλ. — ἀλλὰ ὀποδαπός.

β') Ἀντὶ χ ὑπάρχει κ : δέκομαι, οὐκί.

γ') Ἀντὶ σ ὑπάρχει δ : ὁδμή, ἴδμεν.

δ') Ἀντὶ θ ὑπάρχει τ : ἐν τῷ αὐτῖς.

ε') Μετάθεσις τοῦ δασέως γίνεται ἐν τοῖς : ἐνθεῦτεν, (= ἐντεῦθεν), ἐνθαῦτα (= ἐνταῦθα), κιθῶν (= χιτών).

ς') Τὰ ψιλὰ πρὸ δασυνομένου φωνήεντος δὲν τρέπονται εἰς δασέα οὔτε ἐν τῷ μέσῳ οὔτε ἐν τέλει λέξεως : ἐπεξῆς, αὐτημερόν, ἀπικνέομαι, ἀπῆκε, μετήμι, — ἀπ' οὔ, μετ' οὔ, οὐκ ἕτερος.

Ὁ δυνῆκος ἀριθμὸς ἐλλείπεται καὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι καὶ ἐν τοῖς ῥήμασι.

Γ'. ΚΛΙΣΕΙΣ

Πρώτη κλίσις.

α') Ἡ ἐνική γενκ. τῶν εἰς -ης λήγει εἰς -εω τῶν εἰς -εης εἰς -εω : Πέρσης, γενκ. Πέρσεω, Ξέρξης - Ξέρξεω, πολυήτης - πολιήτεω. — βορέης, γενκ. βορέω, Ἑρμῆς - Ἑρμέω.

β') Ἡ ἐνική αἰτ. πολλῶν κυρίων ὀνομάτων εἰς -ης λήγει ἄλλοτε μὲν εἰς -ην : Ξέρξην, Λεωνίδην, ἄλλοτε δὲ εἰς -εα : Ξέρξεα, Λεωνίδα.

γ') Ἡ γενκ. πληθ. λήγει εἰς -έων : γνωμέων, πολιητέων, λοιπέων, πολλέων, αὐτέων, ἐουσέων.

Ἐξαίρεσις : Ἐξαιροῦνται τὰ θηλυκὰ τῶν βαρυτόνων ἐπιθέτων, μετοχῶν καὶ ἀντωνυμιῶν εἰς -ος, -η, -ον, τῶν ὁποίων ἡ γενκ. πληθ. εἶναι ὁμοία τῇ τῶν ἀρσενικῶν : ἄλλων, φίλων, ἐκείνων, ἀλίσκομένων, τούτων.

δ') Ἡ δοτικ. πληθ. λήγει εἰς -ησι (-ῆσι) : γνώμησι, τιμῆσι, λοιπῆσι, αὐτῆσι.

Δευτέρα κλίσις.

Ἡ δοτικ. πληθ. εἰς -οισι (-οῖσι) : λόγοισι, θεοῖσι.

Τὰ οὐσιαστικά καὶ τὰ ἐπίθετα εἰς -οος, -εος δὲν συναϊροῦνται : πλόος, ἀπλόος, διπλόος, διπλόη, χρύσεος, χρυσέη, ὁστέον.

Σημ. Κατὰ τὴν δευτέραν Ἀττικὴν κλίσιν ὁλίγα ὀνόματα κλίνονται :

α') Τὰ κύρια ὀνόματα τὰ καταλήγοντα εἰς -λεως : Μενέλεως, Χαρίλεως, Ἀρκεσίλεως, Θρασύλεως, β') τὰ Μίνως, Ἄθως, Ἀμφιάρεως. Ἀντὶ δὲ τῶν λεώς, νεώς, κάλως, λαγώς μεταχειρίζεται ὁ Ἡρ. τοὺς Ἰωνικοὺς τύπους : ληός, νηός, κάλος, λαγός· καὶ ἀντὶ τῶν ἐπιθέτων πλέως, ἴλεως, ἀξιόχρεως τοὺς Ἰωνικοὺς τύπους πλέος, η, ον, -ἴλεος, ον, - ἀξιόχρεος, ον.

Τρίτη κλίσις.

α') Τὰ κύρια ὀνόματα εἰς -κλέης κλίνονται οὕτω : Θεμιστοκλέης, -κλέος, -κλεί, -κλέα, -κλέες.

β') Τὰ εἰς -ις λήγοντα ὀνόματα κλίνονται οὕτω : πόλις, πόλιος, πόλι, πόλιν· πόλιες, πολίων, πόλισι, πόλις ἢ πόλιας.

γ') Τὰ οὐσιαστικά εἰς -εὺς κλίνονται οὕτω : βασιλεὺς, βασιλέος, βασιλεί, βασιλέα, βασιλεῦ· -έες, -έων, -εῦσι, -έας.

δ') Τὸ κέρας κλίνεται οὕτω : κέρας, κέρεος, κέρεϊ, κέρεα, κερέων.

ε') Τὸ νηῦς (= ἄττ. ναὺς) κλίνεται οὕτω : νηῦς, νεός, νηί, νέα· νέες, νεῶν, νηυσί, νέας.

Ἐπίθετα, παραθετικά, ἀριθμητικά.

α') Ἀντὶ τοῦ πολὺς ὑπάρχει πολλὰκις πολλός· τὸ δὲ οὐδέτερον εἶναι πολλὸν καὶ πολὺ.

β') Ἐπίθετα εἰς -εος καὶ -ηιος (= ἄττ. -εῖος) διατηροῦν ἐν τοῖς παραθετικοῖς τὸ ο καὶ προηγουμένης βραχείας συλλαβῆς : ἐπιτηδεότερος, -ότατος (διότι = ἄττ. ἐπιτηδείοτατος), ἀνδρηότερος, οἰκηότερος (διότι τὸ ηἰ θεωρητέον ὡς διφθογγος).

γ') Τὸ ταχὺς συγκριτικὸν ταχύτερος καὶ θάσσων· ὑπερθ. τάχιστος.

δ') Τὸ πολλός ἐν τῇ ὀνομ. τοῦ συγκριτ. ἔχει πλέων, πλέον καὶ

πλεῦν, ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πτώσεσι : πλέονι, πλέονα (πλέω), πλεόνων, πλέοσι, ἀλλὰ καὶ : πλεῦνος, πλεῦνα, πλεῦνες, πλεύνων, πλεύνας.

ε') Τὸ ἀριθμ. δύο ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄκλιτον, ἄλλοτε δὲ κλίνεται : δύο, δυῶν, δυοῖσι, δύο.

Ἀντὶ τοῦ δώδεκα λέγει ὁ Ἡρ. **δυώδεκα**, ἀντὶ τοῦ τέσσαρες, **τέσσερες**, ὡσαύτως **τεσσσερεσκαῖδεκα**.

Ἀντωνυμῖαι.

α') Ἀντὶ τῆς γενκ. ἐμοῦ, σοῦ, ἀπαντοῦν οἱ τύποι **ἐμέο ἢ ἐμεῦ, σέο ἢ σεῦ**.

Ἡ δοτκ. τῆς προσωπικῆς ἀντων. τοῦ β' προσ. ἀπαντᾷ σοὶ ὀρθοτονουμένη καὶ τοὶ ἐγκλιτικῇ. Ἡ αἰτ. τοῦ γ' προσ. ἀπαντᾷ μιν (ἐγκλιτικῇ) ἀντὶ αὐτόν, αὐτήν καὶ ἑαυτόν, ἑαυτήν, ἡ δὲ δοτκ. πληθ. **σφίσι** ἀντὶ ἑαυτοῖς, ἑαυταῖς, καὶ **σφι** (ἐγκλ.) ἀντὶ αὐτοῖς, αὐταῖς. Ἐκτὸς τούτου ὁ Ἡρ. ἔχει καὶ οὐδ. πληθ. **σφέα** = αὐτά.

β') Τῶν ἀναφορικῶν ἀντων. σχηματίζονται, πλὴν τῶν ὀνομαστικῶν ὅς, ἡ, οἷ, αἷ, ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι τύποι ἀπὸ **τ** ἀρχόμενοι : **τοῦ, τῆς, τῶν, τά**.

Μετὰ τὰς προθέσεις ὅμως ἐκθλιβομένης κεῖνται οἱ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενοι τύποι : **ἀντ' ὧν, ἀπ' οὗ, μετ' ἧς** κτλ.

Ὡσαύτως ἐν χρονικαῖς ἐκφράσεσιν οὐδέποτε ἀπαντοῦν οἱ ἀπὸ **τ** ἀρχόμενοι τύποι : **ἐν ᾧ, ἐξ οὗ, ἐς ὃ, ἕως οὗ**.

γ') Ἡ ὅστις σχηματίζει τοὺς ἐξῆς τύπους : ἐν τῇ γενκ. τοῦ ἐνικοῦ **ὄτευ**, ἐν τῇ δοτκ. **ὄτεω**· ἐν τῇ πληθυντ. γενκ. **ὄτεων**, δοτκ. **ὄτέοισι**· οὐδ. πληθ. **ᾄσσα**.

δ') Ἡ ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία **τίς** ἔχει γενκ. **τεῦ**, δοτκ. **τέω** καὶ **τίνι**· πληθ. **τέων**, δοτκ. **τέοισι**· τοὺς αὐτοὺς τύπους (ἀλλ' ἐγκλιτικούς) ἔχει καὶ ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία.

Δ'. ΡΗΜΑΤΑ

Αὔξεις.

α') Οἱ παρατατικοὶ εἰς **-σκον** καὶ **-σκόμην** τῶν θαμιστικῶν ῥημάτων δὲν λαμβάνουν αὔξησιν οὔτε συλλαβικὴν οὔτε χρονικὴν : **φεύ-**

γεσκον, ἄγεσκον, ποιέεσκον, ὀδυρέσκετο· καὶ ἐν τῷ ὑπερσυντλ. ἐλλείπει πολλάκις ἡ συλλαβικὴ αὐξησης: **δέδοκτο, καταλέλειπτο.**

Τὰ ῥήματα βούλομαι, δύναμαι καὶ μέλλω ἔχουν **ε**.

β') Ἡ χρονικὴ αὐξησης παρὰ τισι ῥήμασιν ἐλλείπει πάντοτε, ὡς **ἀγνέω, ἀμείβομαι** κ. ἄλ., ἰδίως παρὰ πᾶσι τοῖς ἀπὸ **αι, αυ, ει, ευ** καὶ **οι** ἀρχομένοις ῥήμασι.

γ') Ὁ παρατατικὸς τοῦ **ὀρέω** (= ὀράω) ἀπαντᾷ ὥρων.

Καταλήξεις.

α') Μένουσιν ἀσυναίρεται αἱ καταλήξεις **-αο, -εαι, -εο** (ἡ τελευταία συναίρεται μόνον εἰς **-ευ**): **ἐργάσαο, οἴχεαι, ἐγένεο**. Ὡσαύτως ἡ **-εω** ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τοῦ παθ. ἀορίστου (**αἰρεθέω, αἰρεθέμεν**) καὶ τοῦ ἀορ. β' ἐνεργ. (**θέω, θέωμεν** κτλ.). ὁμοίως ἡ **-εω** καὶ **-εομεν** ἐν τῷ μέλλοντι τῶν ὑγρολήκτων ῥημάτων (**σημανέω, σημανέομεν**).

β') Ὁ ἐνεργ. ὑπερσυντ. ἔχει τὰς καταλήξεις **-εα, -εας, -εε, -εατε: ἐώθεα, ἐώθεας, ἐώθεε, ἐωθέατε.**

γ') Ἀντὶ τῶν καταλήξεων **-νται** καὶ **-ντο** ἀπαντοῦν **-αται** καὶ **-ατο** 1) ἐν τῷ παθ. παρακμ. καὶ ὑπερσυντ. (**ἀπίκατο** = ἀφιγμένοι ἦσαν, **ἐτετάχατο, τετύφαιτο, ἐσκευάδατο, δεδέχαται**). 2) ἐν τῇ ὀριστικῇ τοῦ παθ. ἐνεστώτος καὶ παρακμ. τῶν εἰς **-μι** ῥημάτων (**τιθέαται, ιστέαται, δυνέαται, ἐδεικνύατο, ἐκέατο**). 3) ἐν τῇ εὐκτικῇ (**γενοίατο, ἀγοίατο, τεισαίατο**).

Συνηρημένα.

α') Τὰ εἰς **-εο** μένουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσυναίρετα: **καλέω, καλέεις, καλέης, καλέοιμι, κάλεε, καλέειν** κτλ. Ἀλλὰ καὶ **δεῖ, δεῖν**, παρακμ. ὅμως **ἔδεε**.

Πολλάκις τὸ **-εω** συναίρεται εἰς **-ευ**: **ποιεῦσι, ποιεύμενος, ἐποιεῦντο**.

Ἡ κατάληξις τῆς προστακτικῆς **-εεο** βραχύνεται εἰς **-εο**: **ἡγέο, λυπέο, ποιέο** καὶ ἡ **-εεαι** εἰς **-εαι**: **φοβέαι**.

β') Τὰ εἰς **-αω** συναίρουσιν ὡς ἐν τῇ ἀττικῇ διαλέκτῳ εἰς τινα ὅμως ῥήματα εἰς **-αω** τὸ **α** πρὸ ἐπομένου **ο** ἐξασθενοῦται εἰς **ε**: **ὀρέω, ὀρέων, φοιτέω, εἰρωτέω, ὀρέομεν** κτλ. Εἰς τὸ **χράομαι** τὸ

-αω πανταχοῦ γίνεται -εω (χρέωνται, χρεώμενος), τὸ δὲ -αε, -αη, τοῦναντίον εἰς ᾱ (χρᾶται, χρᾶσθαι). Ἀλλὰ χρεὼν ἀντὶ χρεῶν.

γ') Καὶ τὰ εἰς -οω συναϊροῦνται ὡς ἐν τῇ Ἀπτιχῇ, διαφέρουν μόνον ὅτι ἀντὶ τοῦ -ου ἔχουν καὶ -ευ (ἐδικιεύ, ἀξιεύμεν, ἀξι-εῦσι).

Ρήματα εἰς -μι.

Τὰ εἰς -μι ῥήματα ἔχουν τύπους τινάς κατ' ἀναλογία τῶν εἰς -αω, -εω, -οω καὶ -ύω : τιθεῖ, ἐξιεῖ, ὑποθείτο, διδοῖ, ἐδείκνυε. Τὸ γ' πληθ. πρόσ. τοῦ τίθημι ἀπαντᾷ τιθεῖσι, ὁ παρακτ. ἐτίθεα, ἐτίθεις, ἐτίθει.

Τοῦ εἰμί τὸ β' ἐν. πρόσ. εἶναι εἰς, τὸ α' πληθ. εἰμέν· ἡ ὑποκτ. ἔω, ἦς, ἥ καὶ ἔωσι, ἡ μτχ. ἑών, ἐοῦσα, ἐόν· ὁ παρακτ. ἔα καὶ ἔατε πολλάκις ἔσκε, ἔσκον καὶ ἦν.

Τὸ εἰμι σχηματίζει τὸν παρακτ. ἦια, ἦιε καὶ ἦισαν· οὕτω καὶ τὰ σύνθετα.

Ἀνώμαλά τινα ῥήματα παρ' Ἡροδότῳ.

1. αἰρέω, παρακτ. ἀραίρηκα, ἀραίρημαι.
2. εἶπα, ἀπαρέμφ. εἶπαι, μτχ. εἶπας· εἶπασθαι. Πλθ. ἄρ. α' εἰρέθην, μτχ. ῥηθείς· μέλλ. πλθ. εἰρήσεται ἀντὶ (ῥηθήσεται).
3. ἴημι, ἐκ τοῦ ἀπίημι : ἀπίεσαν, ἀπειμένους, ἀπεῖτο, ἀπεῖθη· ἐκ τοῦ ἀνίημι : ἀνειμένος· ἐκ τοῦ μετήμι : μεμετιμένος, μετεῖθη.
4. λαγχάνω, μέλλ. λάξομαι, παρακτ. β' λέλογχα.
5. λαμβάνω, μέλλ. λάμφομαι, παρακτ. λελάβηκα, λέλαμμαι (διαλελαμμένος), ἐλάμφθην.
6. οἶδα, οἶδας, οἶδε, ἴδμεν (καὶ οἶδαμεν), ἴστε, οἶδασι (καὶ ἴσασι). Ὑποκ. εἰδέω, εὐκτ. εἰδείην, παρακτ. ἦδεα, ἦδεε- ἦδέατε, ἦδεσαν. Μέλλ. εἰδήσω.
7. οἶκα, (ἄπ. οἶκα), οἶκε, οἶκασι, οἰκῶς, οἰκός.
8. ὀράω, ὀπωπα, ὀπώπειν. Παρακτ. ὥρων.
9. φέρω, ἡνεικα, ἐνεῖκαι, ἡνεικάμην, ἐνήνειγμαι, ἡνείχθην (ἐνειχθείς).

II. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κεφ. 1. ἱστορίη = ἀπτικῶς ἱστορία, ἔρευνα. — ἀπόδεξις = ἀπτ. ἀπόδειξις ἔκθεσις. Ἡροδότου ἱστορίης ἀπόδεξις ἦδε (δηλ. ἐστὶ) ὁ Ἡρόδοτος ἐκθέτει ἐδῶ τὰς ἐρεῦνας του. — ὥς, τελικ. — τὰ γενόμενα ἐξ = τὰ ποιηθέντα ὑπό. — ἐξίτηλος γίνομαι λησμονοῦμαι. — θαυμαστὰ = ἀπτ. θαυμαστά. — Ἑλλησι - βαρβάροισι, δοτ. ποιητικῷ αἰτίου εἰς τὸ ἀποδεχθέντα (= ἀπτ. ἀποδειχθέντα) πραχθέντα. — ἀκλεῆς γίνομαι παρὰ μένῳ ἄδοξος, δὲν ἐξυμνοῦμαι. — δι' ἣν αἰτίην = τὴν αἰτίην, δι' ἣν· τὰ τε ἄλλα καὶ τὴν αἰτίην, αἰτ. τῆς ἀναφορᾶς = καὶ ὥς πρὸς τὰ ἄλλα καὶ ὥς πρὸς τὴν αἰτίαν.

νυν = ἀπτ. ταῖνυν. — διαφορὰ διένεξις, ἔχθρα. — ἐπὶ τήνδε τὴν θ., δηλ. τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. — τὸν = ἀπτ. ὄν. — ναυτιλίῃ τὸ ταξιδεύειν μὲ πλοῖα, θαλασσοπλοῖα. — ἐπιθέσθαι, ἐκ τοῦ φασί· ἐπιτίθεμαί τινι ἐπιδίδομαι εἰς τι, ἐπιχειρῶ τι. — ἀπαγινέω ἐξάγω, μετακομίζω. — φορτία ἐμπορεύματα. — τῇ ἄλλῃ ἀλλαχῶς, εἰς ἄλλα μέρη. — καὶ δὴ καὶ καὶ προσέτι. — ἅπασιν εἰς ὅλα, καθ' ὅλα. — πόλειων = ἀπτ. πόλεων.

διατίθεσθαι, τὸ ἀπρμ. τοῦτο — καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα — ἐκ τοῦ φασί· διατίθεμαι ἐκθέτω πρὸς πώλησιν, πωλῶ. — ὁ κρότος = τὰ φορτία. — ἐξεμπόλημαι (= ἀπτ. ἐξημπόλημαι) πητικ. πρμ. τοῦ ἐξεμπολῶ πωλῶ ἐντελῶς, ξεπουλῶ. — σφι (= ἀπτ. σφίσι), δτκ. τοῦ ποιητικῷ αἰτίου. — οἱ = αὐτῇ. — Ἰοῦν = ἀπτ. Ἰώ. — τῶν = ἀπτ. ὦν. — θυμὸς μοί ἐστὶ τινος ἐπιθυμῶ τι, μοῦ ἀρέσει τι. — διακελεύονται ἐνθαρρύνει ὁ εἰς τὸν ἄλλον. — πλεῦνες = ἀπτ. πλέονες. — ἐσβαλομένους ἀφ' οὗ ἔβαλαν (οἱ Φοίνικες αὐτάς) μέσα. — νέα = ἀπτ. ναῦν. — ἐπ' Αἰγύπτου πρὸς (κατὰ) τὴν Αἴγυπτον.

Κεφ. 2. ἄρχω τινὸς κάμνω ἀρχὴν τινος. — οὐκ ἔχω (μετ'

ἀπρμφ.) δὲν ἡξεύρω νά. — φασί, οἱ Πέρσαι. — προσέχω προσεγγίζω εἰς τινα τόπον, ἀράζω. — καταπλώσαντας = ἀττ. καταπλεύσαντας. — μακραὶ νῆες ἐκαλοῦντο τὰ πολεμικὰ πλοῖα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς στρογγύλας ναῦς (τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα). — Αἶα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Κολχίδος, χώρας τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὰ ἀνατολικά παραλία τοῦ Εὐξείνου Πόντου. — Φᾶσις ποταμὸς ὁ σημερινὸς Ριὸν ἐν Κανκασφ. — ἐνθεῦτεν = ἀττ. ἐντεῦθεν. — εἵνεκεν = ἀττ. ἔνεκεν ἢ ἔνεκα. — ἀπίκατο = ἀττ. ἀφιγμένοι ἦσαν. — τᾶλλα, δηλ. τὴν ἀρπαγὴν τοῦ χρυσομάλλου δέρατος. — δίκη (ἢ δίκαι) ἱκανοποιήσις. — ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι. — ὦν = ἀττ. οὖν.

Κεφ. 3. δευτέρῃ γενεῇ, τρεῖς γενεαὶ ἀποτελοῦν ἑκατὸν ἔτη. — Ἀλέξανδρος, τιμητικὸν ὄνομα τοῦ Πάριδος. — ἐπίσταμαι, παρ' Ἡροδότῃ πολλάκις : νομίζω, φρονῶ. — τοὺς δέ, δηλ. τοὺς Τρῶας. — προῖσχομένων, δηλ. αὐτῶν, τῶν ἀγγέλων· προῖσχομαι προβάλλω, ἰσχυρίζομαι. — προσφέρω τι ὡς ἀναφέρω τι καὶ λέγω ὅτι. — ἐκδόντες, δηλ. τὴν Μήδειαν· ἐκδίδωμι παραδίδω. — ἀπαιτεόντων, δηλ. τῶν Κόλχων. — βουλοίατο = ἀττ. βούλοιντο.

Κεφ. 4. εἶναι, ἐκ τοῦ λέγουσι (Πέρσαι). — αἰτίους, δηλ. τῆς διαφορῆς. — σφέας, δηλ. τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας.

Κεφ. 5. εὐῶσαν = ἀττ. οὔσαν. — ἐρέων = ἀττ. ἐρῶν. — κως = ἀττ. πως. — ὑπάρχω (μετὰ γνκ.) κάμνω ἀρχὴν τινος, ἀρχίζω τι. — προβαίνω ἐς τὸ πρόσω τοῦ λόγου προχωρῶ εἰς τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς διηγήσεώς μου. — ἐπεξέρχομαι τι ἐξετάζω τι ἐν λεπτομερεῖα, διηγοῦμαι περὶ τινος. — ἐπ' ἐμεῦ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου. — οὐδαμὰ οὐδόλως, οὐδέποτε. — μένω ἐν τωῦτῳ (= ἐν τῷ αὐτῷ) διαμένω εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν. — ἐπιμινῆσχομαι (μετὰ γνκ.) κάμνω μνεῖαν τινός.

Κεφ. 6. Ἀλυάττεω, ὁ Ἀλυάττης ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν ἀπὸ τοῦ 617 - 560 π.Χ. — ἐντὸς Ἄλυος ἐντεῦθεν τοῦ Ἄλυος (ὅταν παρατηρῇ τις ἐκ τῆς Ἰωνίας)· ἐπομένως : πρὸς Δ. τοῦ Ἄλυος. — ἐξιεῖ = ἀττ. ἐξίησι ἐκβάλλει. — τῶν, καθ' ἑλξιν ἀντί : τοὺς = ἀττ. οὓς. — ἴδμεν = ἀττ. ἴσμεν (τοῦ οἶδα). — καταστρέφομαι ὑποτάσσω. —

ἀπαγωγὴ πληρωμῇ ἐς φόρου ἀπαγωγὴν ὥστε νὰ πληρώνουν φόρον.—προσπειροῦμαι καθιστῶ, κάμνω.

Κεφ. 28 - 29. ἐπιγίνομαι, ἐπὶ χρόνου : παρέρχομαι.—οἰκῆμαι (πθτκ. πρκμ.)=οἰκῶ.—ὕπ' ἐωυτῷ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του.—σοφιστῆς σοφός.—ὥς ἕκαστος αὐτῶν ἀπικνέοιτο, νὰ συναφθῇ μὲ τὸ ἀπικνέονται (ίστρκ. ἐνεστώς) : ἤλθον, ὅποτεδῆποτε καὶ δι' οἰκνδήποτε αἰτίαν ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἤρχετο· κατ' ἐννοίαν : ἤλθον κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ διὰ διαφόρους αἰτίαις.—κατὰ πρόφασιν θεωρήσις μὲ τὴν πρόφασιν νὰ ἴδῃ (ἐπισκεφθῇ) διαφόρους τόπους.—ἵνα δὴ πράγματι ὅμως ἴνα.—τῶν, καθ' ἑλξιν ἀντὶ : τοῦς.—(τὸ) ὄρκιον ὄρκος.

Κεφ. 30. ὦν = ἄττ. οὖν.—Ἀμασιν, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου (570-526).—τὰ βασίλεια τὰ ἀνάκτορα.—μετὰ δέ (ἐπιρρ.) μετὰ δὲ ταῦτα.—ὄλβιος, ἐπὶ προσ. : εὐδαίμων, εὐτυχής· ἐπὶ πραγμ. κατ' οὐδ. γένος ἐν τῷ πληθ. : ὄλβια πρόξενα εὐδαιμονίας.—μιν = αὐτόν.—σκεψάμενον, τοῦ σκοπῶ παρατηρῶ.—ὥς, αἰτλγκ.—οἱ = αὐτῷ.—κατὰ καιρόν ἐστι εἶναι εὐκαιρία.—εἴρετο = ἄττ. ἤρετο.—λόγος φήμη.—πολλὸς = ἄττ. πολὺς.—πλάνη περιπλάνησις, περιήγησις.—φιλοσοφῶ ἐπιδιδάσκω τὴν κτῆσιν γνώσεων : ἐπιθυμῶ νὰ πλουτίσω τὰς γνώσεις μου.—ἐπέρχομαι γῆν πολλὴν ἐπισκέπτομαι πολλὰ μέρη.—ἱμερος ἐπιθυμία.—ἐπειρέσθαι=ἐρέσθαι.

ὑποθωπεύω κολακεύω.—τὸ ἐὸν (= ἄττ. τὸ ὄν) ἡ ἀλήθεια.—ἀποθαυμάζω τι ἐκπλήττομαι διὰ τι.—ἐπιστρεφῶς = ἄττ. ἐπιστρεφῶς μὲ ζωηρότητα.—κοίη = ἄττ. ποίᾳ (ὡς ἐπιρρ.) πῶς.—τοῦτο μὲν... τοῦτο δὲ ἀφ' ἐνὸς μὲν... ἀφ' ἑτέρου δέ.—εὖ ἤκω εἶμαι καλὰ, ἀκμάζω.—ἐκγίνομαι (μετὰ δτκ.) γεννῶμαι εἰς τινα.—εὖ ἤκω τοῦ βίου (= τοῦ βιότου, τῶν χρημάτων) καλῶς ἔχω ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν, ἔχω σημαντικὴν περιουσίαν, εὐπορῶ.—ὥς τὰ παρ' ἡμῖν (δτλ. ἐστι) σχετικῶς πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κατ' ἐννοίαν : τοιλάχιστον κατὰ τὴν ἰδικὴν μας ἀντίληψιν.—πρὸς τοὺς ἀστυγ., πιθανῶς τοὺς Μεγαρεῖς.—κάλλιστα ἐνδόξως.—αὐτοῦ, τῇ (= ἄττ. ἡ) ἐκεῖ, ὅπου.

Κεφ. 31. εἶπας = ἄττ. εἰπών.—προετρέψατο τὸν Κ., δτλ. εἰρωτᾶν.—ἐπειρώτα, ὑποκμ. : ὁ Κροΐσος.—πάγχυ = ἄττ. πάνυ

πάντως, χωρίς ἄλλο. — δευτερεῖα φέρω λαμβάνω τὴν δευτέραν θέσιν (τῆς εὐδαιμονίας). — γῶν = ἄττ. γοῦν τοῦλάχιστον.

βίος = βίος (κεφ. 30). — ὑπὴν = ὑπῆρχε. — ἀεθλοφόρος ὁ ἀποκομίζων τὸ βραβεῖον, νικητὴς (εἰς ἀγῶνα). — ὀρτὴ = ἄττ. ἐορτή. — ζευγος ἅμαξα συρομένη ὑπὸ δύο βοῶν. — ἱρὸν = ἄττ. ἱερὸν. — ἐν ὥρῃ ἐγκαίρως. — ἐκκλήσθαι ἐμποδίζομαι· ἐκκλησιόμενοι τῇ ὥρῃ (δηλ. τοῦ ἐπισχεῖν) ἐπειδὴ δὲν εἶχον πλέον καιρὸν νὰ περιμένουν. — ζεύγλη τὸ καμπύλον μέρος τοῦ ζυγοῦ, εἰς τὸ ὅποιον ἐμβαίνει ὁ τράχλος τοῦ ζώου. — σφι ὑπ' αὐτῶν. — διακομίζω μεταφέρω.

διέδεξε = ἄττ. διέδειξε· διαδείκνυμι δεικνύω φανερά. — ἐν τούτοις διὰ τούτων : διὰ τούτου, τὸ ὅποιον συνέβη εἰς αὐτοὺς. — ζῶειν = ἄττ. ζῆν. — μακαρίζω τινός τι μακαρίζω τινὰ διὰ τι. — οἶων τέκνων = ὅτι τοιούτων τέκνων. — ἐκύρησε, τοῦ κυρέω τυγχάνω. — φήμη ἐπαινετικοὶ λόγοι. — ἀντίον ἀπέναντι. — μιν αὐτήν. — ἐν τέλει τούτῳ (δηλ. τοῦ βίου) ἔσχοντο προσεκλήθησαν (ἔμειναν) εἰς τοῦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των : εὗρον τοῦτο τὸ τέλος τῆς ζωῆς των.

Κεφ. 32. σπερχθεις ὀργισθεις· τοῦ σπέρχομαι. — τοι = ἄττ. σοι (δηλ. τοῦ ποιητῆ. αἰτίου). — ἀπορρίπτω ἐς τὸ μηδὲν θεωρῶ ὡς μηδαμινὸν πρᾶγμα, περιφρονῶ. — ποιῶ τινα ἄξιόν τινος θεωρῶ τινα ἄξιον νὰ συγκριθῇ μέ τινα. — ταραχώδης ἀγαπῶν νὰ ταρατῇ. — οὖρος = ἄττ. ὄρος ὄριον. — ζόη = ἄττ. ζωή. — προτίθημι θέτω. — ἡ ἐτέρη τῇ ἐτέρῃ ἢ μία τὴν ἄλλην. — τὸ παράπαν παντελῶς συχνὰ μετ' ἀρνήσεως : τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδόλως.

πάν ἐστι ἄνθρωπος συμφορὴ ἐξ ὁλοκλήρου ὁ ἄνθρωπος εἶναι τύχη (παίγνιον τῆς τύχης) : πᾶν, ὅ,τι εἶναι, ἔχει καὶ πράττει ὁ ἄνθρωπος, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τύχης. — μέγα (ἐπίρρ.) πολὺ, ὑπερβολικὰ. — ἐκεῖνο, τὸ εἶρεό (= ἄττ. ἥρου) με = τὸ ὄλβιον εἶναι. — οὐκω = ἄττ. οὐπω. — αἰὼν βίος. — οὐ... τι οὐδόλως. — ὁ ἐπ' ἡμέρην ἔχων ὁ ἔχων τὸ καθημερινόν του. — εἰ μὴ οἱ (= αὐτῶ) ἡ τύχη ἐπίσποιτο ἐκτὸς ἐὰν ᾔθελεν ἔχει τὴν τύχην (κυρ. : ᾔθελε τὸν παρακολουθήσει ἡ τύχη). — τελευτῶ εὐ τὸν βίον τελειώνω καλὰ τὴν ζωὴν μου. — χρῆμα πρᾶγμα. — κῆ = ἄττ. πῆ πῶς. — ὑποδείκνυμι ὄλβον δεικνύω μικράν τινα ἀκτῖνα εὐτυχίας. — πρόρριζος ἐκ τῆς ῥίζης, καθ' ὁλοκληρίαν.

Κεφ. 33. οὐ πως (= ἄττ. οὐ πως) κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδὲ-
λως. — χαρίζομαι τινι λέγω εὐάρεστον εἰς τινα, εὐχαριστῶ τινα. —
οὐδενὸς λόγου ποιουμαι τινα θεωρῶ τινα ἀνάξιον λόγου, περι-
φρονῶ τινα. — ἀποπέμπομαι ἀπομακρύνω ἀπὸ πλησίον μου. — κάρτα
λίαν, πολύ. — ἀμαθὴς ἀνόητος. — μετεῖς (= ἄττ. μεθείς), τοῦ
μεθήμι ἀφήνω κατὰ μέρος, παραβλέπω.

Κεφ. 86. ἔσχον κατέλαβον, ἐκυρίευσαν (548). — ἄρξαντα ἔτεα τ.,
δηλ. ἀπὸ τοῦ 560 - 546 π.Χ. — χρηστήριον χρησμός· εἰς τὸν Κροῖ-
σον πρὸ τῆς ἐκστρατείας του κατὰ τοῦ Κύρου εἶχε δοθῇ ἀπὸ τοῦ μαν-
τεῖον τῶν Δελφῶν ὁ ἐξῆς διφορούμενος χρησμός· ἦν στρατεύηται
ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. — καταπαύω καταλύω. —
συννήσας, τοῦ συννέω συσσωρεύω. — πυρὴ ξύλα διὰ πυράν. — πέ-
δαι δεσμά. — ἀκροθίνια (κτγρμ.) ὡς ἀπαρχαί τῶν λαφύρων. — ταῦτα,
καθ' ἑλξιν ἀντί· τούτους (δηλ. τοὺς 14 Λυδοὺς καὶ τὸν Κροῖσον). —
καταγίζω (= ἄττ. καθαγίζω) ἀφιερώνω. — ὄτεω = ἄττ. ὄτω·
ὅστις δὴ ἓνας οἰοσδήποτε. — ἐπιτελῶ εὐχὴν ἐκπληρῶ τάξιμον. —
δαίμων θεός. — ῥύομαι τινά τινας λυτρώνω, σφάζω τινά ἀπὸ τι.
ἐσέρχεται τινί τι ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος κατιτί. — οἱ ὑπ' αὐτοῦ
(τοῦ Σόλ.) — σὺν θεῷ κατὰ θείαν ἔμπνευσιν. — ἄρα λοιπόν. —
προσίσταται τινά τι = ἐσέρχεται τινί τι. — ὥς - μιν προσστήναι,
ἐν πλαγίῳ λόγῳ κεῖται οὐχὶ σπανίως παρ' Ἡροδότῳ μετὰ χρονικὸν
σύνδεσμον ἀπαρέμφατον· καθὼς τοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν. — ἀνενει-
κάμενον = ἄττ. ἀνενεγκάμενον· ἀναφέρομαι βαθεῖα ἀναπνέω. —
ἐκ, ἐδῶ κεῖται χρονικ.· ὕστερα ἀπὸ. — τίνα τοῦτον = τίς οὗτος εἴη,
ὄν. — καὶ τοὺς = καὶ τούτους. — τέως ἐπὶ τινα χρόνον. — μετὰ δέ,
βλ. κεφ. 30. — ὥς, αἰτιολογ. — τὸν ἄν... ἐλθεῖν = (τοῦτον ἐπικα-
λέομαι), τὸν (= ὄν) πᾶσι τυράννοισι ἐς λόγους ἐλθεῖν προε-
τίμησα ἂν μεγάλων χρημάτων ἐκείνων, τοῦ ὁποίου μίαν συνδιάλε-
ξιν μὲ ὅλους τοὺς βασιλεῖς ἤθελον θεωρήσει ὑπερτέραν πολλῶν χρη-
μάτων. — ἄσσημος ἀσαφής, ἀκατανόητος. — τὰ λεγόμενα τί ἐσήμαι-
νον οἱ λόγοι του. — λιπαρῶ ἐπιμόνως παρακαλῶ. — ὄχλος ἐνόχλη-
σις. — ἀρχὴν (ἐπίρρ.) κάποτε. — ἀποφλαυρίζω ἐξευτελίζω, περι-
φρονῶ. — οἷα δὴ εἶπας = εἶπας οἷα δὴ εἶπεν ἀφοῦ εἶπεν, ὅ,τι εἶπεν
(δηλ.; βλ. κεφ. 32). — ὥς τε = καὶ ὥς· ἐκ τοῦ ἔλεγε. — τῇ (=
ἄττ. ἡ) ὅπως, καθὼς. — οὐδέν τι οὐδόλως. — ἐς ἑωυτὸν ἀναφορικῶς

πρὸς αὐτὸν (δὴλ. τὸν Κροῖσον.). — λέγων, ὁ Σόλων. — παρὰ σφίσι αὐτοῖσι κατὰ τὴν κρίσιν των.

ἀμμένης (= ἀττ. ἡμμένης), πθη. πρκμ. μτχ. τοῦ ἄπτω. — τὰ περιέσχατα τὰ περίξ κάτω μέρη. — μεταγινώσκω μεταβάλλω γνώμην, μετανοῶ. — ἐννώσαντα = ἀττ. ἐννοήσαντα· ἐννοῶ σκέπτομαι. — τίσις τιμωρία, ἐκδίκησις (τῶν θεῶν). — ἐπιλέγομαι ἀναλογίζομαι. — ἔστι ἀσφαλῶς ἔχον = ἀσφαλῶς ἔχει = ἀσφαλές ἐστι. τὴν ταχίστην (ὁδὸν) τάχιστα. — καὶ τοὺς π. = καὶ τούτους π.

Κεφ. 87. ὥρα = ἀττ. ἐώρα. — καταλαμβάνω « σταματῶ », ἐμποδίζω. — ἐπιβώσασθαι (= ἀττ. ἐπιβοήσασθαι), τοῦ ἐπιβοῶ. — κεχαρισμένος εὐάρεστος, εὐπρόσδεκτος. — τὸν μὲν = τοῦτον μὲν. — ἐκ, χρονικῶς· πρβλ. κεφ. 86 « ἐκ πολλῆς ἡσυχίης ». — συντρέχω συναθροίζω, συσσωρεύω. — ἐξαπίνης ἑξαπνα. — καταρρήγνυται χειμῶν γίνεται μεγάλη κακοκαιρία. — λάβρος ὁρμητικός. — ὕει ὕδατι πίπτει βροχή. — ἀνέγνωσα (ἄφρ. κ' τοῦ ἀναγινώσκω) ἔπεισα. — αἴτιος ὁ Ἑλλ. θεός, ὑπαινίσσεται τὸν χρησμὸν, περὶ τοῦ ὁποίου βλ. κεφ. 86. — ἐπαείρας, = ἀττ. ἐπάρας· ἐπαίρω παρακινῶ, προτρέπω. — κου = ἀττ. που ἴσως.

Κεφ. 88. κάτισε = ἀττ. καθῖσε (τοῦ καθίζω). — ἐν πολλῇ προμηθίᾳ ἔχω τινὰ ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει ἔχω τινὰ, σέβομαι, ἐκτιμῶ τινὰ.

Κεφ. 93. θώματα (= ἀττ. θαύματα) ἀξιοθαύμαστα πράγματα. — οὐ μάλα σὺδαμῶς, σὺδόλως. — πάρεξ (μετὰ γιν.) ἐκτός, πλὴν, ἔξαιρέσει τινός. — Τμῶλος ὄρος ἐν Λυδίᾳ. — καταφέρομαι φέρομαι πρὸς τὰ κάτω. — ψῆγμα (χρυσοῦ) κόνις χρυσοῦ. — πολλὸν = ἀττ. πολὺ. — παρέχομαι ἔχω. — χωρίς = πάρεξ. — Ἀλυάττεω, βλ. κεφ. 6. — σῆμα τάφος, μνημεῖον. — κρηπὶς βάσις, θεμέλιον. — τὸ ἄλλο τὸ λοιπὸν μέρος.

Κεφ. 94. νόμος συνήθεια, ἔθιμον. — χρέωνται = ἀττ. χρῶνται. — τῶν ἰδμεν, βλ. κεφ. 6. — κάπηλος μικρέμπορος, μεταπράτης. — παιγνία παιγνίδιον. — κατεστεώσας (= ἀττ. καθεστῶσας) συνήθεις, ἐν χρήσει. — ἐξεύρημα ἐφεύρεσις. — Τυρσηνία = Τυρρη-

φέρω θυσίας. — **Δία**, ὑπὸ τὸν Δία ἐννοεῖ ὁ Ἡρόδ. τὸν ὑπέρτατον θεὸν τοῦ φωτὸς παρὰ τοῖς Πέρσαις Ἀχουρα Μασδά. — **ἡλίω**, δηλ. τῷ Μίθρᾳ. — **ἐπιμανθάνω** μανθάνω μετὰ ταῦτα. — **Οὐρανίη**, ἐπώνυμον τῆς Ἀφροδίτης· τὸ περσικὸν ὄνομα τῆς θεᾶς ἦτο Ἀναίτις.

Κεφ. 132. ἤδε κατέστηκε εἶναι τοιαύτη, γίνεται ὡς ἐξῆς. — **ἀνακαίουσι** ἀνάπτουν (δημ. ἐπὶ τῶν βωμῶν). — **οὐ σπονδῇ... οὐλῇσι**, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Ἕλληνας. — **στέμματα** στέφανοι. — **ὀλαὶ χυδροαλεσμένοι** κριθαὶ (διὰ τῶν ὁποίων ἐπασπαλίζετο — παρ' Ἑλλήσιν — ἡ κεφαλὴ τοῦ θύματος πρὸ τῆς θυσίας). — **τῶν δέ... = ὡς ἂν (= ὅταν)** θέλῃ τις θύειν ἐκάστῳ τούτων (τῶν θεῶν). — **καλῶ** ἐπικαλοῦμαι. — **ὁ τήρης = ὁ τιάρας** ἢ ἡ τιάρα κάλυμμα τῆς κεφαλῆς φερόμενον παρὰ τῶν ἀρχαίων Περσῶν εἰς ἐπισήμους ἰδίᾳ περιστάσεις. — **έστεφανωμένος τὸν τήρην** μυσρ. μ., κατὰ ταῦτα παρὰ Πέρσαις μόνον ὁ θυσιάζων ἔφερε στέφανον καὶ τοῦτον ὄχι ἐπὶ τῆς κεφαλῆς γυμνῆς — ὡς ἐφέρετο παρ' Ἑλλήσιν —, ἀλλὰ περὶ τὴν τιάρην. — **οὐ οἱ = οὐχ οἱ (= αὐτῶ).** — **ἐγγίνεται** (ἀπρὸς.) ἐπιτρέπεται. — **έωυτῶ... ἰδίη = ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ ἰδίῃ έωυτῶ μούνῳ· ἀρῶμαι** εὐχομαι. — **ὁ δέ = ἀλλά.** — **γίνομαι ἐν περιέχομαι** (περιλαμβάνομαι) εἰς. — **έπεὰν = ἄττ. ἐπὰν.** — **διαμιστύλλω** κατὰ μέρη κόπτω εἰς τεμάχια. — **ἱρήιον = ἄττ. ἱερεῖον.** — **έψω** βράζω. — **υποπάσσω** πᾶσσω (σχορπίζω, στρώνω) ὑποκάτω. — **ποίη = ἄττ. πόα** χλόη, χόρτον. — **ἀπαλὸς** τρυφερός. — **τρίφυλλον**, τὸ νῦν λεγόμενον «τρίφυλλι». — **έβηκε** (γνωμικ. ἀόρ.) ὦν, ὁ Ἡρόδ. πολλάκις συνδέει τὸν γνωμικὸν ἀόρ. μετὰ τοῦ ὦν (= οὖν), ὅταν θέλῃ νὰ δηλώσῃ τὴν ἐνέργειαν ὡς ταχέως ἐπακολούθοῦσαν· ἔπειτα θέτει. — **διατίθημι** διευθετῶ. — **μάγος**, οὕτω παρὰ τοῖς Πέρσαις ἐκκληεῖτο ὁ ἱερεὺς. — **ἐπαείδω (= ἄττ. ἐπάδω)** ψάλλω. — **ἐπαιοδῇ (= ἄττ. ἐπωδῇ)** ὕμνος, προσευχή. — **οἶην... τὴν ἐπαιοδὴν**, κατ' ἐννοιαν· ὅπως ὀνομάζουσιν ἐκεῖνοι τὸν ὕμνον (αὐτὸν)· ἐν τούτῳ τῷ ὕμνῳ, δηλ. **τῇ θεογονίᾳ**, ἐγένετο ἐπὶ κλήσεις ὅλων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων. — **ἐπέχω** περιμένω. — **ἀποφέρομαι** λαμβάνω μαζί μου. — **χρᾶται (αὐτοῖς)** ὃ τι μιν λόγος αἰρεεῖ μεταχειρίζεται αὐτὰ εἰς ὅ,τι θέλει (κυρ.· εἰς ὅ,τι τὸν πείσῃ εἰς οἰοσδήποτε λόγος).

Κεφ. 133. τῇ (= ἄττ. ἤ), δτι. χρονικ. — **πλέω = ἄττ. πλείω.**

—δαις, δαιτὸς φαγῆτόν. γεῦμα. — τῶν ἄλλων = ἡ ἐν τῇσι ἄλλῃσι ἡμέρησι. — δικαίῳ κρίνω δίκαιον. — εὐδαίμων πλούσιος. — προτιθέαται = ἀττ. προτίθενται. — ὅλος ὁλόκληρος, ἀκέραιος. — ὀπτὸς ψητός. — τὰ λεπτά τῶν προβάτων τὰ μικρὰ ζῶα, δηλ. πρόβατα καὶ αἰγες (κν. : γιδόπροβατα). — σῖτος (ἐν τῷ πληθ. : τὰ σῖτα) τροφή, φαγῆτόν. — ἐπιφορήματα πρόσθετα ἐδέσματα, τραγήματα μετὰ τὸ δεῖνπνον (γλυκύσματα, κυρῶδια, ἀμύγδαλα, σῦκα κ.τ.π.). — ἄλης εἰς ἐν ὅλον ἡθροισμένος, διὰ μιᾶς· ἐν τῷ πληθ. ἄλέα (οὐδ.) = ὅλα διὰ μιᾶς. — σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι ὅτι τρώγοντες (φαγῆτὰ) παύουν μόνον νὰ πεινῶν (δὲν χορταίνουσι). — ἀπὸ δείννου μετὰ τὸ δεῖνπνον. — παραφύρω = παραφέρω φέρω καὶ θέτω ἐμπρὸς τινος, παραθέτω. — ἐσθιοντας... = οὐκ ἂν παύεσθαι ἐσθιοντας. — κάρτα, βλ. κεφ. 33. — προσκέαται = πρόσκεινται· πρόσκειμαι οἴνῳ εἶμαι ἐκδοτος εἰς τὸν οἶνον. — ἄδη, ἀόρ. τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω. — νήφω εἶμαι νηφάλιος, δὲν ἔχω πίει οἶνον. — προτιθεῖ = ἀττ. προτίθησι. — στέγαρχος οἰκοδεσπότης. — ἐν τοῦ = οὐ ἐν τῷ οἴκῳ. — μετιέισι = ἀττ. μεθίσσι· μεθίμι ἀφῆνω κατὰ μέρος, ἀπορρίπτω. — προβουλεύομαι συζητῶ, συσκέπτομαι. — ἐπιδιαγινώσκω ἐκ νέου κρίνω, ἐξετάζω.

Κεφ. 134. διαγινώσκω τινὶ διακρίνω ἀπὸ τι. — ὅμοιοι τῆς αὐτῆς (κοινωνικῆς) θέσεως ἢ τάξεως. — προσαγορεύω χαιρετίζω. — οὐτέρως = ὁ ἕτερος. — ἀγεννῆς ὁ ἐκ ταπεινῆς καταγωγῆς.

Κεφ. 135. ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους. — ἄγχι πλησίον. — τοὺς δευτέρους, δηλ. τοὺς γείτονας τῶν πλησιέστατα οἰκούντων. — κατὰ λόγον κατ' ἀναλογίαν (τῆς ἀποστάσεως των). — προβαίνω προχωρῶ. — οἰκῆμαι, βλ. κεφ. 28. — ἑκαστάτω, ἐπὶ ὑπερβ. τοῦ ἐκάς μακράν. — μακρῶ = πολὺ. — ἀντέχομαι τῆς ἀρετῆς = μετέχω τῆς ἀρετῆς. — νόμαια = νόμιμα (ἔθιμα). — προσίεμαι (παρα)δέχομαι. — ἀνδρῶν μάλιστα = ἐκ πάντων.

Κεφ. 136 - 137. ἀπὸ πενταέτεος (δηλ. παιδός), κατ' ἔννοιαν· ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας. — ἀληθίζομαι = ἀληθεύω λέγω τὴν ἀλήθειαν. — δίαίταν ἔχει = διαιτᾶται. — ἄση, κυρ. : κόρος, ἀγρία· ἐδῶ : λύπη. — προσβάλλω προξενῶ. — νυν = τοῖνον. — νόμος συνήθεια. — ἔρδω τινὰ ἀνήκεστον πάθος πράττω εἰς τινὰ

πράξιν, ἡ ὁποία εἶναι ἀνεπανόρθωτος βλάβη : φονεύω τινά. — ὑπουργημα ὑπηρεσία, ἐκδούλευσις.

Κεφ. 138. ἄσσα = ἄτινα. — νενόμισμαι θεωροῦμαι. — ἀναγκαιή = ἀνάγκη. — ἐναπονίζω (μέσ. ἐναπονίζομαι) τι ἀπονίπτω, ἐκπλύνω τι μέσα εἰς τι. — περιορῶ ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι.

Κεφ. 140. ἀτρεκέως μετὰ βεβαιότητος. — ὡς κρυπτόμενα ὡς μυστικά. — σαφηνέως = σαφῶς. — νέκυσ = νεκρός. — ὄρνις ὄρνεν. — ἔλκω σπαράσσω. — κατακρηῶ (- ὦ) περικαλύπτω (περιχέω) μέ κηρύν. — δέ ὦν ἐν πάσῃ περιπτώσει.

BIBAION ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφ. 1. τῆς = ἀττ. ἧς. — προεῖπε, ἄορ. β' τοῦ προαγορεύω δημοσίᾳ παραγγέλλω, διατάσσω. — νομίζω ὡς θεωρῶ ὡς. — στρατηλασίη = στρατεία. — ἐπικρατῶ τινος εἶμαι κύριός τινος.

Κεφ. 2. Ψαμμήτιχος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 663 - 609 π. Χ. — γενοῖατο = ἀττ. γένοιντο. — ἀπὸ τούτου (τοῦ χρόνου) ἀπὸ τότε, ἔκτοτε. — πόρον τούτου ἀνευρεῖν ν' ἀνεύρη μέσον, διὰ νὰ μάθῃ τοῦτο (δηλ. τίνες ἦσαν οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων). — ἐπιτεχνῶμαί τι μηχανῶμαι, ἐπινοῶ τι. — ὁ ἐπιτυχὼν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἀπαντᾷ τις : ὁ τυχὼν. — ἀντίον (μετὰ γενν.) ἐνώπιόν τινος. — ἴημι ἢ ῥήγνυμι φωνήν ἐκβάλλω φωνήν. — στέγη τόπος κεκαλυμμένος διὰ στέγης, δωμάτιον. — ἐπ' ἐωυτῶν καθ' ἑαυτά, μόνα. — τὴν ὥρην κατὰ τὸν ὀρισμένον χρόνον. — ἐπαγινέειν, ὑποκμ. : τὸν ποιμένα· ἐπαγινέω κομίζω. — πλήσαντα, ὑποκμ. τὸν ποιμένα· τοῦ πίμπλημι. — τᾶλλα διαπρήσσεσθαι νὰ ἐκτελῇ τὰς ἄλλας τοῦ ἐργασίας. — ἄσημος ἄναρθρος, ἀκατάληπτος. — κνύζημα φωνή, κλαυθμυρισμός (νηπίου). ὀρέγω ἐκτείνω. — ἥσυχος ἦν δὲν εἶπε τίποτε. — πολλὸν (= ἀττ. πολὺ) συγχάκις ἐπαναλαμβάνόμενον. — ἔπος λέξις. — σημαίνω φανερώω. — ἐς ὅψιν ἐνώπιον. — πρῆγμα, ἐδῶ : ἀπόπειρα, δοκιμή. —

σταθμῶμαι τινι συμπεραίνω ἀπό τι. — συγχωρῶ συναινῶ, παραδέχομαι. — γενέσθαι ὅτι ἐγίνε το πρᾶγμα. — ἱρέων = ἄττ. ἱερέων. — τοῦ Ἑφαιστου, οἱ Ἕλλ. πρὸς τὸν Ἑφαιστον ἐταῦτιζον τὸν θεὸν τῶν Αἰγυπτίων Φθά. — μάταιος ἀπερίσκεπτος, ἀνόητος. — ἐκτάμνω (= ἄττ. ἐκτέμνω) ἀποκόπτω. — ποιοῦμαι τὴν δίαιταν τῶν παιδίων διατάσσω νὰ ζοῦν τὰ παιδία.

Κεφ. 4 - 5. ἔλεγον, οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς. — Μὴν ἡ Μήνης ἐβασίλευσε περὶ τὸ 3400 π.Χ.· πρὸ τοῦ Μήνη ἐβασίλευον θεοί. — νομοῦ, ὅλη ἡ Αἴγ. ἦτο διηρημένη εἰς νομοὺς, οἱ ὅποιοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠρίζοντο διὰ διωρύγων· **Θηβαϊκὸς νομὸς** = ἡ ἄνω Αἴγυπτος. — **ὑπερέχον** ἐστὶ εἶναι ὑπὲρ τὸ ὕδωρ. — **ἐνερθε** κάτωθεν. — **Μοῖρις** (- ιος καὶ - ιδος) **λίμνη**, βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου (ἐν τέλει τοῦ βιβλ. πίν. IV). — **ἀνὰ τὸν ποταμὸν** διὰ τοῦ ποταμοῦ (δηλ. τοῦ Νείλου). — **δῆλα** = **δηλόν** (ἐστὶ). — **Αἴγυπτος**, ἐδῶ : τὸ μέρος τῆς Αἰγύπτου νοεῖται τὸ Δέλτα τοῦ Νείλου. — **ναυτίλλομαι** ταξιδεύω διὰ θαλάσσης. — **ἐπίκτητος γῆ** νεωστὶ κτηθεῖσα γῆ, γῆ δηλ. ἥτις ἦτο πρότερον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. — **καὶ τὰ κατύπερθε** ἐτι ἀκόμη καὶ ἡ χώρα ἡ ὑπεράνω. — **ἕτερον τοιοῦτο** παρόμοιον τι (δηλ. ἐπίκτητος γῆ καὶ δῶρον τοῦ Νείλου). — **χώρα** ἔδαφος. — **ἡμέρης δρόμος** ὅσον δύναται τις νὰ τρέξῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας (περὶ τὰ 1300 στάδια). — **κατεῖς** (= ἄττ. **καθεῖς**) ἂν ῥίψῃς τοῦ **καθήμι**. — **καταπειρητηρή** ὄργανον ναυτικόν, μὲ τὸ ὅποιον τὸ βάθος τῆς θαλάσσης εὐρίσκουν καὶ μετροῦν βυθίζοντες αὐτό, δηλ. ἡ βολίς. — **ἀνοίσεις**, μέλλ. τοῦ **ἀναφέρω** φέρω ἐπάνω, ἐκβάλλω. — **ἐν ἔνδεκα ὀργυγῆσι** εἰς βάθος ἔνδεκα ὀργυγιῶν· ἡ **ὀργυιά** = 2 μέτρα (περίπου). — **πρόχυσις τῆς γῆς** ἡ γῆ ἡ σχηματισθεῖσα ἐκ προσχώσεως. — **ἐπὶ τοσοῦτό** ἐστὶ ἕως τόσον ἐκτείνεται.

Κεφ. 10. **κατὰ περ**, βλ. I, 131 (σελ. 229). — **Ἴλιον** πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας, μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Σικαμάνδρου. — **Τευθρανία** πόλις τῆς Μυσίας παρὰ τὸν Κάϊκον ποταμὸν. — **Ἐφεσος** πόλις τῆς Ἰωνίας παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Καύστρου ποταμοῦ. — **Μαιάνδρου πεδίον** ἡ παρὰ τὸν Μαιάνδρον — ποταμὸν τῆς Μ. Ἀσίας — πεδιάς. — **ὡς εἶναι ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν**. — **συμβάλλω** παραβάλλω, συγκρίνω. — **οἱ προσχώσαντες ποταμοὶ** ταῦτα τὰ

Χ. οἱ ποταμοί, οἱ ὅποιοι ἐσχημάτισαν τοὺς τόπους αὐτοὺς διὰ τῆς καταθέσεως ἱλύος· νοοῦνται οἱ ποταμοὶ Σιμόεις (Σκάμανδρος), Κάϊκος, Κάυστρος, Μαϊάνδρος. — πλῆθος πέρι ὡς πρὸς τὴν ἀφθονίαν τῶν ὕδατων.

Κεφ. 11. τῆς Ἀραβίης **χ. κόλπος**, ἐννοεῖται ὁ Ἀραβικὸς κόλπος (ὁ κόλπος τοῦ Σουέζ)· βλ. χάρτ. τῆς Αἰγύπτου. — **πρόσω μακράν.** — **ἐσέχω** ἐκτείνομαι. — **ἕτερος τοιοῦτος**, βλ. κεφ. 5 « ἕτερον τοιοῦτο ». — **δοκέω** κου ὑποθέτω. — **γενέσθαι** ὅτι ὑπῆρξε κάποτε. — **ὁ μὲν**, δηλ. ὁ Αἰγυπτιακὸς κόλπος. — **ἐκ τῆς βορρῆς θ.**, δηλ. τῆς Μεσογείου. — **ἐκ τῆς νοτίης**, δηλ. τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. — **φέρω ἐπὶ εἰσχωρῶ** εἰς. — **μιν αὐτόν** (δηλ. τὸν Ἀραβικὸν κόλπον). — **τούτου**, δηλ. τοῦ Νεῖλου. — (**ἐκ**) **χώννυμαι** πληροῦμαι διὰ τῆς ἱλύος ποταμοῦ, ἀποχερσοῦμαι. — **ἔλπομαι** νομίζω, ὑποθέτω. — **κοῦ γε δὴ** πῶς λοιπόν. — **προαναισιμῶ** προαναισίσκω· **προαναισιμωμένος χρόνος** παρελθὼν χρόνος. — **τούτου**, δηλ. τοῦ Αἰγυπτιακοῦ. — **ἐργατικοῦ**, καλεῖ ὁ Ἡρόδ. τὸν Νεῖλον **ἐργατικὸν** ἕνεκα τῆς ἐπενεργείας τοῦ πρὸς καρποφορίαν καὶ κατοίκησιν τῆς Αἰγύπτου.

Κεφ. 12. τὰ περὶ Αἴγυπτον ὡς πρὸς ὅσα ἀνέφερα περὶ τῆς Αἴγ. — ἡ Αἴγυπτος **πρόκειται** τῆς ἐχομένης γῆς ἡ Αἴγ. ἐξέχει πρὸς Β. περισσότερον ἢ ἡ γειτονικὴ τῆς γῆ (δηλ. ἡ Λιβύη). — **ἄλμη ἄριμη.** ἄλας. — **ἐπανθεῖ** ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας (αὐτῶν, τῶν ὁρέων) ἀναβλαστάνει ὡς ἄνθος, ἀναφάνεται. — **δηλέομαι** βλέπω. — **πρὸς δὲ πρὸς** τούτοις δέ. — **τῇ χώρῃ** ὡς πρὸς τὴν γῆν, ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος. — **πρόσουρος** γειτονικός. — **προσεῖκελος** κάπως ὅμοιος. — **οὐ μὲν** (= μὴν) **οὐδὲ οὐδὲ βέβαια.** — **νέμομαι** κατοικῶ. — **μελάγγαιος καὶ καταρρηγνυμένη** ἔχουσα ἔδαφος μέλαν καὶ εὐκόλως διαρρηγνυόμενον (ἔχον χαράδρας καὶ ῥήγματα). — **ὥστε** **εὐῶσαν** (= ἄτε οὔσαν) **ἱλὺν** ἀκριβῶς διότι αὐτὸ (τὸ ἔδαφος) εἶναι λάσπη, ἔχει σχηματισθῆ ἀπὸ λάσπην. — **πρόχυσις** χῶματα. — **κατενηνευγμένην**, τοῦ καταφέρομαι (βλ. I, 93). — **ὑποψαμμοτέρη** κάπως ἀμμόδης. — **ἀργιλωδεστέρα** μᾶλλον ἀργιλώδης (λευκὴ καὶ καθαρὰ). — **ὑπόπετρος** ὀλίγον πετρώδης.

Κεφ. 35. **θωμάσια** = θώματα (βλ. I, 93). — **παρέχομαι** δεικνύω. — **πρὸς ἐν** συγκρίσει πρὸς. — **εἰρήσεται** = ῥηθήσεται. — **ἅμα τῷ**

οὐρανῷ... ἐκτός τοῦ ὅτι ὁ οὐρανός, καθὼς ὁ οὐρανός... — ἑτεροῖος διαφορετικός. — τὰ πολλὰ πάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅλως. — ἔμπαλιν τινι τὸ ἐναντίον πρὸς τινα, διαφορετικὰ ἀπὸ τινα. — ἴσταμαι καθιστῶ. — νόμος ἔθιμον. — ἐν τοῖσι παρ' αὐτοῖς (δηλ. τοῖς Αἰγυπτίοις). — ἀγοράζω εἶμαι ἐν τῇ ἀγορᾷ. — καπηλεύω κάμνω μικρεμπόριον, λιανοπουλῶ. — κρόκη ὑφάδιον. — ἄχθος βάρος, φορτίον. — φορῶ φέρω.

Κεφ. 36. τῇ ἄλλῃ (χώρα) εἰς ἄλλα μέρη, ἀλλαχοῦ. — κομῶ ἀφῆνω τὴν κόμην μακράν. — ἅμα κήδεϊ ἐν πένθει, ὅταν πενθοῦν. — κέκαρμαι τὴν κεφαλὴν κουρεύομαι. — ἰκνέεται (κεκάρθαι) ἀρμόζει (εἶναι πρέπον) νὰ κουρεύωνται. — ὑπὸ τοὺς θανάτους ὅταν ἀποθάνῃ τις (ἐκ τῶν συγγενῶν). — ἀνίημι ἀφῆνω. — τέως ἕως τότε. — τοῖς ἄλλοις ἢ δίαίτα ἀποκέκριται χωρὶς οἱ ἄλλοι ζοῦν ὅλως χωριστά. — θηρία τὰ (κατοικίδια) ζῷα. — πυρὸς σῆτος. — ὧλλοι = οἱ ἄλλοι. — ποιεῦμαι τὴν ζόην ζῶ. — σιτία ἄρτος. — τὰς = ἄς. — ζεῖαι εἶδος σιτηροῦ, πῖθ. τὸ ἀ σ π ρ ο σ ῖ τ ι. — μετεξέτεροι = ἔνιοι. — φυρῶ ζυμώνω. — τὸ σταῖς (γυν. σταιτός) ζύμη. — εἶμα ἐνδυμα. — ἔχει φορεῖ. — κάλος (= ἀττ. κάλως) σχοινίον πρὸς ἀνέλκυσιν ἢ καθέλκυσιν τῶν ἰστιῶν. — ψήφοις λογίζομαι ἀριθμῶ διὰ λιθαρίων. — διφάσιος διπλοῦς. — ἱρά, ἐννοοῦνται τὰ ἱερογλυφικὰ γράμματα (τὰ ὅποια μετεχειρίζοντο οἱ ἱερεῖς) ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δημοτικά, τὰ ὅποια μετεχειρίζετο ὁ λαός.

Κεφ. 78. συνουσία συναναστροφή, συμπόσιον. — εὐδαίμων πλούσιος. — ἀπὸ δείπνου γίνομαι τελειῶνω τὸ δείπνον. — (ἡ) σορὸς θήκη, φέρετρον. — μεμιμημένον, πρῶτον ἐν πθτικ. σημασίᾳ τοῦ μιμοῦμαι. — ἐς τὰ μάλιστα κατὰ τὸ πλεῖστον : κατὰ τὸ δυνατόν. — γραφῇ καὶ ἔργῳ διὰ τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς. — ὅσον τε (= ἀττ. ὅσον) περίπου.

Κεφ. 80. ἐπικτῶμαι κτῶμαι πρὸς τούτοις, ἀποδέχομαι. — συμφέρομαί τινι συμφωνῶ μέ τινα. — τόδε, αἰτ. τοῦ κατὰ τι. — εἶκω τινὶ τῆς ὁδοῦ ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ πρὸ τίνος. — ἐκτράπομαι τρέπομαι ἔξω τῆς πορείας μου, πρὸς ἄλλο μέρος. — τοῖς πρεσβυτέροις ἐξ ἔδρης ὑπανίσταμαι σηκώνομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου καὶ παρὰ χωρῶ αὐτὴν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους. — ἄλλοισι οὐδαμοῖσι = οὐ-

δενί ἄλλῳ (λαῶ τῶν Ἑλλ.). — **προσαγορεύω**, βλ. I, 134 (σελ. 235). — **καθήμι** καταβιβάζω.

Κεφ. 177. τότε, ὁ Ἀμασις ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 570 - 526 π.Χ. — **καὶ τὰ καὶ ὡς πρὸς τά.** — **ποταμοῦ**, δηλ. τοῦ Νείλου. — **πᾶς τις ἕκαστος.** — **βιοῦμαι** πορίζομαι τὰ πρὸς τὸ ζῆν. — **ἀποφαίνω** δικαίην ζόην ἀποδεικνύω (φέρω ἐνδείξεις) ὅτι ζῶ δικαίως (νομίμως). — **ιθύνομαι** (= ἄττ. εὐθύνομαι), ἐδῶ : τιμωροῦμαι.

Κεφ. 178. μετεξέτεροι, βλ. κεφ. 36. — **ἀποδείκνυμαι** κάμνω. — **ναυτίλλομαι**, βλ. κεφ. 5. — **τέμενος** χρησιμώτατον ἱερὸν πολὺ συγχιζόμενον. — **Φάσηλις** ἀρχαία πόλις ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Λυκίας καὶ Παμφυλίας. — **προστάται** ἐπιμεληταί. — **μεταποιεῦνται**, δηλ. τοῦ τέμενος· **μεταποιοῦμαι** ἰδιοποιοῦμαι, οἰκισιοποιοῦμαι. — **οὐδέν σφι** (θῆλ.) **μέτεστι** οὐδέν δικαίωμα ἔχουν αὐταὶ (αἱ πόλεις). — **ἐπὶ ἑωυτῶν δι' ἑαυτούς.**

Κεφ. 179. ἐμπόριον πόλις ἐμπορικὴ. — **μὲν = μὴν** βεβαίως. — **ἀπόμνυμι** ὀρκίζομαι ὅτι δὲν ἔπραξά τι, ἀρνοῦμαι δι' ὄρκου. — **ἐς τὸ Κανωβικὸν (στόμα)** εἰς τὸ στόμιον τοῦ Κανωβικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου. — **οἷά τέ ἐστι = οἷόν τέ ἐστι.** — **πρὸς ἀντίους δι' ἐναντίους.** — **βᾶρις, - ἰδος** (Ἴων. - ἰος) μικρὸν ποταμόπλοιον. — **Κυρηναῖοι** κάτοικοι τῆς Κυρήνης, ἀρχαίας ἐλληνικῆς πόλεως τῆς βορείου Ἀφρικῆς. — **φιλότητα συντίθεμαι** τινι συνάπτω (κάμνω) φίλιν μέ τινα.

BIBAION TRITON

Κεφ. 14. **τεῖχος** φρούριον. — **διαπειρῶμαί** τινος δοκιμάζω τι. — **ψυχὴ** γενναιότης ψυχῆς, γενναιοψυχία. — **στέλλω** ἐνδύω. — **ὕδρεϊον** στάμνα. — **ἀπολέγω** ἐκλέγω. — **παρέρχομαι** παρὰ τινα διέρχομαι, περνώ πλησίον (ἐμπροσθέν) τινος. — **ἀντικλαίω** κλαίω ἀκούων ἄλλον κλαίοντα. — **κακῶ (- ὡ)** ταπεινώνω, ἐξευτελίζω. — **προορῶ** βλέπω ἐμπρὸς μου. — **μανθάνω** ἐδῶ : ἀναγνωρίζω.

δεύτερα (ἐπίρρ.) **δεύτερον**, μετὰ ταῦτα. — **τὰ στόματα** ἐγκεχαλινωμένοι ἔχοντες χαλινὸν εἰς τὸ στόμα. — **τίνω** ποινῇν τινι πλη-

ρώνω ποινήν, λαμβάνω τὰ ἀντίποινα, ἀντιτιμωροῦμαι διὰ τινα. — τοῖσι ἀπολομ., ὁ Καμβύσης μετὰ τὴν ἤτταν τῶν Αἰγυπτίων παρὰ τὸ Πηλούσιον καὶ τὴν καταφυγὴν τῶν εἰς τὴν Μέμφιν εἶχε στείλει εἰς αὐτὴν Μυτιληναίαν ναῦν μὲ κήρυκα Πέρσῃν, διὰ νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους νὰ παραδοθοῦν μὲ συνθήκας· οἱ Αἰγύπτιοι ὅμως, ὅτε εἶδον τὴν ναῦν, ἐπελθόντες καὶ αὐτὴν κατέστρεψαν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἄνδρας — 200 τὸν ἀριθμὸν — ἐφόνευσαν. — δεινὰ ποιῶ «τὸ παίρνω βαρεῖά», ἀγανακτῶ.

συνήνεκε = ἄττ. συνήνεγκε· συμφέρεi ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) συμβαίνει νά. — ἀπῆλιξ (= ἄττ. ἀφῆλιξ) ὁ ὑπερβὰς τὴν μέσῃν ἡλικίαν, κλίνων πρὸς τὸ γῆρας· ἀπηλικέστερος ἀρκετὰ ἡλικιωμένος. — ἐκπίπτω ἐκ τινος χάνω τι. — τὰ ἐόντα ἡ περιουσία. — προσαιτῶ τινα ζητῶ μὲ παρακλήσεις ἐλεημοσύνην παρὰ τινος. — πλήττομαι τὴν κεφαλὴν κυτῶ τὴν κεφαλὴν μου. — ἄρα βέβαια, φυσικά. — ἐπ' ἐκάστη ἐξόδῳ εἰς κάθε πέρασμα.

διότι δὴ διατὶ ἄραγε. — στείχω βαδίζω. — ἀνέβωσας = ἄττ. ἀνεβόσας. — προσήκω τινὶ συγγενεύω, ἔχω συγγένειαν μὲ τινά. — οἰκεῖα κακὰ οἰκογενειακά μου δυστυχία. — πένθος δυστυχία. — πολλὰ τε καὶ εὐδαίμονα (ἐν διὰ δυσὶν) πολλὰ πλοῦτη, μεγάλη περιουσία. — ἐπὶ γήραος οὐδῶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ γήρατος. — ἀποφέρω ἀναφέρω. — εὖ, εἰς τὸ εἰρῆσθαι. — ἐτετεύχεε = ἄττ. ἐτετυχήκει. — ἐφέπομαι τινὶ ἀκολουθῶ τινά. — οἱ ἀπολλύμενοι οἱ καταδικασμένοι εἰς θάνατον.

Κεφ. 15. οἱ μετιόντες οἱ μεταβάντες (διὰ νὰ φέρουν αὐτόν). — περιεὼν ζῶν. — ἔχων πάσχων.

Κεφ. 39. ἐπαναστὰς κατὰ τῆς ὀλιγαρχίας τῶν εὐγενῶν τὸ 532 π.Χ. — ἴσχω, δηλ. τὴν Σάμον ἴσχω ἔχω ὑπὸ τὴν κατοχὴν μου. — τὰ πρήγματα ἡ δύναμις. — βεβωμένος (= ἄττ. βεβοημένος) εἰμὶ γίνομαι περιβόητος, διαφημίζομαι. — ἰθύω στρατεύεσθαι ἐπιχειρῶ ἐκστρατεῖαν. — ἔκτητο = ἄττ. ἐκέκτητο. — πεντηκόντερος (νηὺς) πλοῖον μὲ 50 κουπιά. — διακρίνων οὐδένα χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν (μεταξὺ φίλων καὶ ἐχθρῶν) : ὁμοίως. — χαρίζομαι τινὶ κάμνω χάριν εἰς τινά, ὑποχρεώνω τινά. — ἀρχὴν μὴδὲ οὐδόλως, καθόλου

δέν. — ἀραιρήκεε = ἀττ. ἤρήκει. — ἐν δὲ δὴ μεταξὺ δὲ αὐτῶν. — δεδεμένοι ὡς αἰχμάλωτοι.

Κεφ. 40. κως, κυρίως : κάπως· ἐδῶ : φυσικά. — ἐπιμελὲς ἀντικείμενον φροντίδος. — βιβλίον ἐπιστολή. — ἐπιστέλλω στέλλω. — βούλομαι, ἐπομένου τοῦ ἦ = μάλλον βούλομαι προτιμῶ. — τῶν ἂν κήδωμαι = τούτους, ὧν ἂν κήδωμαι. — προσπταίω ἀποτυχάνω, δυστυχῶ. — διαφέρω τὸν αἰῶνα περνῶ τὴν ζωὴν μου. — ἐν-αλλάξ πρήσων = τοτὲ μὲν εὖ, τοτὲ δὲ κακῶς πρήσων. — εὐ-τυχῶ τὰ πάντα εὐτυχῶ εἰς ὅλα, εὐτυχῶ διαρκῶς. — λόγῳ (= ἀκοῇ) οἶδα ἀκούσας γνωρίζω ἐξ ἀκοῆς. — πρόρριζος, βλ. I, 32· πρόρριζος κακῶς κάκιστα. — φροντίζω σκέπτομαι. — ἀλγῶ θλίβομαι, λυποῦμαι. — ἀποβάλλω τι ῥίπτω, κάμνω νὰ χαθῇ τι. — ὅκως μηκέτι ἤξει ὥστε νὰ μὴ φανῇ πλέον. — τῷπὸ τούτου = τὸ ἀπὸ τούτου εἰς τὸ ἐξῆς. — προσπίπτει τίτιν συμβαίνει τι εἰς τινα. — πάθη πάθημα, δυστυχία. — ὑπόκειμαι (πθκ.) ὑποδεικνύομαι, υποδηλοῦμαι. — ἀκέο (= ἀκέο), πρστικ. τοῦ ἀκέομαι (τὰς εὐτυχίας) θεραπεύω (ἐξοικονομῶ) τὰς εὐτυχίας.

Κεφ. 41. ἐπιλέγομαι ἀναγινώσκω. — νόψ λαμβάνω λαμβάνω διὰ τοῦ νοῦ, ἐννοῶ. — ὑποτίθεμαι συμβουλεύω. — δίζημαι ἀνζητῶ. — ἀσάομαι (ἄση), κυρ. : αἰσθάνομαι ἀηδῖαν· ἐδῶ = ἀλγῶ. — σφρηγίς, ἐδῶ : σφραγιδόλιθος· κατωτέρω (περιελόμενος καὶ ἐν κεφ. 42) : δακτυλίδιον (μετὰ σφραγιδολίθου). — Θεόδωρος καλλιτέχνης, διαπρέψας εἰς διαφόρους κλάδους τῆς τέχνης· ἤκμασε κατὰ τὸν στ' π. Χ. αἰῶνα. — περιαιροῦμαι τὴν σφρ. ἀφαιρῶ, βγάζω τὸ δακτυλίδιον μου. — τὰ οἰκία ἢ οἰκία. — συμφορῇ ἐχράτο, δηλ. τῇ ἀπολομένη σφρηγίδι· συμφορᾷ χρῶμαί τινα θεωρῶ τι ὡς συμφορὰν, λυποῦμαι διὰ τι.

Κεφ. 42. συμφέρει συμβαίνει. — ἀξιῶ κρίνω καλόν. — θύραι ἀνάκτορα. — Πολυκράτει, εἰς τό : ἐλθεῖν ἐς ὅψιν· ἔρχομαί τι εἰς ὅψιν ἔρχομαι ἐνώπιόν τινος. — χωρεῖ τί μοι ἀποβαίνει τι καλῶς εἰς ἐμέ, ἐπιτυγχάνω τι. — δικαίῳ = ἀξιῶ. — ἀποχειροβίотος ὁ ζῶν διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἰδίων του χειρῶν. — μέγα ποιοῦμαι θεωρῶ μεγάλην τιμὴν. — νηδὺς κοιλία. — ὡς τάχιστα εὐθὺς ὡς. — κεχαρη-

κῶς = χαίρων. — ἐσέρχεται τινα ἐπέρχεται εἰς τινα (εἰς τὸν νοῦν τινος). — καταλαμβάνει τί με συμβαίνει εἰς ἐμέ τι.

Κεφ. 43. ἐκχορίζω, κυρ. : ἔξω κομίζω (εἰς ἀσφαλῆ τόπον)· ἐδῶ : σφίζω, ἀπαλλάσσω. — συντυχία σύμπτωσης, τύχη· ἐδῶ : δυστυχία.

BIBAION HEMHTON

Κεφ. 49. ἐς λόγους ἔρχομαι τινι ἔρχομαι εἰς συνομιλίαν με τινα. — περίοδος περιφέρεια. — ἐντέμνω ἐγχράττω.

ἀπίξιος = ἀττ. ἀφίξεως. — τὰ κατήκοντα (= ἀττ. τὰ καθήκοντα) = τὰ παρόντα ἢ παροῦσα κατάστασις. — ἄλγος λύπη. — ὄσω καθόσον, διότι. — ῥύομαι ἀπολυτρώνω, σφίζω. — ὀμαίμων ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ αἵματος, συγγενής ἐξ αἵματος. — εὐπετέως = ἀττ. εὐπετῶς· εὐπετής εὐκολος. — οἷά τέ ἐστι = οἷόν τέ ἐστι. — χωρεῖ τί μοι, βλ. III, 42. — ἄλκιμος γενναῖος. — ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκω ἀρετῆς πέρι ἔχω φθάσει εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἀνδρείας (κυρ. : ὡς πρὸς τὴν ἀνδρείαν). — ἡ μάχη, ἐδῶ : ὁ τρόπος τῆς μάχης. — βραχεά = ἀττ. βραχεΐα. — ἀναξυρίς περισκελὶς. — κυρβασίη περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς (τιάρα, σαρίκι).

νέμομαι κατοικῶ. — βούλομαι θυμῶ, κυρ. : ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐπιθυμῶ· ἔπειτα· ἐπιθυμῶ. — κατοίκεμαι (πθκ. πρκμ.) = κατοικῶ. — ἔχομαι τινος εἶμαι πλησίον τινός, συνορεύω με τινα. — ἀγαθὴ εὐφορος. — πολυάργυρος πλούσιος εἰς ἄργυρον. — ἥως ἀνατολή. — πρόσουρός τινι ὁ γειτνιάζων, ὁ συνορεύων με τινα. — καθήκω ἐπὶ φθάνω (ἐκτείνωμαι) ἕως. — τάλαντα, δηλ. βαβυλωνιακά· τὸ βαβυλωνιακὸν τάλαντον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 78 ἀττικὰς μνᾶς ἢ πρὸς 7.800 ἀττικὰς δραχμάς. — ἐπέτεος = ἀττ. ἐπέτειος ἐτήσιος. — ἐπιτελῶ πληρῶνω. — Ματιανοὶ λαὸς ἐν τῇ ΒΔ. Μηδίᾳ (ἡ χώρα : Ματιανή). — δίαίταν ποιοῦμαι διέρχομαι τὴν ζωὴν μου. — Διὶ ἐρίζετε (θα) δύνασθε νὰ διαγωνίζεσθε (νὰ μετρίεσθε) με τὸν Δία.

οὔροι = ἀττ. ὄροι σύνορα. — ἰσοπαλὴς ἰσόπαλος (ἐν μάχῃ). — χρυσοῦ ἐχόμενον οὐδὲν = χρυσὸς οὐδεὶς. — ἐνάγω παρακινῶ. — παρέχον (δηλ. ὑμῖν), αἰτ. ἀπόλυτος· παρέχει μοι = ἔξεστί μοι. — αἰρούμαι προτιμῶ.

Κεφ. 50. ὑποκρίνομαι = ἄττ. ἀποκρίνομαι. — ἐς τοσοῦτο ἐλαύνω ἕως αὐτοῦ προχωρῶ. — ἐπεῖτε = ἄττ. ἐπεὶ. — κύριος, ἐπὶ χρόνου : ὠρισμένος. — συγχείμενον (χωρίον) συμφωνημένους τόπους. — σοφὸς πονηρὸς. — διαβάλλω ἀπατῶ διὰ ψευδῶν πληροφοριῶν : ἐξαπατῶ. — εὖ ἐπιδεξίως. — χρεὼν ἐνῶ ἔπρεπε. — τὸ ἐὼν τὸ ἀληθές. — δ' ὦν ὅμως, μολαταῦτα. — φάς = ἄττ. φάσκων. — ὑφαρπάζω ἀποτόμως διακόπτω. — ὥρμητο λέγειν εἶχε κατὰ νοῦν νὰ εἴπῃ. — ἀπαλλάσσομαι ἀπέρχομαι. ἀναχωρῶ. — εὐεπῆς καλῶς λαλῆθεὶς : συνετὸς, λογικὸς.

Κεφ. 51. τὰ οἰκία, βλ. III., 41. — ἱκετηρία (ράβδος) κλάδος ἐλαίας, τὸν ὅποιον ὁ ἱκέτης ἐκράτει ὡς σύμβολον τῆς καταστάσεώς του. — ἐς τοῦ Κλεομ., δηλ. οἶκον. — ἅτε ἱκετεύων ὡς ἱκέτης. — προσίσταμαι τινι ἵσταμαι πλησίον τινός. — ἐπέχω (ἄμψ.) ἐμποδίζομαι. — ἀνανεύω κινῶ τὴν κεφαλὴν μου πρὸς τὰ ὑπίσω ὡς σημεῖον ἀρνήσεως : ἀρνοῦμαι. — τοῖς χρήμασι ὑπερβάλλω προσφέρω περισσότερα χρήματα. — ἐς ὃ ἕως ὅτου. — ὑποδέχομαι = ὑπισχνοῦμαι. — αὐδάζομαι φωνάζω. — ἦν μὴ ἀποστὰς ἦς = ἦν μὴ ταχέως ἀποστῆς· ἀφίσταμαι ἀπομακρύνομαι, φεύγω. — τὸ παράπαν παντελῶς. — ἐκγίνεται = ἔξεστι. — ἐπὶ πλέον σημαίνω διεξοδικώτερον λέγω.

Κεφ. 97. ἀπελαύνω ἐκδιώκω. — δυναστεύω ἔχω ἰσχύον, δύναμιν. — ἐπέρχομαι ἐπὶ τὸν δῆμον παρουσιάζομαι εἰς τὸν δῆμον. — νομίζω τι, ἐδῶ : μεταχειρίζομαι τι. — ἄποικοι, ὁ Νηλεὺς, ὁ υἱὸς τοῦ Κόδρου, εἶχεν ἰδρύσει τὴν Μίλητον. — οἰκὸς = ἄττ. εἰκός. — σφέας, τοὺς Μιλησίους. — δυναμένους, τοὺς Ἀθηναίους. — οὐδέν, δηλ. ἦν. — ὑπίσχομαι = ἄττ. ὑπισχνοῦμαι. — οἶα = ἅτε. — οἶκε = εἶοικε φαίνεται. — διαβάλλω, βλ. κεφ. 50. — ἀποδείκνυμι διορίζω. — δόκιμος εὐυπόληπτος.

Κεφ. 99. ἀπίκοντο, εἰς Μίλητον, ὅπου εὗρίσκειτο καὶ ὁ Ἀριστ. ἐπιστρέψας ἐξ Ἀθηνῶν. — ἅμα ἀγόμενοι φέροντες (ἐχόντες) μαζί των.

Κεφ. 100. Κορησσὸς προάστειον τῆς Ἐρέσου, παρὰ τὰς ὑπαρξίας τοῦ ὁμωνύμου ὄρους, ἔχον λιμένα. — χεῖρ, ἐδῶ : πλῆθος στρατιω-

τῶν: δυνάμεις στρατιωτικάι. — ἡγεμῶν ὁδηγός. — ἀντιωθέντος = ἄττ. ἐναντιωθέντος. — ῥύομαι φυλάττω, ὑποστηρίζω. — Ἀρταφέρ-
νης ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου, διοικητὴς τῶν Σάρδεων.

Κεφ. 101. ἔσχε = ἐκώλυσε. — τὸ πῦρ ἐπινέμεται τὸ ἄστρ
τὸ πῦρ ἐκτείνεται (ἐξαπλοῦται) εἰς τὴν πόλιν. — ἀπολαμφθέντες =
ἄττ. ἀποληφθέντες· ἀπολαμβάνομαι ἀποκλείομαι. — ὥστε (μετὰ
μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — νέμομαι ἐπὶ τοῦ πυρός: κατατρώγω,
κατακαίω. — τὰ περιέσχατα τὰ περίξ ἔσχατα μέρη (τῆς πόλεως). —
ἐξήλυσιν ἐξοδος. — ψῆγμα κόνις. — καταφορέω = καταφέρω φέ-
ρω κάτω, καταβιβάζω. — ἐκδίδωμι, ἐπὶ ποταμῶν: ἐκβάλλω. — προσ-
φέρομαι ἐφορμῶ. — ἐξαναχωρῶ ὑποχωρῶ, ἀποσύρομαι.

Κεφ. 102. ἐπιχώριος ἐγχώριος. — Κυβήβη (ἢ Κυβέλη) με-
γάλη καὶ ἀρχαιστάτη θεὰ λατρευομένη εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Μ. Ἀσίαν,
ιδίως εἰς τὴν Λυδίαν καὶ τὴν Φρυγίαν. — σκήπτομαι τι μεταχειρίζο-
μαι τι ὡς πρόφασιν. — ἀντεπίμπρημι πυρπολῶ καὶ ἐγὼ πρὸς ἀντεκ-
δίκησιν. — ἐντὸς Ἄλυσος, βλ. I, 6 (σελ. 224). — νομός, ἐδῶ: κα-
τοικία, — συναλίζομαι συναθροίζομαι. — καί κως (= πως) καὶ φυ-
σικά. — στίβος ἔλκη. — αἰρῶ, ἐδῶ = καταλαμβάνω προφθάνω. —
συμβάλλω (ἀμβ.) συμπλέκομαι. — πολλὸν = ἄττ. πολὺ ὁλοσχερῶς,
παντελῶς. — ἐσσοῦμαι = ἄττ. ἡττώμαι. — ἐν δὲ δῆ, βλ. III, 39. —
ἀναραιρηκότα = ἄττ. ἀνρηρηκότα· ἀναιρῶ στεφανηφόρους ἀγῶ-
νας κερδίζω νίκας εἰς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἄθλον εἶναι στέ-
φανος. — Σιμωνίδης ὁ Κεῖος διάσημος λυρικός ποιητὴς τῆς ἀρχαίας
Ἑλλάδος (556 - 468 π. Χ.). — αἰνέομαι ἐπαινούμαι, ἐξυμνοῦμαι.

Κεφ. 103. τὸ παράπαν, βλ. κεφ. 51. — τιμωρῶ τινι βοηθῶ
τινα. — γάρ, ἐδῶ = ἐπεὶ. — ὑπῆρχε = ἦν. — ἔσσον = ἄττ. ἤσσον. —
ταύτῃ ἐκεῖ. — ἐκπλέω τὸν Ἑλλ. ἔξω ἐκπλέω (ἐξέρχομαι) ἐκ τοῦ
Ἑλλ. ἔξω. — Καῦνος ἀρχαία πόλις κατὰ τὴν ΒΔ. ἀκτὴν τῆς Καρίας
ἀπέναντι τῆς Ῥόδου. — προσγίνομαι τινι προσχωρῶ εἰς τινα (ὡς σύμ-
μαχος). — Ἀμαθούσιοι κάτοικοι τῆς Ἀμαθούντος, ἀρχαίας πόλεως
τῆς Κύπρου.

Κεφ. 105. συλλογὴ συνάθροισις τῶν στρατευμάτων. — συνυφαί-

νω μηχανορραφῶ, δολίως παρασκευάζω. — οὐδένα λόγον ποιοῦμαι
 τινος καθόλου δὲν φροντίζω διὰ τινα. — καταπροΐξομαι, μέλλ. ἄνευ
 ἐνεστ. : θὰ κάμω τι ἀτιμωρητί· οὐ καταπροΐξονται ἀποστάντες δὲν
 θὰ μείνουν ἀτιμώρητοι διὰ τὴν ἀποστασίαν των. — οἰστὸς βέλους. —
 μιν = αὐτὸν (δὴλ. τὸν οἰστὸν). — Ζεῦ, βλ. I. 131 (Δία). — ἐκγε-
 νέσθαι μοι, τὸ ἀπρμφ. εἰς δῆλωσιν εὐχῆς : εἴθε νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ :
 εἴθε νὰ ἀξιωθῶ. — τείσασθαι, ἀόρ. ἀπρμφ. τοῦ τίνομαι ἐκδικοῦμαι. —
 μέμνηο = ἄττ. μέμνησο.

BIBAION EKTON

Κεφ. 6 - 7. συστρέφομαι συναθροίζω τὰ στρατεύματά μου. —
 στρατόπεδον στρατός, στρατεύμα. — πόλισμα = πόλις. — περὶ ἐλάσ-
 σονος ποιοῦμαι τι ὀλιγώτερον φροντίζω περὶ τινος. — ἀντίξοος =
 ἐναντίος. — ὑπολείπομαι τι ἀφῆνω τι ὀπίσω μου. — προναυμαχῶ
 τινος ναυμαχῶ ὑπὲρ τινος.

Κεφ. 18, 20 - 21. ὑπορύσσω σκάπτω ὑποκάτω. — μηχανάς, δὴλ.
 πολιορκητικὰς. — προσφέρω φέρω πρὸς τι, χρησιμοποιῶ. — κατ'
 ἄκρης, κυρ. : ἀπὸ κορυφῆς μέχρι θεμελίων· ἐδῶ : ἐξ ὀλοκλήρου. —
 ἔκτω ἔτεϊ, ἡ ἀποστασία τῆς Μιλήτου ἐγένετο τὸ 500 π.Χ. — Ἐρυ-
 θρῇ θαλάσση, ἐννοεῖ τὸν Περσικὸν κόλπον. — ἐξίημι ἐκβάλλω. —
 ὑπεράχθομαι τινι πολὺ λυποῦμαι διὰ τι. — ἄλλη πολλαχῇ κατὰ
 πολλοὺς ἄλλους τρόπους. — Φρύνιχος Ἀθηναῖος δραματικὸς ποιητὴς
 (511 π.Χ.). — διδάσκω δρᾶμα, ἐπὶ τῶν δραματικῶν ποιητῶν : δι-
 δάσκω τοὺς ὑποκριτὰς τὰ μέρη των καὶ ἐπιστάτῳ κατὰ τὴν παράστα-
 σιν τοῦ δράματος : ἀναβιβάζω τὸ δρᾶμα ἐπὶ τῆς σκηνῆς. — πίπτω ἐς
 δάκρυα ἀναλύομαι εἰς δάκρυα. — οἰκεῖα κακὰ οἰκιακὰ συμφοραί.

Κεφ. 31 - 32. χειμερίζω διαχειμάζω. — τῷ δ. ἔτεϊ τὸ ἐπόμενον
 ἔτος (493). — ἀναπλέω πλέω πρὸς τὰ ἄνω, ἀποπλέω. — Ἰάδες Ἰω-
 νικαί. — ὑπὸ Λυδῶν, δὴλ. ὑπὸ τοῦ Κροίσου (περὶ τὸ 560 π.Χ.). —
 δῖς, τὴν μίαν φορὰν ὑπὸ τοῦ Κύρου (549) καὶ τὴν ἄλλην τῶρα ὑπὸ τοῦ
 Δαρείου. — ἐφεξῆς κατὰ συνέχειαν.

Κεφ. 33. ἐσπλέοντι ὡς πρὸς ἓνα πού εἰσπλέει. — ἦν γεγονότα = ἐγγόνει. — ὑποχείριος γίνομαι τινι ὑποτάσσομαι ὑπὸ τινος. — χῶραι τόποι, μέρη. — συχναί πολλάι. — τεῖχος ὠχυρωμένος τόπος, φρούριον.

Κεφ. 42. ὕπαρχος διοικητής. — σφίσι αὐτοῖς = ἀλλήλοις. — δωσίδικοι ὁ παραδίδων ἑαυτὸν εἰς τὸν νόμον, εἰς τὸ δικαστήριον· ἴνα δωσίδικοι εἶεν καὶ μή... ἄγοιεν, κατ' ἔννοιαν· διὰ νὰ λύουν τὰς μεταξὺ των διαφορὰς μὲ τὸ δικαστήριον καὶ ὄχι μὲ βιαιοπραγίας. — τοὺς καθῶς. — τὰ τριήκοντα στ. τὸ διάστημα τῶν τρ. σταδίων. — κατὰ χώρην εἰς τὴν θέσιν των· ἀμετάβλητοι. — διατελῶ ἔχων (= ὢν) ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι. — ἐς ἐμέ ἕως τὴν ἐποχὴν μου. — κατὰ ταῦτά, τὰ ὁμοίως ὡς. — εἶχον = ἦσαν. — εἰρηναῖα εἰρηνικά (μέτρα).

Κεφ. 43. ἅμα τῷ ἔαρι, τοῦ 492. — καταλύομαι καθαιροῦμαι, ἀπολύομαι. — κάρτα πολλὸν παρὰ πολὺν, πολυάριθμον. — ἅμα ἀγόμενος, βλ. V, 99. — ναυτικός (στρατὸς) στρατὸς προωρισμένος διὰ τὰ πλοῖα. — γίνομαι ἐν φθάνῳ εἰς. — κομίζομαι ταξιδεύω, πλέω. — καταπαύω καταβιβάζω ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, καθαιρῶ. — καθίστημι ἰδρύω. — ἐπείγομαι σπεύδω. — χρῆμα πληθός.

Κεφ. 44. πρόσχημα πρόφασις. — στόλος ἐκστρατεία. — ἀτὰρ δέ, ὅμως. — καταστρέφομαι ὑποτάσσω. — τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ ἀφ' ἑνὸς μὲν... ἀφ' ἑτέρου δέ. — ἀνταειραμένους = ἀττ. ἀνταραμένους (δηλ. αὐτοῖς)· χεῖρας ἀνταίρομαι τινι σιγῶνω χεῖρας ἐναντίον τινός, ἀντίσταμαι κατὰ τινος. — ἐντὸς ἐντεῦθεν, δηλ. ἀνατολικῶς τῆς Μακεδονίας (ἐὰν παρατηρῇ τις ἀπὸ τῆς Περσίδος). — ἦν γεγονότα, βλ. κεφ. 33. — ὑποχείριος γίνομαι τινι, βλ. κεφ. 33. — διαβάλλω (ἀμτβ.) διαβιβάζομαι. — Ἄκανθος πόλις ἐπὶ τοῦ Στρουμονικοῦ κόλπου. — περιβάλλω = περιπλέω. — ἄνεμος ἄπορος ἄνεμος, κατὰ τοῦ ὁποίου οὐδεμία ἀντίστασις δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα· ἀκαταμάχητος, ἀκατανίκητος. — τρηχέως περιέπω (τινὰ) κακοποιῶ, βλάπτω τινά. — κατὰ μετ' αἰτ. = ἀττ. εἰς ἡ περὶ μετ' αἰτ. — ὥστε (μετὰ μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — θηριώδης πλήρης ἀγρίων θηρίων (ἀρπακτικῶν ἰχθύων). — ἡ πέτρα ὁ βράχος. — ἀράσσω κτυπῶ, κατασυντρίβω. — νέω κολυμβῶ. — ἠπιστέατο = ἀττ. ἠπίσταντο. — κατὰ τοῦτο διὰ τοῦτο, διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν.

Κεφ. 45. οὕτω πρήσσω τοιαύτην τύχην ἔχω. — Βρύγοι λαὸς θρακικὸς κατοικῶν πλησίον τῆς Μακεδονίας. — ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τινά, ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος. — ἀπανίσταμαι ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ. — στόλος στρατός.

Κεφ. 94. δευτέρῳ ἔτει τούτων τὸ δεύτερον ἔτος μετὰ ταύτα. — φλαύρως (= φαύλως) πρήσσω τινὶ ἀτυχῶ μέ τι. — παρὰ λῦω ἀπολύω, παύω. — ἀποδείκνυμι διορίζω. — ἀδελφιδουὺς ἀνεψίος. — ἐντειλόμενος ἀπέπεμπε = ἀπέπεμπεν (αὐτοῦς) ἐντειλόμενος (αὐτοῖς). — ἄγω τινὶ ἐς ὅψιν φέρω ἐνώπιόν τινος.

Κεφ. 95. πεζὸν στρ. πολλόν, αἱ δυνάμεις τῶν Περσῶν ἀνῆρχοντο πιθανῶς εἰς 100.000 πεζικοῦ στρατοῦ, 10.000 ἵππικοῦ καὶ 600 πλοῖα ἐκτὸς τῶν ἱππαγωγῶν. — ἐπέρχομαι ἔρχομαι αἴφνης. — προεῖπε = ἐκέλευσε. — ἔχω τὰς ναῦς διευθύνω τὰς ναῦς. — ἰθὺ (= ἀττ. εὐθύ) μετὰ γιν. : κατ' εὐθεΐαν εἰς. — διὰ νήσων, δηλ. τοῦ Αἰγαίου πελάγους. — ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέειν, βλ. I, 131 (σελ. 229). — τρίτῳ πρότερον ἔτει πρὸ δύο ἐτῶν. — ποιοῦμαι τὴν κομιδὴν = κομίζομαι (κεφ. 43). — ταύτῃ ἐκεῖ (δηλ. περὶ τὸν Ἄθων). — πρὸς δέ (ἐπὶρρ.) πρὸς τούτοις δέ. — οὐκ ἄλοῦσα, οἱ Πέρσαι πρὸ 9 ἐτῶν (τὸ 499 π.Χ.) ὑπὸ τὸν Ἀρισταγόραν εἶχον ἀποπειραθῆ νὰ ὑποτάξουν τὴν Νάξον ἢ ἀπὸπειρά των ὁμοῦς ἀπέτυχε.

Κεφ. 96. προσφέρομαι πλέω. — προσμείγνυμι τῇ Νάξῳ ἀκυροβολῶ, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν Ν. — ἐπέχω (τὸν νοῦν) ἔχω κατὰ νοῦν, διανοοῦμαι. — τῶν πρότερον, δηλ. τῆς ἀποτυχούσης ἐκστρατείας τοῦ Ἀρισταγόρου. — καταλαμβάνω προσθάνω.

Κεφ. 97. Ῥήνια, νῆσος μικρά, 4 στάδια μακρὰν τῆς Δήλου (νῦν Μεγάλη Δῆλος). — ἴνα ποῦ. — ἱροί, ὡς κάτοικοι ἱερᾶς χώρας διότι ἡ Δήλος ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμιν. — οὐκ ἐπιτήδεα καταγινώσκω κατὰ τινος κρίνω περὶ τινος οὐχὶ ὅπως πρέπει : ἀδίκως ὑποπτεύω τινά. — ἐπὶ τοσοῦτό γε φρονεῶ εἶμαι βεβαίως ἀρκετὰ νοήμων. — ὧδε ἐπέσταλται ἔχει δοθῆ τοιαύτη ἐντολή. — ἐν τῇ = ἐν ἧ. — σίνομαι βλάπτω. — ἅπιτε ἐπανεέλθετε (δηλ. ἐκ Τήνου). — νέμομαι κατοικῶ. — ἐπικηρυκεύομαι διὰ κή-

ρυκας παραγγέλλω. — μετὰ δέ, ἐπίρρ. — τάλαντα, τὸ τάλαντον ἐδδ μέτρον βάρους ἴσον μὲ 26 περίπου χιλιόγρ.· τὸ δὲ χιλιόγρ. = 312 ¹/₂ δράμια. — κατανέω συσσωρεύω. — θυμιάω καίω ὡς θυμίαμα. ὡς προσφωράν.

Κεφ. 100. ἀπείπαντο = ἀπ. ἀπείπον ἡρνήθησαν. — κληρουχῶ ὡς κληρουχος κατέχω, κατοικῶ· οἱ Ἀθην. τὸ 506 π.Χ. νικήσαντες τοὺς Χαλκιδεῖς τῆς Εὐβοίας διήρσαν τὴν χώραν αὐτῶν εἰς 4.000 κλήρους, τοὺς ὁποίους ἔδωκαν ὡς κατοχὴν εἰς τοὺς ἀπόρους συμπολίτας τῶν· οὗτοι δὲ ὡς λαβόντες τοὺς κλήρους τούτους (δὴλ. τὰ κληρωθέντα εἰς αὐτοὺς κτήματα) ἐκαλοῦντο κληρουχοί. — ἵπποβόται ἐκαλοῦντο οἱ πλούσιοι Χαλκιδεῖς, οἱ ἀριστοκρατικοί. — τιμωρὸς βοηθός. — ἄρα ὡς κατόπιν ἐδείχθη. — ὕγιές βούλευμα συνετὴ ἀπόφασις. — διφασίας ιδέας ἐφρόνεον διαφοροτρόπως ἐσκέπτοντο· ἐσκέπτοντο δύο τρόπους ἐνεργείας. — ἐκλιπεῖν τὴν π. ἐς = ἐκλιπεῖν τὴν π. καὶ φυγεῖν ἐς. — τὸ ἄκρον ἢ κορυφὴ (ὄρους). — προσδέχομαι ἐλπίζω. — ἴδια κέρδεα φέρομαι ἐπιτυχάνω ἰδιαίτερα ὠφελήματα. — ὁ Πέρσης = ὁ Περσέων βασιλεὺς. — ἐκάτερα = ἐκάτερον. — τὰ πρῶτα ἕνας ἀπὸ τοῦς πρώτους. — προσδέομαι = δέομαι. — προσαπόλλυμαι χάνομαι καὶ ἐγὼ (μαζί μὲ ἄλλους).

Κεφ. 101. κατέχω (τὰς νέας) κατὰ τι ἢ ἐς τι ἀγκυροβολῶ πλησίον εἰς τι. — χωρίον τόπος. — προσφέρομαι τινι ἐπιτίθεμαι κατὰ τινος. — ἐποιεῦντο βουλὴν = ἐβουλευόντο. — μέλει τινὶ περί τινος φροντίζει τις περί τινος. — νικᾷ (ἡ γνώμη) μετ' ἀπρμφ. : ἀποφασίζεται νά. — ἀστὸς πολίτης. — δόκιμος ἐγκριτος, εὐνόληπτος. — τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ, βλ. κεφ. 44. — ἀποτίνυμαι τινος λαμβάνω ἐκδίκησιν διὰ τι. — τῶν κατακ. ἱρῶν, περὶ τοῦ πράγμ. βλ. βιβλ. V, κεφ. 102 (ἐν σελ. κειμ. 164).

Κεφ. 102 - 103. χειροῦμαι ὑποτάσσω. — ἐπέχω διαμένω. — κατεπείγω σπεύδω, βιάζομαι. — γὰρ = ἐπεί. — ἐνιπνεύω ἱππεύω, (κάμνω χρῆσιν τοῦ ἱππικοῦ) ἐν τινι τόπῳ. — ἀγχοτάτω, ἐπίρρ. ὑπερ-θῆκ. τοῦ ἀγχοῦ πλησίον. — καθηγοῦμαι τινι ὁδηγῶ τινα. — καταλαμβάνει (ἀπροσ.) συμβαίνει. — φεύγω τινὰ ἐξορίζομαι ὑπὸ τινος. — ἥκων, μετ' ἀπουσίαν 20 ἐτῶν. — ἐκ τῆς Χερσ., τῆς Θρακικῆς. ἔπου ἕως τώρα ἔζη μακρὰν τῆς πατρίδος του ὡς ἡγεμών.

Κεφ. 105. ἄλλως κατὰ τὰ ἄλλα. — ἡμεροδρόμος ὁ τρέχων καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ ταχυδρόμος, ὁ ἀγγελιοφόρος. — τοῦτο, δηλ. τὸ ἡμεροδρομεῖν. — μελετῶ τι ἔχω τι ὡς ἐπάγγελμα. — ἀφικνουμαι ἐπὶ τινὰ φθάνω καὶ παρουσιάζομαι ἐνώπιόν τινος. — λόγιμος ἀξιόλογος.

Κεφ. 106 - 107. ἔαδε, ἀόρ. β' τοῦ ἀνδάνω ἀρέσκω. — τὸ πα-
ραυτικά ἀμέσως. — ἱσταμένου = ἀρχομένου. — ἐξελεύσεσθαι =
ἄττ. ἐξιέναι. — τοῦ κύκλου, δηλ. τῆς σελήνης. — ἐν τεμένει Ἦρ.,
πλησίον τοῦ Μαχαθῶνος· τέμενος ἱερὸν. — ἐπέρχομαι, βλ. κεφ. 95. —
ἐδεδώκεσαν σφέας, τοῦτο εἶχε γίνεαι τὸ 519, ὅτε οἱ Θηβαῖοι ἐπίεζον
τοὺς Πλαταιεῖς ὡς μὴ ἀναγνωρίζοντας τὴν κυριαρχίαν των. — συχνὸς
πολύς. — ἀναραιρέατο = ἄττ. ἀνήρηντο· ἀναιροῦμαι ἀναλαμβάνω.

Κεφ. 108. γίνομαι δίχα διαίρομαι (εἰς δύο μέρη), διχάζο-
μαι — συμβάλλω συμπλέκομαι. — ὀλίγους, ἡ ὅλη δύναμις τῶν Ἀθην.
μετὰ τῶν 1.000 Πλαταιέων συνεποσοῦτο εἰς 11.000. — γὰρ = ἐπεί. —
ψηφιδοφόρος ψηφοφόρος. — ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν ὅποιος ἐτόχαινε
διὰ τοῦ κυάμου (κλήρου). — ὁμόψηφος ὁ ἔχων ἴσον δικαίωμα νὰ
δώσῃ ψῆφον. — Ἀφιδναῖος ὁ ἐκ τῶν Ἀφιδνῶν, πόλεως πλησίον τῆς
Δεκελείας.

Κεφ. 109. ἐν σοὶ ἔστι εἰς τὰς χεῖράς σου κεῖται : ἀπὸ σέ ἐξαρ-
τᾶται. — μνημόσυνον μνημεῖον, ἐνθύμημα. — δὴ ὡς γνωστὸν. — δέ-
δεκται = ἄττ. δέδεικται. — περιγίνομαι ὑπερτερῶ, νικῶ. — οἷός τέ
εἰμι δύναμαι. — ἐς σέ τοι ἀνήκει ἀπὸ σέ ἀκριβῶς ἐξαρτᾶται. — τὸ
κύρος ἔχει περί τινος ἀποφασίζω ὀριστικῶς περί τινος. — ἔλπομαι,
ἐδῶ : φοβοῦμαι. — μετεξέτεροι = ἔνιοι. — σαθρόν τι ἐγγίνεταιι τινι
νοσηρά τις σκέψις ἐπέρχεται εἰς τινὰ (ἐδῶ : ἡ τῆς προδοσίας). — συμ-
βολὴ μάχη. — τείνει τι ἐς τι ἀπόκειται τι εἰς τι. — ἀρτῶ (- ἄω)
ἐξαρτῶ. — τοι = ἄττ. σοι. — ἀποσπεύδω προσπαθῶ μὲ κάθε τρόπον
νὰ ἐμποδίσω, ἀποτρέπω. — προσκτῶμαι λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου. —
προσγίνομαι προστίθεμαι. — κυρῶ ἀποφασίζω.

Κεφ. 110 - 111. ἡ γνώμη ἔφερε (μετ' ἀπρμφ.) ἡ γνώμη ἔ-
κλινεν εἰς τὸ νά. — πρυτανίη, ἐδῶ : ἡγεμονία, ἀρχιστρατηγία (τὴν

ὅποιον ἕκαστος τῶν δέκα στρατηγῶν ἐναλλάξ ἐπὶ μίαν ἡμέραν εἶχε). — οὕτι κω = οὕτω τι οὐδόλως ἀκόμῃ. — ἐξεδέκοντο ἡκολούθουν. — ὡς ἡριθμέοντο καθὼς ἡριθμοῦντο, δηλ. κατὰ τὴν σειρὰν τῶν, ἡ ὁποία διὰ κλήρου ὠρίζετο. — ἐχόμεναι ἀλλ. ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης. — ἀνάγω φέρω ἐπάνω (εἰς τὴν Ἀκρόπολιν). — πανηγύριαι, ἐνοοῦνται τὰ μεγάλα Παναθήναια. — ἐν τῇσι πεντετηρίσι κατὰ πᾶν πέμπτον ἔτος. — στρατόπεδον, βλ. κεφ. 6. — ἐπὶ τάξις ὀλίγας κατὰ βάθος εἰς ὀλίγας τάξεις: εἶχε βάθος παρατάξεως ὀλίγων ἀνδρῶν (πιθανῶς τριῶν). — ταύτῃ ἐκεῖ, ἐν τῷ μέσῳ. — ἔρρωτο, τοῦ ῥώννυμι κίμνω ἰσχυρόν, ἐνισχύω.

Κεφ. 112. διετέτακτο (ἀπροσ.) ἡ παρατάξις εἶχε γίνοι. — ἀπειθήσαν = ἀπ. ἀφείθησαν τοῦ ἀφίημι. — δρόμῳ τροχάδην. — ἱεμαὶ ὁρμῶ. — τὸ μεταίχμιον τὸ μεταξύ (τῶν δύο στρατῶν) διαστημα. — ἐπιφέρω ἀποδίδω. — πάγχυ = πάνυ. — ἡ ἵππος τὸ ἵππικόν. — τοξεύματα = τοξόται. — κατεικάζω συμπεραίνω. — προσμείνυμι τινι πλησιάζω τινά. — τῶν ἰδμεν, βλ. I, 6 (σελ. 224). — ἐσθημένος, πρὶν ἀχρήστου τινός ῥ., τοῦ ἐσθέω (ἐσθῆς) ἐνδύω. — τέως ἕως τότε.

Κεφ. 113 - 114. τῇ (ἀπ. ἡ) ἐκεῖ ὅπου. — Σάκαι λαὸς κατοικῶν εἰς τὰ ΒΑ τῆς ἐν Ἀσίᾳ Βακτριανῆς· ἐθεωροῦντο ὡς ἀνδρείωτεροι καὶ καλύτεροι στρατιῶται τοῦ περσικοῦ στρατοῦ. — ἐτετάχατο = τεταγμένοι ἦσαν. — ῥήγνυμι διαρρηγνύω, διασπῶ. — συνάγω συνενῶ, συνάπτω. — ἐς ὃ ἕως ὅτου. — ἐπιλαμβάνομαι πιάνω. — τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ... τοῦτο δέ πρῶτον μὲν, ἔπειτα δέ, πρὸς τούτοις δέ. — πόνος μάχη. — ἀπό δ' ἔθανε, τμήσις = ἀπέθανε δέ. — τὰ ἄφλαστα τὰ κατὰ τὴν πρῶτην τοῦ πλοίου κοσμήματα· ταῦτα ἦσαν συνήθως εἰκόνες θεῶν ἢ ἡρώων.

Κεφ. 115 - 117. ἐπικρατῶ τινος γίνομαι κύριός τινος. — ἐξανακρούομαι ἀποσύρομαι, ἀποπλέω. — ἐκ τῆς νήσου, δηλ. τῆς Αἰγυλείας (μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Ἀττικῆς). — φθάνω τινά ἀφικόμενος φθάνω πρωτύτερα ἀπὸ τινος. — αἰτίῃ ἔσχε ἐπεκράτησε (διεδόθη) ἡ κατηγορία. — Ἀλκμαιωνίδαι, ὀνομαστὴ οἰκογένεια ἐν Ἀθῆναις. — μηχανὴ μηχανορραφία, σκευωρία. — ἐπινοηθῆναι = ἐπινοῆσαι. —

συντίθεμαί τινι συμφωνῶ μετὰ τινος. — ἀναδείκνυμι ἀσπίδα ἀνυψῶ ἀσπίδα ὡς σημεῖον. — ὡς ποδῶν ἔχει μετ' ὅλην τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν του : ὅσον ταχέως δύναται. — Κυνόσαργες γυμνάσιον ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν εἰς Φάληρον ὁδὸν (παρὰ τὴν σημερινὴν Γαργαρέταν). — ὑπεραιωροῦμαι Φαλήρου ἐμφανίζομαι εἰς τὸ πέλαγος (στ' ἀνοικτὰ) ἀντικρὺ τοῦ Φαλήρου. — ὑπὲρ τούτου πρὸ τούτου. — ἀνακωχεύω κρατῶ ἐπ' ὀλίγον στὰ πανιά.

Κεφ. 119. προσέχω ἐς προσορμίζομαι εἰς. — ἐνέχω χόλον τινὶ ἔχω μέσα μου ὀργήν, ὀργίζομαι κατὰ τινος. — οἶα = ἄτε. — σταθμός κτήμα. — μέχρι ἐμέο ἕως τὸν κειρὸν μου.

Κεφ. 120. καταλαμβάνω (προ)φθάνω. — ἱμείρομαι ἐπιθυμῶ. — τοὺς Μήδους, δηλ. τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας Πέρσας.

BIBAION EBDOMON

Κεφ. 100. διατάσσω παρατάσσω. — διεξελαύνω διέρχομαι. — θεῶμαι ἐπιθεωρῶ. — ἀπογράφω καταγράφω ἐν καταλόγῳ. — γραμματιστής γραμματεὺς. — ἐξ ἐσχάτων ἐς ἔσχατα ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον ἕως τὸ ἄλλο. — μετεκβαίνω μεταβαίνω ἀπὸ τὸ ἐν εἰς ἄλλο. — Σιδώνιος ὁ ἐκ Σιδῶνος, πόλεως τῆς Φοινίκης. — ἴζομαι κάθημαι. — ἀπογράφομαι διατάσσω νὰ καταγράφουν. — ἀνάγω φέρω εἰς τὸ πέλαγος. — ὅσον τε περίπου. — ἀνακωχεύω, β. VI, 115 - 117 (ἐν τῇ κτῆ σελ.). — μετωπηδὸν ἐν πυκνῷ μετώπῳ. — ἐπιβάται οἱ ἐπὶ τοῦ πλοίου πολεμισταὶ στρατιῶται (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἐρέτας καὶ λοιποὺς ναύτας). — ἐντὸς μεταξὺ.

Κεφ. 101. διεκπλέω διέρχομαι πλέων. — Δημάρατος, ὁ ἐξ ὀρίστος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης. — εἷς = ἄττ. εἷ. — πυνθάνομαί τινος μανθάνω ἀπὸ τινος. — ὑπομένω μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκμ.: τοῖμῳ νά. — χείρας ἀνταίρομαί τινι, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243). — πρὸς ἐσπέρης πρὸς δυσμάς. — ἀξιόμαχος (μετ' ἀπρμφ.): ὑπομένω τινὰ ἐπιόντα περιμένω τὴν ἐπίθεσιν τινος. — ἄρθμιος ἡνωμένος. —

τὸ ἀπὸ σεῦ τὴν γνώμην σου. — ὑπολαμβάνω λαμβάνω τὸν λόγον. —
 χρῶμαι ἀληθείᾳ λέγω τὴν ἀλήθειαν. — χρῶμαι ἡδονῇ ὁμιλῶ πρὸς
 εὐχαρίστησιν. — ἀηδὴς δυσάρεστος. — ἔσσεθαι, ὕπκμ. αὐτόν.

Κεφ. 102. ἀλίσκομαι ψευδόμενός τι πιάνομαι ψεύστης εἰς
 τι. — αἰεὶ κοτε ἀνέκαθεν. — σύντροφός εἰμί τινα εἶμαι ἀναθρεμμένος
 μαζί με τινα. — ἐπακτός ἐστι δὲν εἶναι ἔμφυτος. — κατείργασται
 (ἐν πηχ. σημ.) ἔχει ἀποκτηθῆ. — σοφίῃ νοημοσύνη. — διαχρῶμαι
 τινα μεταχειρίζομαι (ἔχω) τι πάντοτε. — ἀπαμύνομαι ἀποκρούω. —
 δεσποσύνη δεσποτισμός. — οἴκημαι = οἰκῶ. — οὐκ ἔστι ὅπως κο-
 τέ οὐδέποτε. — λόγοι προτάσεις. — αὐτὶς δὲ ἔπειτα δέ. — ἀντιοῦ-
 μαι = ἐναντιοῦμαι. — φρονῶ τὰ τιнос ἔχω τὰ αὐτὰ φρονήματα. τὰ
 ὅποια ἔχει καὶ ἄλλος τις : εἶμαι μὲ τὸ μέρος τινός.

Κεφ. 103. φθέγγομαι λέγω, ἐκστομίζω. — ἔπος λόγος. — δυ-
 ναίατο = ἄττ. δύναιντο. — γίνονται περὶ ἓνα ἕκαστον ἀναλογοῦν
 εἰς τὸν καθενα. — γενοίατο = ἄττ. γένοιντο. — δειμαίνω φοβοῦμαι.
 — ἀνειμένος (ἀνίημι) ἀφειμένος. — ἀνισῶ ἐξίσω.

Κεφ. 104. τὰ κατήκοντα Σπαρτ. τὰ ἀφορῶντα τοὺς Σπαρτ. —
 τὰ νῦν τάδε (ἐπιρρ.) : ἀκριβῶς τώρα. — ἔστοργα, ὁ πρῆμ. μὲ σημ.
 ἐνεστ. = στέργω ἀγαπῶ. — ἐξεπίσταμαι γνωρίζω καλῶς. — τιμὴ βα-
 σιλικὸν ἀξίωμα. — γέρεα προνόμια (ἀποδιδόμενα εἰς βασιλεῖς). — βίος
 τὰ μέσα πρὸς ζωὴν. — οἶκος κατοικία. — οἶκός = ἄττ. εἰκός. — φαι-
 νομένη φανερά. — διωθοῦμαι ἀποκρούω. — κατὰ ἓνα εἰς πρὸς ἓνα.
 — οὐδαμὸς = ἄττ. οὐδεῖς. — κακίων ὀλιγώτερον ἀνδρεῖος. — ἀλέες
 ὅλοι ὁμοῦ. — ἐπειμὶ τινα προῖσταμαί τινας. — ὑποδειμαίνω φοβοῦ-
 μαι. — γῶν = ἄττ. γοῦν. — ἄνωγα διατάσσω. — φεύγω ἀποφεύ-
 γω. — ἐπικρατῶ νικῶ. — τὸ λοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς. — κατὰ νόον τοι
 κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Κεφ. 105. ἐς γέλωτα τρέπω (τὸ πρᾶγμα) τὸ γυρίζω στὸ
 γέλιο. — ποιοῦμαι ὀργὴν ὀργίζομαι.

Κεφ. 201. ἡ δίοδος τὸ στενόν. — ἐπιχώριος ἐντόπιος. — τὰ
 ἔχοντα ἢ φέροντα πρὸς τὰ ἐκτεινόμενα μέρη πρὸς.

Κεφ. 202 - 203. ὑπομένω περιμένω. — ὁ Πέρσης, βλ. VI, 100. — ἐπὶ κλητός γίνομαι προσκαλοῦμαι. — Λοκροὶ Ὀπούντιοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀν. Λοκρίδος ἐκ τῆς ἐκεῖ πρωτεύουσας Ὀποῦντος. — πρόδρομος ὁ τρέχων ἐμπρός τινος, ὁ προπορευόμενος, ἡ πρωτοπορεία. — προσδόκιμός εἰμι περιμένομαι. — ἐν φυλακῇ εἰμι φυλάσσομαι. — τῶ = ᾧ. — ἐξ ἀρχῆς γινομένην εὐθὺς ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του. — κακὸν οὐ συνεμείχθη (δηλ. τοῖσι ἀγαθοῖσι) μετὰ τὴν εὐτυχίαν δὲν ἀνεμείχθη κάποια δυστυχία. — μέγιστα, δηλ. κακὰ συνεμείχθη. — πίπτω ἀπὸ τῆς δόξης ἀποτυγχάνω εἰς τὴν ιδέαν μου (εἰς τὴν προσδοκίαν μου).

Κεφ. 204 - 205. ἐκάστων, ἐκ τοῦ στρατηγοῦ. — ἐξ ἀπροσδοκίτου ἀπροσδοκῆτως, παρ' ἐλπίδα· ὁ Λεωνίδας ὡς ἔχων δύο ἀδελφούς μεγαλυτέρους, τὸν Κλεομένην καὶ τὸν Δωριέα, οὐδέποτε ἤλπιζε νὰ γίνῃ βασιλεὺς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κλεομένης ἀπέθανεν ἄνευ τέκνου ἄρρενος, ὁ δὲ Δωριεὺς δὲν ὑπῆρχε πλέον, ἀλλ' εἶχεν ἀποθάνει καὶ αὐτός, ἡ βασιλεία περιῆλθεν εἰς τὸν Λεωνίδα. — ἐπιλέγομαι ἐκλέγω διὰ τὸν ἑαυτὸν μου. — οἱ κατεστεῶτες οἱ (διὰ νόμου) ὠρισμένοι ἐννοοῦνται οἱ κατ' ἐκλογὴν ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσλαμβανόμενοι τριακόσιοι εἰς ἐπικινδύνους ἐπιχειρήσεις. — ἐς τὸν ἀριθμὸν λογιζομαι ἀπαριθμῶ. — σπουδὴν ποιοῦμαι (μετ' ἀπρμφ.) φροντίζω νά. — κατηγορεῖται (ἀπροσ.) τινός (μετ' ἀπρμφ.) φέρεται κατηγορία κατὰ τινος ὅτι. — παρακαλῶ προσκαλῶ. — ἀπερέουσι, μέλλ. τοῦ ἀπαγορεύω ἀρνοῦμαι. — ἐκ τοῦ ἐμφανέος φανερά.

Κεφ. 206. ὑπερβάλλομαι ἀναβάλλω. — γὰρ ἐπειδὴ. — Κάρνεια ἑορτὴ τελουμένη ἐν Σπάρτῃ κατ' ἔτος πρὸς τιμὴν τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος καὶ διαρκοῦσα ἐννέα ἡμέρας. — κατὰ τάχος = ταχέως. — πανδημεῖ = πανστρατιῇ. — ὡς = οὕτως. — ἐνένωντο = ἀττ. ἐνενόητο· τοῦ νοοῦμαι σκέπτομαι. — ἦν συμπεσοῦσα = συνέπεσε. — κατὰ τωὐτό κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. — Ὀλυμπιάς οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. — κατὰ τάχος οὕτω = οὕτω ταχέως. — διακρίνεται ὁ πόλεμος τελειώνει ὁ πόλεμος.

Κεφ. 207. διενένωντο, βλ. ἀνωτέρω ἐνένωντο (κεφ. 206). — πέλας (μετὰ γνκ.) πλησίον τινός. — ἐσβολὴ δόδος, στενόν. — κα-

ταρρωδῶ = κατορρωδῶ πολὺ φοβοῦμαι. — ἀπαλλαγὴ ἀναχώρησις. — περισπέρχομαι τινι πολὺ δυσχερεστοῦμαι (ὀργίζομαι) διὰ τι. — ἀλέξασθαι, μέσ. ἄορ. τοῦ ἀλέξω ἀποκροῶ.

Κεφ. 208. ιδέσθαι = ἰδεῖν. — ἀκηκόε = ἡκηκόει. — ἀλίζομαι συναθροίζομαι. — ταύτη αὐτοῦ. — προσελαύνω (ἔφιππος) πλησιάζω. — κατώρα = ἄττ. καθεώρα· καθορῶ βλέπω καλῶς. — ἔσω τοῦ τείχεος, τοῦτο τὸ τεῖχος εἶχον κτίσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν οἱ Φωκεῖς, διὰ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὰς προσβολὰς τῶν Θεσσαλῶν, τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν των. — ἀνορθώσαντες, διότι τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ ὡς ἐκ τῆς πολυκαιρίας εἶχε καταπέσει. — οἷά τε ἦν = οἷόν τε ἦν. — ὁ δὲ = ἀλλά. — μανθάνω, ἐδῶ : παρατηρῶ. — τοῖσι (= οἷς) τὰ ὄπλα ἔκειτο οἱ ὅποιοι εἶχον στρατοπεδεύσει. — ἀτρεκέως ἀκριβῶς. — ἀλογίῃ ἀδιαφορία, καταφρόνησις. — κυρέω = τυγχάνω. — ὅπωπα, πρῆμ. τοῦ ὀρῶ.

Κεφ. 209. ἔχω (μετ' ἀπρμφ.) δύναμαι. — συμβάλλομαι ἐννοῶ. — τὸ ἐὼν τὸ ἀληθές. — ἀλλὰ - γὰρ ἀλλ' ἐπειδὴ. — μευ = ἄττ. μοῦ. — καὶ πρότερον, περὶ τοῦ πράγμ. βλ. κεφ. 101 - 104 (ἐν σελ. κεμ. 171 - 172). — εὖτε = ἄττ. ὅτε. — γέλωτα τίθεμαί τινα περιγελῶ τινα. — τῇ (= ἄττ. ῇ) πῶς. — ἀγών ἔργον, καθῆκον. — ἀντία σεῦ ἐνώπιόν σου. — ἀπίκαται = ἄττ. ἀφιγμένοι εἰσί. — ἔσοδος = ἐσβολή (κεφ. 207). — νόμος συνήθεια. — ἔχων ἐστὶ = ἔχει. — ἐπεὰν = ἄττ. ἐπὰν. — ψυχὴ ζωή. — τὸ ὑπομένον = οἱ ὑπομένοντες· ὑπομένω μένω ὀπίσω. — ὑπομένω (μετὰ μτχ. ἀναφερομένης εἰς τὸ ὑποκμ.), βλ. κεφ. 101 (ἐν σελ. 248). — χεῖρας ἀνταίρομαι εἰς τὸ ὑποκμ., βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243). — βασιλῆιος = ἄττ. βασιλῆιος βασιλικός. — προσφέρομαι πρὸς τινα ἐπέρχομαι ἐναντίον τινός. — κάρτα = λίαν. — χρᾶσθαι, τὸ ἀπρμφ. ἀντὶ προστακτ. = χρῶ. — τοι = ἄττ. σοι. — ταύτη... τῇ οὕτω... ὅπως.

Κεφ. 210. παρεξῆκε, τοῦ παρεξίημι ἀφήνω νὰ περάσῃ. — ἀβουλία ἀπερισκεψία. — διαχρῶμαι = χρῶμαι. — Κίσσιοι κάτοικοι τῆς Κισσίας, χώρας περσικῆς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔκειντο τὰ Σοῦσα. — ἐς ὄψιν τὴν ἐωυτοῦ ἐνώπιόν του. — φερόμενοι μὲ ὁρμήν. — ἐπεσήησαν = ἄττ. ἐπεισῆσαν εἰσέρχοντο εἰς τὰς τάξεις τῶν πιπτόντων. —

προσπταίω βλάπτομαι, ὑφίσταμαι ἀπολείας. — τέω = ἄττ. τῷ, τι-
νι. — πᾶς τις ἕκαστος. — συμβολή μάχη. — δι' ἡμέρης (καθ') ὅλην
τὴν ἡμέραν.

Κεφ. 211. τρηχέως περιέπω κακοποιῶ, βλάπτω. — ὑπεξέρ-
χομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀποσύρομαι. — ἐκδέχομαι διαδέχομαι. —
ἀθάνατοι, σῶμα ἐκ δεκτικισχυλίων ἐπιλέκτων στρατιωτῶν τῆς περσι-
κῆς βασιλικῆς φρουρᾶς· ὠνομάζετο αὕτω, διότι ἀντικαθίσταντο πάν-
τοτε οἱ ὑπὸ νόσου ἀποθνήσκοντες ἢ οἱ φονευόμενοι, ὥστε νὰ μένῃ
πάντοτε πλήρης ὁ ἀριθμός. — ὡς κατεργασόμενοι (αὐτούς, δηλ.
τοὺς Ἕλλη.) μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τοὺς νικήσουν. — εὐπετέως εὐκό-
λως. — συμίσγω = συμμειγνυμι ἔρχομαι εἰς χεῖρας. — πλέον φέ-
ρομαι περισσότερον κατορθώνω. — στεινόπορος στενός. — ἥπερ =
ἄττ. ἢ (συγκριτ.). — ἄλλα εἰς ἄλλα. — ἐξεπίσταμαι γνωρίζω κα-
λῶς. — ὅκως = ὁπότε ὁσάκις. — ἀλλῆς εἰς ἐν ὅλον ἡθροισμένος, συν-
ηνωμένος. — φεύγεσκον = ἔφευγον. — δῆθεν κατὰ τὸ φαινόμενον. —
πάταγος κρότος (τῶν ὅπλων). — καταλαμβάνω προσθάνω. — ἄν
ὑπέστρεφον, ἐδῶ ὁ ἄν μετὰ τοῦ παρτι. δηλοῖ τὸ κατ' ἐπανάληψιν
συμβαῖνον εἰς τὸ παρελθόν· ἔστρεφον ὀπίσω. — ἀντίοι ἀντιμέτωποι. —
μεταστρέφομαι στρέφομαι ὀπίσω. — καταβάλλω = ἀποκτείνω· πθικ.
τούτου τὸ πίπτω. — ἐδυνάτο = ἄττ. ἡδύναντο. — οὐδέν, ἐπίρρ. —
παραλαμβάνω τῆς ἐσόδου καταλαμβάνω τὴν εἴσοδον· γίνομαι κύριος
τῆς εἰσόδου. — τέλος σῶμα στρατοῦ, τάγμα. — παντοίως κατὰ πολλοὺς
καὶ διαφόρους τρόπους.

Κεφ. 212. πρόσοδοι τῆς μάχης ἐπιθέσεις, ἐφοδοί. — ἀνατρέ-
χω ἀναπηδῶ. — ἀεθλέω = ἄττ. ἀθλῶ μάχομαι. — ἐόντων, δηλ. τῶν
Ἑλλήνων. — συμβάλλω ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι. — κεκο-
σμημένοι τεταγμένοι. — ἐν μέρεϊ μὲ τὴν σειράν, διαδοχικῶς. — ἐς
τὸ οὖρος δηλ. τὸ Καλλίδρομον. — ἄλλοις διαφορετικῶς. — ἐνώ-
ρων = ἄττ. ἐνεώρων· ὁ παρτι. ἐδῶ μὲ σημ. ὑπερσυντλκ.· ἐνορῶ
παρτηρῶ.

Κεφ. 213. ὅ τι χρήσεται τῷ π. πρήγμ. πῶς νὰ μεταχειρισθῇ
τὴν παροῦσαν περίστασιν· τί νὰ κάμῃ εἰς τὴν παροῦσαν περίστα-
σιν. — φέρομαι λαμβάνω (ὡς ἀνταμιβήν). — διὰ τοῦ οὖρεος (δηλ.

τοῦ Καλλιδρόμου) φέρουσαν, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν τέλει τοῦ βιβλίου (πίν. I). — ταύτη ἐδῶ (δηλ. ἐν Θερμοπ.). — ὑπομένω μένω. — ὕστερον, ὅτε δηλ. οἱ Πέρσαι ἀφῆκαν τὴν Ἑλλάδα. — Πυλαγόροι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν 12 ἑλλ. φύλων, τὰ ὅποια μετεῖχον τοῦ ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου· συνήρχοντο δις τοῦ ἔτους, τὸ μὲν ἕαρ ἐν Δελφοῖς, τὸ δὲ φθινόπωρον ἐν Ἀνθήλῃ παρὰ τὰς Θερμοπύλας. — Πυλαίη (δηλ. σύνοδος) ἡ συνέλευσις ἐν Πύλαις (ἢ μᾶλλον ἐν Ἀνθήλῃ παρὰ τὰς Πύλας). — ἐπικηρύσσω ἀργύριον τινι ὀρίζω χρηματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν κεφαλὴν τινος. — κατέρχομαι ἐπανέρχομαι. — Ἀντικύρη πόλις παρὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον, ἡ πατρίς τοῦ Ἐφιάλτου.

Κεφ. 215. κατεργάζομαι κατορθώνω. — ὠρμέατο = ἄττ. ὠρμητο· ὀρμῶμαι ξεκινῶ. — περὶ λύχνων ἀφὰς περὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ανάπτονται οἱ λύχνοι, δηλ. ὅταν ἀρχίζῃ νὰ νυκτώνῃ. — καθηγοῦμαι ὀδηγῶ. — ὅτε οἱ Φωκεῖς κτλ., περὶ τοῦ πράγμ. βλ. κεφ. 208 (ἐν σελ. 251). — ἐν σκέπη εἰμί τινος προφυλάσσομαι ἀπὸ τι. — ἐκ τόσου, δηλ. χρόνου. — κατεδέδεκτο = ἄττ. κατεδέδεικτο. — χρηστὸς χρήσιμος.

Κεφ. 216-217. διασφάζ, γος χαράδρα. — Ἀσωπός - Ἀνόπαια, βλ. σχ. τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης ἐν πίν. I. — τείνω ἐκτείνωμαι. — πρὸς τῶν Μηλιέων (ὡς πρὸς τὸν ἐρχόμενον) ἀπὸ τὴν χώραν τῶν Μαλιέων. — ἡὼς (= ἄττ. ἕως) διαφαίνει ἀρχίζει νὰ φαίνεται ἡ αὐγή· ἀρχίζει νὰ γλυκοχαράζῃ. — καὶ οἱ καὶ οὗτοι. — γίνομαι ἐπὶ τινι φθάνω εἰς τι. — ἀκρωτήριον κορυφή. — ῥύομαι ὑπερασπίζω. — ἡ κάτω ἐσβολὴ τὸ κάτω κείμενον στενόν. — ὑπὸ τῶν εἴρηται = ὑπὸ τούτων, ὑφ' ὧν αὐτὴν φυλάσσεσθαι πρότερόν μοι εἴρηται (βλ. κεφ. 202). — ὑποδέχομαι ἀναλαμβάνω, ὑπόσχομαι.

Κεφ. 218. ἐπίπλεος = ἄττ. ἐπίπλεως γεμάτος. — φόφος θόρυβος. — οἰκός = ἄττ. εἰκός. — φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τ.π. διότι φύλλα εἶχον πέσει (ἐκ τῶν δένδρων) καὶ εἶχον σκορπισθῇ ὑπὸ τοὺς πόδας των. — ἀνά - ἔδραμον, τμησίς· ἀνέδραμον· ἀνατρέχω, βλ. κεφ. 212. — ἐνδύνω = ἐνδύομαι. — ἐν θώματι γίνομαι ἐκπλήττομαι. — ἔλπομαι ἐλπίζω. — ἀντίξοος ἐναντίας, ἐχθρικός. — ἐγκυρέω (ἀόρ. ἐνεκύρησα) συναντῶ. — ὁδοπαὸς ἐκ τίνος χώρας.

διατάσσω θέτω ἐν τάξει, παρατάσσω. — βάλλω κτυπῶ. — τόξευμα βέλος. — κόρυμβος κορυφή. — ἐπίσταμαι, ἐδῶ : εἶμαι βέβαιος, πιστεύω. — ἀρχὴν (ἐπίρρ.) ἀρχικῶς, κυρίως. — παρεσκευάδατο = ἄττ. παρεσκευασμένοι ἦσαν. — οὐδένα λόγον ποιοῦμαι τινος καθόλου δὲν λογαριάζω τινά. — οἱ δὲ = ἀλλά.

Κεφ. 219. τὰ ἱρὰ τὰ σφάγια, τὰ σπλάγγνα τῶν σφαγίων. — ἅμα ἡοῖ (= ἄττ. ἅμ' ἔω) κατὰ τὴν αὐγὴν (τῆς ἐπομένης ἡμέρας). — ἐπὶ δὲ (ἐπίρρ.) ὕστερον δέ. — περίοδος περικύκλωσης. — σημαίνω εἰδοποιῶ. — ἡμεροσκοπός φρουρός ἐν καιρῷ ἡμέρας. — τὸ ἄκρον ἡ κορυφή. — διαφαίνει ἡμέρῃ ἀρχίζει νὰ ξημερώνῃ. — σχίζομαι διαίρομαι. — ἔων = ἄττ. εἶων. — διακρίνομαι διαλύομαι, χωρίζομαι.

Κεφ. 220. κήδομαι μεριμνῶ, ἐνδιαφέρομαι. — εὐπρεπέως ἔχει = πρέπει ἀρμόζει. — ἀρχὴν, βλ. κεφ. 218. — ταύτῃ τῇ γνώμῃ πλεῖστός εἰμι εἰς ταύτην τὴν γνώμην κατὰ τὸ πλεῖστον ἀποκλίνω : μὲ αὐτὴν τὴν γνώμην καθ' ὁλοκληρίαν συμφωνῶ. — καλῶς ἔχει εἶναι ἐντιμον. — ἐκέχρηστο, πθτικ. ὑπερσυντλκ. τοῦ χρῶ διδω χρησμόν. — χρῶμαι (χρηστηρίῳ ἢ Πυθίᾳ) ἐρωτῶ τὸ μαντεύον. — αὐτίκα κατ' ἀρχὰς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. — ἀνάστατος γίνομαι καταστρέφομαι. — ἐπιλέγομαι σκέπτομαι. — κατατίθεμαι δόξαν θησαυρίζω δόξαν. — διαφέρομαι γνώμῃ ἔχω διάφορον γνώμην, διαφωνῶ. — ἀκόσμως ἀπρεπῶς.

Κεφ. 221. τὰ ἀνέκαθεν ἐκ καταγωγῆς. — Μελάμπους περίφημος μάντις κατὰ τοὺς μυθικοὺς χρόνους.

Κεφ. 222. ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιοῦμαι θεωρῶ ὡς ὁμήρους.

Κεφ. 223. ἐπέχω περιμένω. — ἐς ἔως, μέχρι. — κου μάλιστα περίπου. — ἀγορῆς πληθώρη = ἀγορὰ πλήθουσα ὁ χρόνος ἀπὸ 9 - 11 1/2 π.μ. περίπου. — ἐπέσταλτο οὕτω εἶχε δοθῇ τοιαύτη παραγγελία. — χῶρος ἀπόστασις. — πολλὸν πολὺ. — ἥπερ = ἄττ. ἦ. — ἡ περίοδος, ἐδῶ : ἡ (περὶ τὸ ὅρος) κυκλωτερὴς ὁδός. — κατ' ἀρχὰς πρότερον. — αὐχὴν στενόν. — ἔρυμα ὀχύρωμα. — ὑπεξέρχομαι προφυλακτικῶς ἐξέρχομαι. — συμμίσγοντες, οἱ Ἕλλ. — τέλος, βλ. κεφ. 211. — ραπίζω μαστιγώνω. — ζῶς ζωντανός. — οὐδεὶς λόγος ἐστὶ

τινος οὐδεὶς φροντίζει περὶ τινος. — τὸ ἀπολλύμενον = οἱ ἀπολλύμενοι. — ἀποδείκνυμαι ἐπιδεικνύω. — ῥώμης ὅσον εἶχον μέγιστον τὴν μεγίστην δύναμιν ποῦ εἶχον. — παραχρῶμενοι μαχόμενοι ἄνευ σκέψεως περὶ τῆς ζωῆς των, ἀψηφούντες τὴν ζωὴν των. — ἀτέων παράφορος, ἔξω φρενῶν. — κατάγνυμι θραύω· ὁ πρὶν. κατέαγα εἶμαι θραυσμένος. — διεργάζομαι φανεύω.

Κεφ. 224. πόνος μάχη. — ἐν δὲ δὴ πρὸς τούτοις δέ.

Κεφ. 225. ὠθισμός, ἐπὶ τῶν μαχομένων ἐν συμπλοκῇ: σπρώξιμον. — ἐς ὃ ἕως ὅτου. — ἀρετὴ ἀνδρεία. — ὑπεξερύω ἀποσύρω, ἀποσπῶ. — τοῦτο συνεστήκει οὗτος ὁ ἀγὼν διήρκεσε. — ἑτεροιοῦμαι μεταβάλλομαι, ἀλλάσσω μορφήν. — τὸ νεῖκος ὁ ἀγὼν. — ἀναχωρῶ ὀπίσω ὑποχωρῶ. — παραμείβομαι ὑπερβαίνω. — κολωνός λόφος. — ἀλής, βλ. κεφ. 211 (σελ. 252). — ἐπὶ Λεωνίδῃ πρὸ τιμὴν τοῦ Λ. — ἀλέξομαι ὑπερασπίζομαι. — περιέιμι ὑπολείπομαι, ἀπομένω. — καταχώννυμι χάνω βαθέως, κατακαλύπτω, θάπτω. — ἔξ ἑναντίας ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. — ἐφέπομαι ἐπιτίθεμαι. — συγχώννυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων, κατακρημνίζω. — περιέρχομαι περικυκλώνω. — περισταδὸν σταθέντες ὁλόγυρα.

Κεφ. 226 - 227. εἶπαι = ἀπ. εἰπεῖν. — τὸ ἔπος ὁ λόγος. — πρὸς τευ παρὰ τινος. — ἀπιέωσι = ἀπ. ἀφιῶσι· ἀφίημι ῥίπτω. — δῖστος βέλος. — ἐν ἀλογίῃ ποιοῦμαί τι δὲν λογαριάζω τι, ἀδιαφορῶ διὰ τι. — τοιουτότροπος παρόμοιος. — μνημόσυνον, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 246).

Κεφ. 228. θαφθεῖσι = ἀπ. ταφεῖσι. — αὐτοῦ ταύτῃ ἐδῶ ἐν αὐτῇ τῇ θέσει. — τῇ περ ὅπου ἀκριβῶς. — ἡ, μετὰ τὸ πρότερον = πρίν. — γράμματα ἐπίγραμμα. — τῇδε ἐδῶ. — Πελοποννάσου, δωρικὸς τύπος. — τέτορες, δωρικὸς τύπος = τέσσαρες. — ἀγγέλλειν, ἀντὶ προστικ. = ἄγγελλε. — ῥῆμα νόμος. — κλεινὸς ἔνδοξος. — ἀμείβομαι διαβαίνω. — κῆρ, κηρός, συνήθως ἐν τῷ πληθ. κῆρες θάνατος. — σάφα σαφῶς. — οὐκ ἔτλη (ἀόρ. β' τοῦ ἄχρ. ἐνέσθ. τλάω) δὲν ὑπέμεινε, δὲν ἠθέλησε. — προλείπω καταλείπω. — ἔξω ἡ = πλήν. — ἐπικοσμῶ τιμῶ. — κατὰ ξεινίην, ἢ κατὰ ἔνεκα. — Σιμωνίδης, περὶ τούτου βλ. V, 102 (ἐν σελ. 241).

BIBLION OFΘOON

Κεφ. 40. κατίσχω τὰς νέας διευθύνω τὰ πλοῖα. — προσδέομαι = δέομαι. — σχεῖν = κατασχεῖν· κατέχω προσορμίζομαι. ἀράζω. — ὑπεξάγομαι φέρω (τοὺς ἰδικούς μου) εἰς ἀσφαλῆ τόπον. — τὸ= ἄττ. ὅ. — τὰ κατήκοντα πρήγματα = τὰ παρεόντα πρήγματα ἢ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων· αἱ παροῦσαι περιστάσεις. — βουλὴν ποιοῦμαι = βουλεύομαι. — ἐψευσμένοι γνώμης ἀπατηθέντες εἰς τὰς ἐλπίδας των. — ὑποκάθημαί τινα ἐνεδρεῖω τινά. — οἱ δὲ = ἄλλὰ. — τειχέω = τειχίζω. — περιέιμι σφίζομαι. — περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πολὺ φροντίζω. — ἀπιέναι = ἄττ. ἀφιέναι· ἐκ τοῦ ἐπυνθάνοντο.

Κεφ. 41. τῇ (= ἡ) τις ὅπου ἕκαστος. — οἰκέται ὅλοι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἢ οἰκογένεια· ἐδῶ· γυναῖκες καὶ δοῦλοι. — ὑπεκτίθεμαι = ὑπεξάγομαι (κεφ. 40). — χρηστήριον χρησμός· οἱ Ἀθηναῖοι ἀφότου ἔμαθον, ὅτι ὁ Ξέρξης θὰ ἐπέλθῃ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εἶχον ζητήσαι ἀπὸ τοῦ μαντεῖον τῶν Δελφῶν χρησμόν. Ὁ Ἀπόλλων τοὺς ἀπεκρίθη, ὅτι μεγάλη καταστροφή τοὺς περιμένει καὶ ὅτι μόνον τὰ ξύλινα τεῖχη θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τοὺς σώσουν. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἀπὸ τότε ἐξήγησε τὸν χρησμόν, ὅτι ὁ θεὸς μὲ τὰ ξύλινα τεῖχη ἐννοεῖ τὰ πλοῖα. — ὑπηρετῶ τινι προσφέρω ὑπηρεσίαν εἰς τινα, ὑπακούω εἰς τινα. — ἐνδαιτιῶμαι κατοικῶ, διαμένω. — ἐν τῷ ἱρῷ, δηλ. τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. — ὡς ἐόντι ὡς ἐὰν ἀληθῶς ὑπῆρχεν (ὁ ὄφρις). — ἐπιμήνια (ἱερὰ) μηνιαῖα προσφοραὶ ἢ θυσίαι. — προτίθημι παρθέτω. — μελιτόεσσα (= μελιτοῦττα, δηλ. μᾶζα) μελόπηττα. — ἀναισιμῷ (- ὡ) καταναλίσκω, κατατρώγω. — τῆς θεοῦ, δηλ. τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν ἱερὸς ἦτο ὁ ὄφρις. — ὑπέκκειμαι (πθτι.) ἔχω μεταφερθῇ εἰς μέρος ἀσφαλές. — στρατόπεδον στόλος.

Κεφ. 42. ωὗτός = ὁ αὐτός. — πάρεξ ἐκτός, πλὴν. — πεντηκόντερος, βλ. III, 39 (ἐν σελ. 237).

Κεφ. 49. προτίθημι προτείνω. — ὅκου... τῶν... = ὅκου τούτων τῶν χωρέων, τῶν αὐτοὶ ἐγκρατέες εἰσὶ. — ἐγκρατὴς κύριος. — ἐπιτήδειος κατάλληλος. — ἀπέιτο = ἄττ. ἀφείτο· πθτι. ὑπερσυντελῆ.

τοῦ ἀφίημι. — συνεκπίπτω εἶμαι σύμφωνος, συμφωνῶ. — ἐπιλέγω λέγω προσέτι. — πολιορκήσονται, ἐν πῳτκ. σημασίᾳ. — ἴνα, τοπκ. = ὅπου. — τιμωρή βοήθεια. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἐξοίσομαι) ἐξερχόμενος ἀπὸ τοῦ πλοῦτος καταφεύγω.

Κεφ. 50. ἐπιλέγονται συσκέπτονται, συζητοῦν. — τρέπομαι πορεύομαι. — ἐκλείπω ἐς = ἐκλείπω καὶ φεύγω ἐς. — Καλλ. ἄρχοντος Ἀθ., δηλ. τὸ 480 π.Χ.

Κεφ. 51. ἐν τῷ ἱρῷ, δηλ. τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἐν τῇ Ἀκροπόλει. — ταμίας τοῦ ἱεροῦ, οὗτοι ἦσαν δέκα καὶ ἐφύλαττον τὰ κειμήλια καὶ τὰ χρήματα τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ καθόλου φαίνεται, ὅτι εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐποπτεῖαν ὅλων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. — θύρα σανίς. — ἅμα μὲν — πρὸς δὲ ἀφ' ἐνὸς μὲν — πρὸς τούτοις δέ. — ἀσθένεια βίου πενία. — ἐκχωρῶ ἀπέρχομαι, ἀναχωρῶ. — αὐτοὶ αὐτοὶ μόνον. — τὸ μαντήιον, ἐδῶ: τὴν ἔννοιαν (τὴν σημασίαν) τοῦ χρησμοῦ. — χρῶ (-άω) χρησιμοδοτῶ. — ἀνάλωτος ἀκυρίευτος, ἀπόρητος. — κρησφύγετον καταφύγιον.

Κεφ. 52. ἴζομαι, ἐπὶ στρατεύματος: λαμβάνω θέσιν, στρατοπεδεύω. — καταντίον ἀπέναντι. — ὄχθος ὕψωμα, λόφος. — ὅκως = ὁπότε ὁσάκις. — ἄπτω ἀνάπτω. — τὸ ἔσχατον τοῦ κακοῦ τὰ ἔσχατα δεινά. — προδίδωμι (ἀμτπτ.) ἐκλείπω, γίνομαι ἄχρηστος. — λόγοι προτάσεις. — τῶν Πεισιστρατιδῶν, δηλ. τοῦ Ἰππίου καὶ τῶν ὀπαδῶν του, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Ξέρξου. — ὁμολογία συνθήκη. — δλοίτροχος στρογγυλὸς λίθος. — ἀπορίησι ἐνέχομαι εὐρίσκομαι εἰς ἀμηχανίαν.

Κεφ. 53. τὰ ἄπορα αἱ ἀπορίαι, ἡ ἀμηχανία. — ἔξοδος διέξοδος. — ἔδεε ἦτο προσωρισμένον. — θεοπρόπιον χρησμός. — γίνομαι ὑπὸ τινι περιέρομαι εἰς τὴν ἐξουσίαν τινός. — ἐλπίζω μὴ φοβοῦμαι μήπως. — κατὰ ταῦτα ἀπ' αὐτοῦ. — ταύτῃ ἀπὸ αὐτὸ τοῦ μέρος. — κατὰ τοῦ τείχεος κάτω ἀπὸ τοῦ τείχεος κάτω. — ἐς τὸ μέγαρον, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. μέγαρον δὲ τὸ ἐσώτατον καὶ ἱερώτατον μέρος τοῦ ναοῦ, τὸ ἄδυτον ἐν αὐτῷ εὐρίσκετο τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. — τὰς πύλας, δηλ. τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. — κατέστρωντο, πῳτκ. ὑπερσυντλ. τοῦ καταστρώννυμι φονεύω.

Κεφ. 54. Ἀρταβάνω, τοῦτον ὁ Ξέρξης εἶχεν ἀφήσει εἰς τὰ Σοῦσα ὡς διοικητὴν τοῦ κράτους του. — εὐπρηξίη εὐτυχία, ἐπιτυχία. — τοὺς φυγάδας, δηλ. τὸν Ἰππὶαν καὶ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ. — τὰ ἱρὰ τὰς συνήθεις θυσίας. — ὄψις ἐνυπνίου ὄραμα εἰς τὸν ὕπνον. — ἐνθύμιόν μοι γίνεται ποιήσαντι αἰσθάνομαι βάρος εἰς τὴν ψυχὴν μου (μὲ τύπτει ἡ συνείδησίς μου), διότι ἔκαμα.

Κεφ. 55. ἐπιμιμνήσκομαί τινος μνημονεύω τι. — γηγενῆς ὁ ἐκ τῆς γῆς γεννηθείς. — θάλασσα πηγὴ ἁλμυροῦ ὕδατος. — ἔνι = ἔνεστι. — λόγος (ἔστι) λέγεται. — μαρτύριον μαρτυρία, ἀπόδειξις. — καταλαμβάνει (ἀπροσ.) συμβαίνει. — ὥρων = ἄττ. ἐώρων. — στέλεχος κορμός. — ὅσον τε περίπου. — ἀνατρέχω, ἐδῶ : βλαστάνω, μεγαλώνω.

Κεφ. 56. θόρυβος ταραχή. — μένω περιμένω. — κυρῶ (- ὦω) ἐπικυρώνω, λαμβάνω ἀπόφασιν. — τὸ προκείμενον πρῆγμα τὸ θέμα τῆς συνδιασκέψεως, τῆς συζητήσεως (τὸ ὁποῖον εἶχε προταθῇ ὑπὸ τοῦ Εὐρυβιάδου· βλ. κεφ. 49). — ἐσπίπτω πίπτω ἐντὸς μὲ ὁρμὴν (μὲ βίαν), εἰσορμῶ. — αἶρω = ἄττ. αἶρω. — ἀποθουσόμενοι, τοῦ ἀποθέω ταχέως ἀπέροχομαι. — τοῖσι τε ὑπολ., δτκ. τοῦ ποιητῆ. αἰτίου. — καὶ οἱ καὶ οὗτοι.

Κεφ. 57. Μνησίφιλος, πατρικὸς φίλος τοῦ Θεμιστ. — σφι, δτκ. τοῦ ποιητῆ. αἰτίου. — βεβούλευται ἔχει ἀποφασισθῇ. — δέδοκται = βεβούλευται. — τοι βεβαίως. — ἀπαίρω τὰς ναῦς κινῶ τὸν στόλον, ἀποπλέω. — ἀβουλία ἀπερισκεψία. — μηχανὴ τρόπος. — διαχέαι, ἀπαρμ. ἀορ. τοῦ διαχέω διαλύω, ματαιώνω. — ἀνέγνωσα (ἀορ. ἀ' τοῦ ἀναγιγνώσκω) ἔπεισα. — μεταβουλεύομαι μεταβάλλω γνώμην.

Κεφ. 58. ὑποθήκη συμβουλή. — κοινὸν πρῆγμα ὑπόθεσις κοινῆς φροντίδος : ὑπόθεσις δημοσία. — συμμείγνυμι τινί τι ἀνακοινῶ τι εἰς τινα. — παρίζομαί τινι κάθημαι πλησίον τινός. — καταλέγω διηγοῦμαι, ἐκθέτω. — ἐμαντοῦ ποιοῦμαί τι οἰκαιοποιοῦμαί τι. — ἐς ὃ ἕως ὅτου. — χρηρίζω παρακαλῶ.

Κεφ. 59. προτίθημι ἐκθέτω, ἀνακοινώνω. — τῶν εἵνεκεν ἀντί : τοῦ εἵνεκεν = οὐ (δηλ. λόγου) ἔνεκα. — πολλὸς εἰμι ἐν τοῖσι

λόγοισι ὁμιλῶ πολλά. — οἷα = ἄτε. — κάρτα δέομαι ἔχω μεγάλην ἀνάγκην. — προεξανίσταμαι, ἐν ἀγῶνι : ξεκινῶ πρὶν δοθῇ τὸ σύνθημα. — ραπίζω ραβδίζω, δέρω. — ἀπολύομαι ἀπολογοῦμαι. — ἐγκαταλείπομαι ἐν ἀγῶνι δρόμου : μένω ὀπίσω.

Κεφ. 60. διαδιδρήσκω = ἀποδιδράσκω. — κόσμον φέρει τινὶ φέρει τιμὴν εἰς τινα. — ὁ δὲ = ἀλλά. — ἄλλου λόγου ἔχομαι πιάνομαι ἀπὸ ἄλλου λόγου : κάμνω χρῆσιν ἄλλου λόγου.

α) ἐν σοί ἐστι, βλ. VI, 109 (ἐν σελ. 246). — ἀναζεύγνυμι τὰς ναῦς φέρω τὰ πλοῖα. — ἀνατίθην ἀντιπαραβάλλω, συγκρίνω. — συμβάλλω συμπλέκομαι. — ἀναπεπταμένος ἀνοικτός. — τὸ = ἀττ. δ. — τοῦτο δὲ ἀφ' ἑτέρου δέ. — κινδυνεύω τινὶ κινδυνεύω μέ τινα : ἐκθέτω τινὰ εἰς κίνδυνον.

β) χρηστὰ ὠφέλειαι. — τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβαίνει ὁ πόλεμος λαμβάνει ἐκβασιν, ὁποῖαν πρέπει. — πολλὸν κρατῶ κερδίζω μεγάλην νίκην. — πρὸς τινος πρὸς τὸ συμφέρον τινός. — αὐτῖς δὲ πρὸς τούτοις δέ. — περιγίνομαι σφίζομαι. — ὑπέκκειμαι ἔχω μεταφερθῇ χάριν ἀσφαλείας. — ἐν αὐτοῖσι, δηλ. ἐν τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις. — περιέχομαι τινος προσκολλῶμαι εἰς τι : ἐπιδιώκω τι. — προναυμαχῶ τινος ναυμαχῶ ὑπὲρ τινος. — καί, μετὰ τὸ ὁμοίως καθὼς καί. — σφέας, τοὺς Πέρσας.

γ) ἑκαστέρω, συγκριτικ. ἐπίρρ. τοῦ ἐκάς μακράν. — κόσμος τάξις. — κερδαίνω τινὶ περιέοντι ἔχω τὸ κέρδος, ὅτι σφίζεται τις. — λόγιον χρησμός. — κατύπερθε γίνομαι τινος γίνομαι ὑπέρτερός τινος : νικῶ τινα. — οἰκότα ὀρθά, λογικά. — ὡς τὸ ἐπίπαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. — ἐθέλει, ὡς ὑποκμ. : τὰ βεβουλευμένα· ἐθέλω, ἐδῶ : συνηθίζω. — εὖ γίνομαι ἀποβαίνω καλῶς, ἐπιτυγχάνω. — προσχωρῶ πρὸς τινα ὑποστηρίζω, βοηθῶ τινα.

Κεφ. 61. ἐπιφέρομαι (τινι) διὰ λόγου καταφέρομαι κατὰ τινος. — ἐπιψηφίζω τινὶ δίδω δικαίωμα ψήφου εἰς τινα. — παρέχομαι παρουσιάζω, ἔχω. — γνώμας συμβάλλομαι προσθέτω τὴν γνώμην μου εἰς τὰς γνώμας τῶν ἄλλων : δίδω τὴν γνώμην μου, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι. — προσφέρω τί τινι ἐπιρρίπτω τι (ὄνειδος) κατὰ τινος. — ἑωυτοῖσι, δηλ. : ἑαυτῶ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθ. — ἥπερ = ἀττ. ἦ. — ἔστε ἐφόσον. — οὐδαμὸς = οὐδεὶς.

Κεφ. 62. διαβαίνω ἔς τινα στρέφομαι πρὸς τινα. — λόγοι ἐπεστραμμένοι λόγοι ἔντονοι, σφοδροί. — τὸ πᾶν τοῦ πολέμου τὴν ὅλην κρίσιν τοῦ πολέμου. — ὡς ἔχομεν ὅπως εἴμεθα: εὐθὺς, ἀμέσως. — ἀναλαμβάνω ἐμβιβάζω εἰς τὰ πλοῖα. — κομίζομαι πλέω. — ἐκ παλαιοῦ ἔτι ἤδη ἐκ παλαιοῦ χρόνου. — κτίζω ἰδρύω, ἀποικίζω, κατοικίζω. — μονοῦμαι τινος ἐγκαταλείπομαι ἀπὸ τινα.

Κεφ. 63 - 64. ἀναδιδάσκομαι μεταβάλλω γνώμην. — δοκέειν μοι, τὸ ἀπρμ. ἀπολύτως: κατὰ τὴν γνώμην μου. — ἀρρωδῶ = ὀρρωδῶ φοβοῦμαι. — διανουμαχῶ συγκροτῶ ναυμαχίαν. — ἀκροβολίζομαι, κυρ.: ἀψιμαχῶ ἀκροβολίζομαι ἔπеси λογομαχῶ. — ἐπὶ Αἰακὸν διὰ τὸν Αἰακόν: διὰ τὴν φέρη τὸν Αἰακόν (τὸ ἄγαλμα δηλ. αὐτοῦ). ὁ Αἰακὸς ἦτο κατὰ τὸν μῦθον υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Αἰγίνης· ἀπόγονοι τοῦτου (Αἰακίδαι) ἦσαν ὁ Πηλεΐδης, ὁ Τελαμών, ὁ Φῶκος, ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Αἴας καὶ ὁ Τεῦκρος. Εἰς τὰ ἀγάλματα τῶν Αἰακιδῶν ἀπεδίδετο ἡ ἰδιότης ἰσχυρῶν βοηθῶν κατὰ τὰς μάχας.

Κεφ. 70. παρήγγειλε, ὁ Ξέρξης. — παρεκρίθησαν διαταχθέντες παρετάχθησαν κατὰ σειράν καὶ τάξιν. — ἐξέχρησε, τοῦ ἐκχρῶ (-άω) ἐξαρκῶ. — οἱ δὲ = ἄλλὰ. — πολιορκήσονται, ἐν πθτι. σημασίᾳ. — ἀπολαμφθέντες = ἀττ. ἀποληφθέντες· ἀπολαμβάνω ἀποκλείω.

Κεφ. 71. ἐμεμηχάνητο, ὑπερσυντλκ. ἐν πθτι. σημασίᾳ τοῦ μηχανῶμαι ἐπινοῶ. — ὡς τάχιστα εὐθὺς ὡς. — ἴζομαι στρατοπεδεύω. — συγχῶ (-όω) σκεπάζω (φράζω) με χώματα. — Σκειρωνίς ὁδός, ἡ ἀγούσα ἀπὸ τῆς Κορίνθου εἰς Μέγαρον καὶ Ἀττικὴν παρὰ τὴν θάλασσαν ἐπὶ ἀποτόμων βράχων. — ἄνω = ἀνύω περατῶ. — φορμὸς κοφίνι. — ἐσφορέω εἰσκομίζω. — ἐλινύω (μετὰ μτχ.) παύω νά.

Κεφ. 72. ὑπεραρρωδῶ τινι ὑπερβολικὰ φοβοῦμαι διὰ τινα. — οὐδὲν μέλει τινὶ καθόλου δὲν ἐνδιαφέρεται τις. — Κάρνεια, βλ. VII, 206 (ἐν σελ. 250). — παροικῶκε, ὑπερσυντλκ. τοῦ παροίχομαι ἔχω παρέλθει.

Κεφ. 74. πόνος ἐπίπονος ἐργασίᾳ. — συνίσταμαί τινι, ἐδῶ: καταπονοῦμαι μέ τι. — τὸν περὶ τοῦ παντὸς δρόμον θέω διαγω-

νίζομαι, διακινδυνεύω περὶ τῶν ὅλων. — ἐλλάμπομαι διακρίνομαι· ἐδῶ· κερδίζω τὴν νίκην. — οὐκ οὕτω — ὥς ὅχι· τόσον — ὅσον. — δειμαίνω περὶ τινι φοβοῦμαι διὰ τινα. — τέως ἐπὶ τινα χρόνον. — σιγῇ μὲ χαμηλὴν τὴν φωνήν. — θῶμα ποιεῖται θαυμάζω. — ἐξερράγη (ἄπροσ.) ἡ ἀγανάκτησις τῶν ἐξέσπασε. — ἐς τὸ μέσον φανερά. — δοριάλωτος κυριευμένος.

Κεφ. 75. ἐσσοῦμαι = ἄττ. ἡττῶμαι. — χρεόν, δηλ. ἐστί. — ἐπιδέχομαι δέχομαι προσέτι, δέχομαι νέους (πολίτας). — ὀλβιος πλούσιος. — κατύπερθε γίνομαι ὑπερισχῶ. — δρησμός (δρασμός - διδράσκω) φυγή. — παρέχει (ἄπροσ.) = πάρεστι ἢ ἔξεστι. — περιοῶ (μετὰ μτχ.) ἐπιτρέπω, ἀφήνω νά. — πρὸς ἑαυτοὺς = πρὸς ἀλλήλους. — ἐκποδὼν ἀπαλλάσσομαι ἀπέρχομαι.

Κεφ. 76. τοῦτο μέν... τοῦτο δέ, βλ. VI, 44 (ἐν σελ. 243). — ἀνῆγον (ἀμτβτ.) τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας ἐπροχώρουν μὲ τὸ δυτικὸν κέρας. — κυκλοῦμαι = κυκλῶ. — Κέος - Κυνόσουρα, ἀκρωτήρια εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Σαλαμῖνος. — Μουνιχίη, χερσονήσος τῆς Ἀττικῆς μὲ ὁμώνυμον λιμένα κείμενον μεταξὺ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου. — ἀπολαμφθέντες, βλ. κεφ. 70. — τίσιν δίδωμι τινος τιμωροῦμαι διὰ τι. — ἀγώνισμα πολεμικὸν κατόρθωμα. — τῶν Περσέων, δηλ. τινάς. — ἐκφέρομαι (μέλλ. ἐξοίσομαι) φέρομαι ἔξω (ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν). — πόρος τῆς ναυμαχίης τῆς μελλ. ἔσ. τὸ μέρος, ὅπου ἐμελλε νά γίνη ἡ ναυμαχία. — περιποιῶ διασφάζω. — πυνθανοίατο = ἄττ. πυνθάνοιντο. — παραρτέομαι τι παρασκευάζω τι.

Κεφ. 78 - 79. ὠθισμός λόγων λογομαχία. — οἱ στρατηγοὶ συνίστανται οἱ στρατηγοὶ διαφωνοῦν. — κατὰ χώραν εἰμί εἵμαι εἰς τὴν θέσιν μου. — τρόπος χαρακτήρ. — συνέδριον τόπος τοῦ συνεδρίου. — ἐκκαλοῦμαι φωνάζω ἔξω. — ὑπὸ ἔνεκα. — λήθην ποιούμεαι = ἐπιλανθάνομαι. — συμμείγνυμι τινι ὁμιλῶ μέ τινα. — στασιάζω φιλονικῶ. — τοι = ἄττ. σοι. — ἴσον Πελοποννησίοις τὸ αὐτὸ (ἀνωφελές) διὰ τοὺς Πελοπ.

Κεφ. 80 - 81. χρηστὰ ὠφέλιμα. — διακελεύομαι συμβουλεύω. — τὰ ἐγὼ ἐδεόμην κλπ. = αὐτόπτης γενόμενος (τοῦτων), τὰ

γενέσθαι ἐγὼ ἐδεόμην. — ἐξ ἐμέο (δηλ. ἐόντα) ὅτι ἐκ μέρους μου προέρχονται : ὅτι εἰς τὰς ἐνεργείας μου ὀφείλονται. — παρίσταμαι φέρω πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τῆς βίας, ἀναγκάζω. — πλάσσω ἐπινοῶ. — ὥς οὐ ποιεύντων τῶν β. ταῦτα διότι κατὰ τὴν γνώμην των (δηλ. τὴν γνώμην τῶν λοιπῶν στρατηγῶν) οἱ βάρβαροι δὲν πράττουν ταῦτα. — παρέρχομαι εἰσέρχομαι. — μόγις μόλις, μετὰ δυσκολίας. — ἐφορμῶ (- έω) μένω ἡγκυροβολημένος ἐν τινι τόπῳ : ἐκτελῶ ἀποκλεισμόν. — παραρτέομαι γίνομαι ἑτοιμος, παρασκευάζομαι. — ἀλέξομαι (καὶ μέσ. μέλλ. ἀλεξήσομαι) = ἀμύνομαι. — μεθίσταμαι ἀποχωρῶ. — ἀμφισβασίη φιλονικία· λόγων ἀμφισβασίη λογομαχία.

Κεφ. 82. ἐν τοῖσι, ἡ ἐν μεταξύ. — καθαιρῶ καταβάλλω, νικῶ. — ἐς τὸν τρίποδα, τὸν ὁποῖον οἱ Ἑλλ. μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην ἀφιέρωσαν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα· ὁ τρίπους οὗτος ἦτο χρυσοῦς καὶ ἐστηρίζετο ἐπάνω εἰς τὰς κεφαλὰς τριῶν χαλκῶν ὄψεων, τῶν ὁποίων τὰ σώματα περιπλεκόμενα ἀπετέλουν σπειροειδῆ στήλην· ἐπὶ τῶν σπειρῶν τῶν ὄψεων οἱ Ἑλλ. ἐχάραξαν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ὅσαι ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν (βλ. πίν. III ἐν τέλει τοῦ βιβλίου).

Κεφ. 83. ῥῆμα λόγος. — ἡὼς διαφαίνει, βλ. VII, 216. — καὶ οἱ καὶ οὗτοι (δηλ. οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἑλλ.) — ἐπιβάται, βλ. VII, κεφ. 100. — προαγορεύω ὁμιλῶ ἐνώπιον ὄλων. — εὖ ἔχοντα ὥραϊα, εὖστοχα. — ἐκ πάντων ὑπὲρ πάντας. — τὰ ἔπεα ἦν ἀντιτιθέμενα, κατ' ἐννοίαν : εἰς τὸν λόγον του (ὁ Θεμ.) παρέβαλε. — πάντα τὰ κρέσσω τοῖσι ἔσσοσι ὅλα τὰ εὐγενέστερα πρὸς τὰ χειρότερα (δηλ. τὴν ἀνδρείαν πρὸς τὴν δειλίαν, τὴν ἐλευθερίαν πρὸς τὴν δουλείαν, τὴν δόξαν πρὸς τὴν καταισχύνην). — ἐγγίνομαι ὑπάρχω. — καταπλέκω τὴν ῥῆσιν τελειώνω τὸν λόγον. — κατὰ τοὺς Αἰακίδας = ἐπὶ τοὺς Αἰακίδας (βλ. κεφ. 64). — ἀποδημῶ ἀπέρχομαι, ἀποπλέω.

Κεφ. 84. ἐπεικέατο = ἀττ. ἐπέκειντο· ἐπίκειμαι ἐπιτίθεμαι. — πρύμνην ἀνακρούομαι ὑποχωρῶ μὲ τὴν πρύμναν. — ὤκελλον, πρτκ. ἀποπειρτκ. : ὀκέλλω τὰς νέας ῥίπτω τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηράν. — Παλληνεύς, ὁ ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ δήμου Παλλήνης (νῦν Χαρ-

βάτι). — ἐξανάγομαι ὁρῶ ἔξω ἀπὸ τὴν γραμμὴν. — ἐμβάλλω νηὶ ἐπιπίπτω ἐναντίον πλοίου (ἐχθρικοῦ). — συμμίσγω συμπλέκομαι. — δαιμόνιος κακότυχος.

Κεφ. 85. κατὰ ἀπέναντι. — πρὸς Ἐλευσίνας πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐλευσ. — ἐθελοκακῶ με τὴν θέλησίν μου δεικνύομαι δειλός. — κατὰ τὰς Θεμ. ἐντολάς, ὁ Θεμιστ. κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἑλλ. στόλου ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου εἶχε χαράξει ἐπὶ βράχων αὐτοῦ συμβουλὰς πρὸς τοὺς μετὰ τοῦ Εὐρξου ἐκστρατεύσαντας Ἴωνας, ὅπως ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Πέρσας ἢ τοὐλάχιστον δειχθοῦν ἐκουσίως δειλοὶ εἰς μέλλοντας ἀγῶνας. — καταλέγω ἀπαριθμῶ. — μέμνημαι, ἐδῶ : ἀναφέρω. — καθίστημι διορίζω.

Κεφ. 86. κεραῖζω καταβυθίζω. — σὺν κόσμῳ κανονικῶς. — σὺν νόῳ μετὰ περισκέψεως. — συμφέρομαι, ἐπὶ γεγονότων : συμβαίνω, γίνομαι. — μακρῶ πολὺ (ἐπίρρ.). — ἀμείνονες αὐτοὶ ἑωυτῶν ἀνδρείότεροι παρ' ὅ,τι ἦσαν ἄλλοτε. — βασιλέα, ὑποκμ. του θεήσασθαι· ὁ Εὐρξῆς καθήμενος ἐπὶ ἀργυρόποδος θρόνου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Αἰγάλεω — ὄρους τῆς Ἀττικῆς ἀπέναντι τῆς Σαλαμῖνος — ἐπεσκόπει τὴν ναυμαχίαν μετὰ γραμματέων, οἱ ὅποιοι ἐσημεῖωνον τὴν δρᾶσιν ἐνὸς ἐκάστου.

Κεφ. 87. κατὰ τοὺς ἄλλους ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους. — ἀτρεκέως ἀκριβῶς. — εὐδοκιμῶ ἔχω ὑπόληψιν. — θόρυβος ἀταξία. — καὶ ἡ καὶ αὕτη. — μάλιστα πρὸς τινος πολὺ πλησίον τινός. — συνήνεικε, ἀόρ. τοῦ συμφέρω φέρω καλὸν ἀποτέλεσμα, ὠφελῶ. — φέρουσα με ὁρμήν. — Καλυνδεῖς οἱ ἐκ τῆς Καλύνδης, πόλεως ἐν Καρίᾳ. — εἰ μὲν καὶ ἂν καὶ πράγματι. — νεῖκος φιλονικία. — μέντοι ὅμως. — ἐκ προνοίης ἐπίτηδες. — συγκυρέω (μετὰ μτχ.) συμπίπτω νά. — παραπίπτω συναντῶ. — ἀμύνω τινὶ βοηθῶ τινα. — ἀποστρέφω (ἀμτβτ.) στρέφομαι ὀπίσω.

Κεφ. 88. τοῦτο μὲν... τοῦτο δέ, βλ. κεφ. 76. — συνήνεικε, ἐδῶ, ὅπως καὶ κατωτέρω : συνέβη. — μανθάνω (μετὰ μτχ.) παρατηρῶ ὅτι. — φημί λέγω ναί, διαβεβαιώνω. — τὸ ἐπίσημον τὸ σῆμα τοῦ πλοίου. — ἡπιστέατο = ἀττ. ἡπίσταντο· ἐπίσταμαι ἐδῶ : πιστεύω, νομίζω.

Κεφ. 89. πόνος μάχη. — ἀπὸ μὲν ἔθανε — ἀπὸ δὲ (ἔθανον), τμησίς. — νέω κολυμβῶ. — χειρῶν νόμος συμπλοκή, μάχη. — διανέω ἐς κολυμβῶν διαπεραιοῦμαι εἰς. — ἐς τὸ πρόσθε παρέρχομαι περνῶ ἐμπρός. — ἀποδεξόμενοι = ἀττ. ἀποδειξόμενοι· ἀποδείκνυμαι (ἐπι) δεικνύω. — περιπίπτω τινὶ πίπτω ἐπάνω εἰς τινά.

Κεφ. 90. διεφθάρατο = ἀττ. διεφθαρμένοι ἦσαν. — ἀπολοίατο = ἀττ. ἀπόλοιτο. — ὡς προδόντων, δηλ. αὐτῶν (τῶν Ἰωνῶν). — ἐπιφέρομαι ἐπέρχομαι με ὀρμήν. — Σαμοθρήικες οἱ ἐκ τῆς Σαμοθράκης, νήσου παρὰ τὰ παράλια τῆς Θράκης, ἀνήκοντες εἰς τοὺς Ἰωνάς. — ἀπαράσσω ἐξολοθρεύω, ξεπαστρέω. — ῥύομαι σφύζω. — οἶα (μετὰ μτχ.) = ἄτε (μετὰ μτχ.). — ὑπερλυποῦμαι ἀγανκτῶ πολύ. — κακὸς δειλός. — ὅκως = ὁπότε ὁσάνκις. — ὑπὸ τῷ οὔρεϊ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους. — ἀντίον ἀπέναντι. — ἀναπυνθάνομαί τινι ζητῶ πληροφορίας περὶ τίνος. — γραμματιστής γραμματεὺς. — πατρόθεν μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός.

Κεφ. 91. ὑφίσταμαι ἐνεδρεύω. — ἐν τῷ πορθμῷ, τῷ μεταξύ τῆς νήσου Ψυτταλείας καὶ Ἀττικῆς. — κεραΐζω, βλ. κεφ. 86. — ὅκως, βλ. κεφ. 90. — φέρομαι φεύγω με σπουδῇ.

Κεφ. 92. συγκυρέω συνταντῶμαι. — σημήιον = ἐπίσημον (κεφ. 88). — βώσας = ἀττ. βοήσας. — ἐπικερτομῷ τινά ὀνειδίζων εἰρωνεύομαί τινά με πειρακτικούς λόγους. — ἐς τὸν μηδισμὸν ὡς πρὸς τὸν μηδισμὸν· οἱ Ἀθῆν. πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἶχον κατηγορήσει τοὺς Αἰγινίτας ἐπὶ μηδισμῷ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Πολυκρίτου, τὸν Κριόν, εἶχον φυλακίσει. Ταύτην τὴν ἄδικον κατηγορίαν ὑπαινίσσεται ἐδῶ ὁ Πολύκριτος. — ἀπορρίπτω (ὀνειδῆ) ἐς τινά ἐξακοντίζω πειρακτικούς λόγους κατὰ τίνος. — περιγίνομαι σφύζομαι. — ὑπὸ ὑπὸ τὴν προστασίαν.

Κεφ. 93. ἄριστα ἀκιοῦω παρὰ πολὺ ἐπαινοῦμαι. — ἐπὶ δὲ μετὰ τούτους. — Ἀναγυράσιος ὁ ἐκ τοῦ Ἀναγυροῦντος, δήμου τῆς Ἀττικῆς, κειμένου νοτίως τοῦ Ὑμηττοῦ κατὰ τὴν θέσιν τῆς σημερινῆς Βάρης. — ἐπιδιώκω καταδιώκω. — ἐν ταύτῃ δηλ. τῇ νηί. — ἤλω, τοῦ ἀλίσκομαι συλλαμβάνομαι. — παρεκεκέλευστο (πθκ.) εἶχε δο-

Θῆ διαταγή (νά συλλάβουν δηλ. τὴν Ἀρτ.). — ποιοῦμαι δεινὸν θεωρῶ βαρὺ πρᾶγμα: τὸ παίρνω βαρειά.

Κεφ. 95 - 96. τούτων, ἐκ τοῦ πρότερον. — ἐπιμιμνήσκομαι τινος κάμνω μνείαν τινός. — ἀπέβησα (ἀόρ. α' τοῦ ἀποβαίνω) ἀπεβίβασα. — κατειρύω = κατερύω καθέλκω, σύρω. — ταύτη εἰς τοῦτο τὸ μέρος. — ἐλπίζω ὑποθέτω, νομίζω. — περίειμι ὑπάρχω, ὑπολείπομαι.

Κεφ. 140. α) ἁμαρτὰς = ἁμάρτημα σφάλμα. — τὰς γενομένας ἐξ = τὰς ποιηθείσας ὑπό. — μετήμι συγχωρῶ. — ὁμολογῶ τινι ἔρχομαι εἰς συνεννόησιν μέ τινα: συμβιβάζομαι μέ τινα.

τούτων, ἐξ ὀνομαστικῆς ταῦτα αὐταί αἱ διαταγαί. — ἀναγκαίως ἔχει μοι ἀναγκάζομαι. — τὸ ὑμέτερον ἀντίον γίνεται = ὑμεῖς ἐναντιοῦσθε. — ἀνταιριόμενοι = ἀττ. ἀνταιρόμενοι· ἀνταίρομαι τινι πόλεμον κινῶ πόλεμον κατὰ τινος. — ὑπερβάλλομαι ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω. — στρατηλασίῃ, ἐδῶ: στρατός. — παρισουμαι τινι ἐξισουμαι μέ τινα. — θέω περὶ ἑαυτοῦ διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου. — καταλύσασθε, δηλ. βασιλεῖ· καταλύομαι τινι κάμνω εἰρήνην μέ τινα. — παρέχει = ἔξεστι. — κάλλιστα μέ τοὺς ἐντιμωτέρους ὄρους. — ταύτη ὠρμηται τοιοῦτοτρόπως σκέπτομαι: τοῦτο ἐπιθυμῶ. — ὁμαιχμῆν συντίθεμαι τινι συνάπτω συμμαχίαν μετὰ τινος.

β) προσχρηρίζω τινός = δέομαι τινος. — λόγοι προτάσεις. — ἡ βασιλέως χεὶρ ὑπερμήκης ἐστὶ εἶναι πολὺ μακρά: φθάνει εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. — προτεινόντων, δηλ. τῶν Περσῶν· μεγάλα προτείνω ἐπ' οἷσι προτείνω εὐνοϊκοὺς ὄρους, μέ τοὺς ὁποίους. — δειμαίνω φοβοῦμαι. — τρίβος μεγάλη ὁδός, λεωφόρος. — οἰκῆμαι = οἰκῶ. — μάλιστα, νά συναφθῇ μέ τό: συμμάχων πάντων. — ἐξαίρετόν τι.. = τὴν γῆν, ἣ ἐξαίρετόν τι μεταίχμιόν ἐστι· μεταίχμιον, ἐδῶ: διαμφισβητούμενη μεθόριος χώρα, ἀμφισβητούμενα σύνορα. — ἔκτημαι = κέκτημαι.

Κεφ. 141. ὁμολογίῃ συνεννόησις, συμβιβασμός. — λόγιον χρησμός. — χρεόν ἐστι = χρεὶ εἶναι ὠρισμένον (πεπωρωμένον). — ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι. — συνέτ πτε συνέβη. — ὁμοῦ συγχρόνως. — σφεων, δηλ. τοῦ Ἀλεξ. καὶ τοῦ Λακεδ. πρέσβεων. — κατάστασις πα-

ρουσίασις (ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου). — ἐπαναμένω περι-
μένω ἐπὶ πλέον. — διατρίβω ἀργοπορῶ. — ἐνδεικνύμενοι θέλοντες
νὰ δειξοῦν.

Κεφ. 142. διαδέχομαι (τὸν λόγον) λαμβάνω τὸν λόγον. —
νεώτερον ἐπὶ πολιτικῶν μεταβολῶν : νεωτερισμός. — ἐνδέχομαι
ἀποδέχομαι. — κόσμον φέρον (δηλ. ἐστὶ) = κόσμον φέρει (βλ.
κεφ. 60). — οὐδαμὸς = οὐδεὶς. — διὰ πάντων μεταξύ πάντων. —
πολλῶν εἵνεκεν διὰ πολλὰς αἰτίας. — οὐδὲν (ἐπίρρ.) εἰς τὸ βου-
λομένων. — φέρω ἐς ἐκτείνομαι εἰς. — ἄλλως τε καὶ πρὸς τούτοις
νὰ συναφθῇ μὲ τὸ : οὐδαμῶς ἀνασχετόν (ἐστὶ)· ἀνασχετὸς ὑπο-
φερτός. — τούτων ἀπάντων... δουλοσύνης = τούτων ἀπάντων
αἰτίους (γενομένους) αἰτίους γενέσθαι δουλοσύνης. — τὸ πά-
λαι ἐκ παλαιῶν χρόνων.

συνάχθομαί τινα συλλυποῦμαί τινα. — διζὼς = ἀττ. δισσός·
καρποὶ δισσοὶ παραγωγή δύο ἐτῶν (δηλ. τοῦ 480 καὶ 479). — οἰ-
κοφθόρημαι, πρῆμ. τοῦ οἰκοφθορέομαι χάνω τὴν περιουσίαν μου,
καταστρέφομαι, χάνομαι. — τὰ οἰκετέων ἐχόμενα = τοὺς οἰκέτας·
οἰκέται μέλη οἰκογενείας (ἐδῶ : παῖδες καὶ δοῦλοι). — ἐπιτρέφω
τρέφω. — ἔστ' ἂν συνεντήκη ἐφόσον διαρκεῖ. — ἀνέγνωσα (ἄορ. ἀ'
τοῦ ἀναγινώσκω) ἔπεισα. — λεήνας, ἄορ. τοῦ λεαίνω μετράζω. —
συγκατεργάζομαι τινα βοηθῶ τινα.

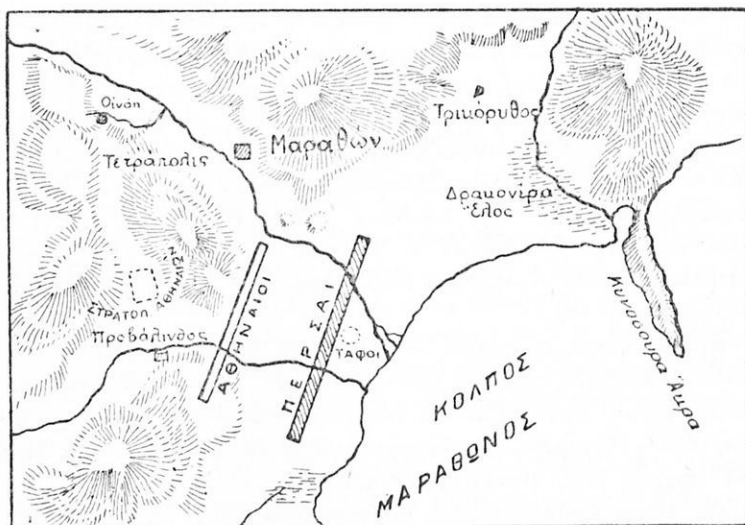
Κεφ. 143. ὑποκρίνομαι = ἀττ. ἀποκρίνομαι. — ἥπερ = ἀττ.
ἧ (συγκριτικ.). — ὀνειδίζειν, δηλ. ἡμῖν· ὀνειδίζω τινί τι κα-
τηγορῶ τινα διὰ τι. — γλίχομαί τινος ποθῶ, σφοδρῶς ἐπιθυμῶ τι. —
πίσυνοί μιν... = ἐπέξιμεν, ἀμυνόμενοί μιν, πίσυνοι θεοῖσι τε
καὶ ἥρωσι συμμάχοισι· ἐπεξέρχομαι ἐξέρχομαι ἐναντίον τινός·
πίσυνος πεποιθώς, ἔχων πεποιθήσιν· θ. τε καὶ ἥρ. συμμάχοισι
(κτηγμ.) : εἰς τὴν συμμαχίαν θεῶν καὶ ἡρώων. — ὅπισ θρησκευτικὸς
φόβος, σεβασμός· ὅπιν ἔχω τινὸς ἔχω σεβασμὸν πρὸς τινα. — οἶκος,
ἐδῶ : νῶς. — ἐπιφαίνομαι παρουσιάζομαι. — χρηστὰ ὑπουργῶ
(τοῖς Ἀθηναίοις) παρέχω ὠφελίμους ἐκδουλεύσεις εἰς τοὺς Ἀθ. —
ἀθέμιτος παράνομος. — ἔρδω πράττω. — ἄχαρις δυσάρεστος.

Κεφ. 144. ἀτὰρ δέ, ὅμως. — αἰσchrῶς... οἶκατε... = οἶκατε
αἰσchrῶς ἀρρωδῆσαι ἐξεπιστάμενοι τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων,

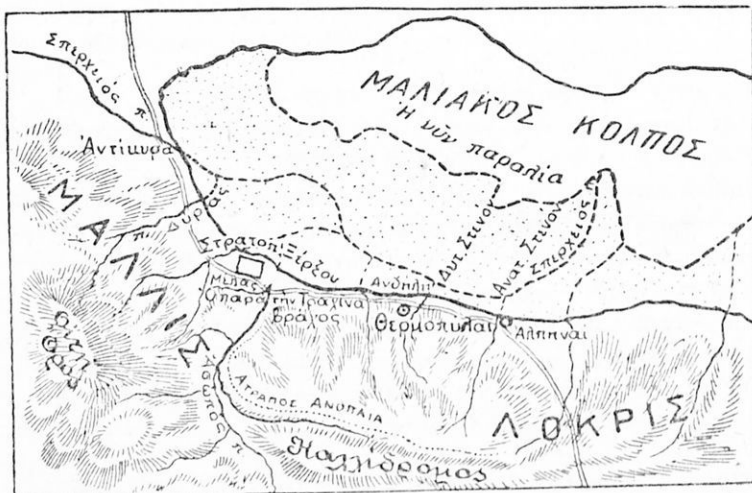
ὅτι· οἶκατε = ἀπ. εἰκάτε· ἄρρωδῶ = ἀπ. ὀρρωδῶ φοβοῦμαι·
ἐξεπίσταμαι γνωρίζω καλῶς· φρόνημα ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς φρό-
νημα : μεγαλοφροσύνη. — οὐδαμόθι γῆς εἰς οὐδὲν μέρος τῆς γῆς. —
ἀρετή, ἐδῶ : εὐφορία. — (οὕτω) μέγα τόσον πολὺ. — ὑπερφέρω
ὑπερέχω, ὑπερτερῶ. — συγκεχωσμένα, πηκτ. πηκτ. τοῦ συγχών-
νυμι μεταβάλλω εἰς σωρὸν ἐρειπίων. — ἀναγκαίως ἔχει = ἀνάγκη
(ἐστὶ). — τιμωρῶ τινι λαμβάνω ἐκδίκησιν διὰ τι. — αὐτίς δέ
ἔπειτα δέ. — τὸ Ἑλληνικὸν οἱ Ἕλληνες. — ἴδρυμα ναός, ἱερόν. —
ὁμότροπος ὅμοιος. — περίειμι ἐπιζῶ, ὑπάρχω ἐν τῇ ζωῇ. — μηδαμὰ
κατ' οὐδένα τρόπον.

ἄγαμαι θαυμάζω, ἐκτιμῶ. — ἡ πρόνοια ἡ πρὸς ἡμέας ἐοῦσα ἡ
πρόνοια ἡ ἀφορῶσα ἡμᾶς : ἡ πρόνοια δι' ἡμᾶς. — προορῶ τινος προ-
νοῶ διὰ τινος. — ὑμῖν, δτκ. τοῦ ποιητικ. αἰτίου. — λιπαρῶ ἐμμένω,
ἐγκαρτερῶ. — ἔχωμεν, δηλ. λιπαρεῖν· ἔχω μετ' ἀπαρμφ. = ; — λυπῶ
τινα ἐνοχλῶ τινος, γίνομαι βάρος εἰς τινος.

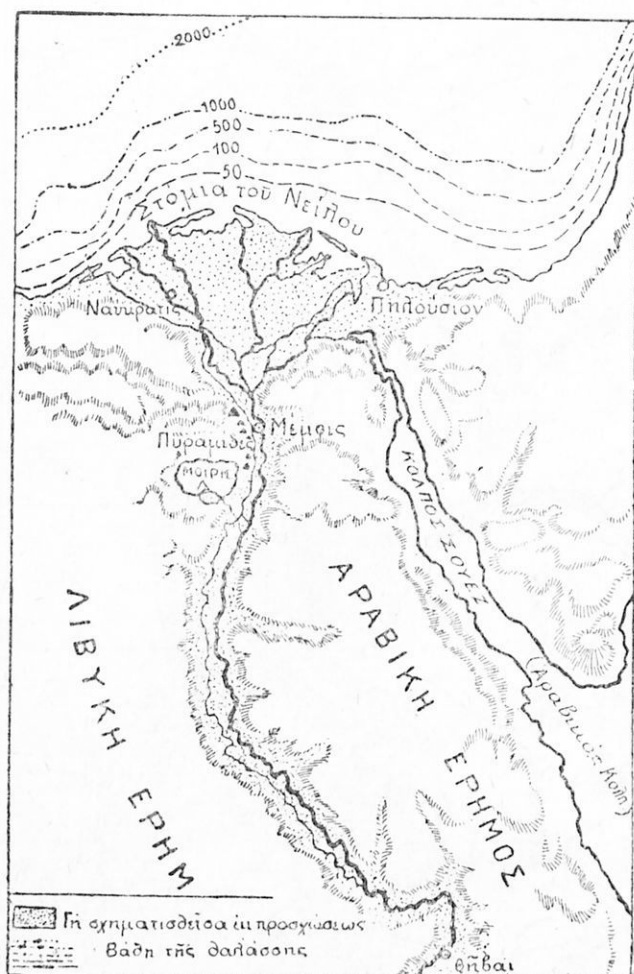
ὥς οὕτω ἐχόντων ἀφοῦ τοιοῦτοτρόπως ἔχουν τὰ πράγματα. —
οὐκ ἐκὰς χρόνου οὐχὶ ἐν μακρῷ χρόνῳ. — ἐπεὰν τάχιστα εὐθύς
ὥς. — τῶν = τούτων, ᾧ. — προσδέομαί τινός τι ζητῶ τι παρὰ τι-
νος. — καιρὸς κατάλληλος περίστασις. — προβοηθῶ σπεύδω εἰς βοή-
θειαν πρότερον.

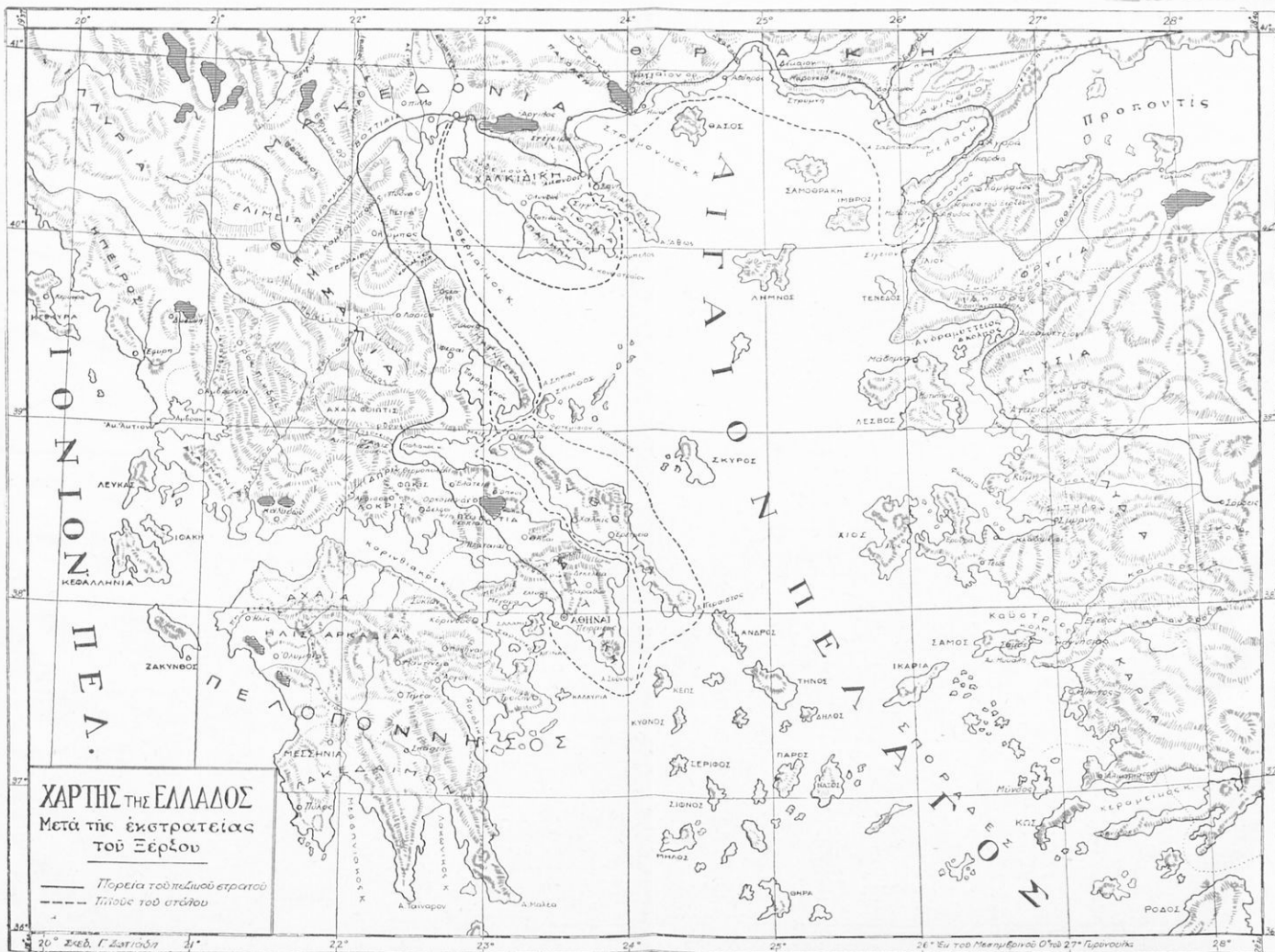
Σχέδιον τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης.

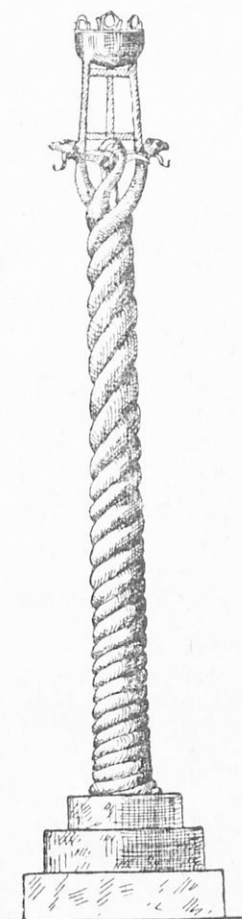

Σχέδιον τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης.

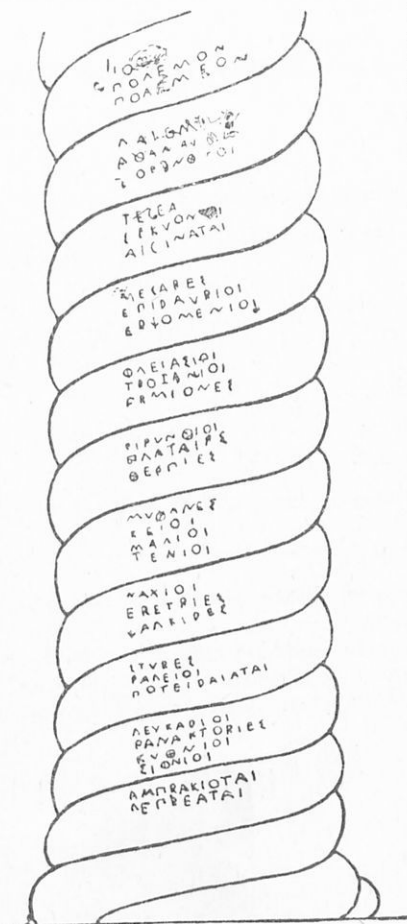

Χάρτης τῆς Αιγύπτου.

Ὁ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
ἀφιερῶθεις εἰς τὸν Ἀπόλ-
λωνα τρίπους.

Ἡ ἐπὶ τῶν σπειρῶν
τῶν ὕφρων ἐπιγραφή.

Τοῖδε τῶν
πόλεμον
ἐπολέμεον

Λακεδαιμόνιοι

Ἀθηναῖοι

Κορίνθιοι

Τεγεᾶται

Σικυνῶνιοι

Αἰγινᾶται

Μεγαρεῖς

Ἐπιδαυριοὶ

Ἐρχομένιοι

Φλειάσιοι

Τροζάνιοι

Ἐρμιονεῖς

Τιρυνθιοὶ

Πλαταιεῖς

Θεοπίδες

Μυκανεῖς

Κέιοι

Μάλιοι

Τῆνιοι

Νάξιοι

Ἐρετριεῖς

Χαλκιδεῖς

Στυρῆς

Φαλείοι

Ποσειδαιᾶται

Λευκαδιοὶ

Φαναγοριεῖς

Κύθνιοι

Σίφνιοι

Ἀμπρακιοῦται

Λεπρεῦται

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I. ΑΡΡΙΑΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

1. Εισαγωγή	7
2. Κείμενον	16
3. Έρμηνευτικαὶ σημειώσεις	73
4. Εἰκόνες καὶ σχεδιαγράμματα μηχανῶν	120

II. ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

1. Εισαγωγή	131
2. Κείμενον	135
3. Έρμηνευτικαὶ σημειώσεις	215
4. Τοπογραφικοὶ πίνακες, εἰκόνες καὶ χάρται	268

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιοσῆμον εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἀντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον. Ὁ διαθέτων, πωλὼν ἢ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρ. 7 τοῦ νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἑφ. Κυβ. 1946, Α' 108).

ΕΚΔΟΣΙΣ ΣΤ'/ΙΒ', 1961 (VI)—ΑΝΤΙΤΥΠΑ 25.000—ΣΥΜΒΑΣΙΣ 1032/16-3-61

Έκτύποισις — Βιβλιοδεσία Α/ΦΟΙ Γ. ΡΟΔΗ — Κεραμεικοῦ 40, Ἀθήναι

Πάσχω - ἰσχυρόν - ὠϊόφθαι ἰσχυρόν -
ὠϊόσθαι - ἰσχυροῦσθαι

οιδα
οιδα
οιδα
16μν
1678
16α61

ειδα
ειδα
ειδα

οιδα
ειδα
ειδα
ειδα
ειδα
ειδα
ειδα

